XVI. évfolyam. Budapest. 77. szám. Szombat, 1882. márczius 18.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.
Csak bérmentes levelek fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre	30.—
Félévre	10.—
Negyedévre	5.—
Egy hóra	1.80

Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyilterek
felvétetnek árszabály szerint
a kiadó hivatalban:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.

Hirdetések felvétetnek a külföldön:
Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Voglernél, Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12.
Párisben: Rudolf Mosse, 40. rue notre dame-des-Victoires (place de la Bourse.)
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

Katonai reformok.

A véderő módositását czélzó törvényjavaslat holnap kerül tárgyalás alá a képviselőházban. Azok után, melyeket véderőnk állapotát illetőleg évek folyamán át hallani és tapasztalni alkalmunk volt, csak egyetlen egy éredménynyel lehetünk e tekintetben megelégedve, ha védelmi rendszerünk alapjában és lényegében meg lesz változtatva. Egyrészt maga a hadsereg tisztikara minden egyes alkalommal oly szellem felől tesz tanuságot, mely nem közös, annál kevésbé pedig magyar, másrészt pedig az áldozatok, melyeket követel, már is a nemzet életerejét támadják meg. E hadseregre, ha lehetne is komoly válságok idején ugy a hogy számitani, semmi esetre sem tenné az az ország védelme tekintetében azt a szolgálatot, melyet egy önálló nemzeti hadseregtől várni lehet. Már ez az egy szempont is elegendő lenne arra, hogy e téren komoly, beható reformok hozassanak be. S ha egy önálló nemzeti hadsereget ez idő szerint felállitani nem lenne is lehetséges, meg kellene tenni legalább annyit, hogy ennek utja előkészittessék s annak előfeltételei megalkottassanak.

A mi a másik mozzanatot illeti, tudniillik azon áldozatokat, melyekbe a hadsereg kerül, azok ma már oly mérveket öltöttek, hogy magának a hadseregnek működését teszi lehetetlenné komoly válságok esetén. A katonaságra forditott esztelen pazarlás odáig juttatja a monarchia két államát, hogy egy nagyobb háborut e miatt nem fog kibirhatni, mert hiányozni fog annak leglényegesebb feltétele: a pénz. Pénz, pénz és pénz, ez a háboru folytathatásának legszükségesebb három feltétele, mint már a hires porosz király mondotta. S valóban alig lehet visszásabb helyzetet képzelni, mint e tekintetben a mienk, a midőn a hadsereg felszerelésére, ellátására javitására annyi áldoztatott, hogy ép ennek következtében, illetőleg az ez által okozott állami financziális kimerültség következtében válik harczképtelenné a hadsereg. Ez ismét oly állapot, mely sürgősen követeli a reformokat, ép ugy nálunk, mint a hogy ennek szüksége Európaszerte mindenütt érezhető, és a mint az más országokban meg is inditotta e kivánatos mozgalmat.

Az állam financziális érdekeinek szem elől való tévesztése a kormány rovására, oly mélyen érezhető baj, hogy e nélkül államháztartásunk végleges rendezéséről szó sem lehet, s hogy e tekintetben még oly reformoktól sem lenne szabad visszariadnunk, melyek esetleg az összes haderő leszállitását vonnák magok után. Hova tovább mind átalánosabb a meggyőződés, hogy a nagy-hatalmi állás érdekében hozott áldozatainkat lehető minimumra kell szoritani. Miután naponta s mindenütt érezhető tény, hogy a 800,000 főből álló hadsereg mostani költségeit az állam meg nem birja, még az is indokolva van, hogy e létszám lejebb, p. o. 600,000-re szállittassék, esetleg pedig más rendszer fogadtassék el. Több és több csapatrészeknek „en cadre“ helyezése, vagy nagy mérvü közeledés a „milicz“ szisztéma felé mind oly kivánalmak, melyek a helyzet kényszerüségében találják magyarázatukat. De a legkevesebb, a mit kivánhatunk, legalább is annyi, hogy ezen teljes létszám fenntartása mellett tétessenek a költségekben lehető redukcziók.

Ily redukcziók nemcsak egyféle módon eszközölhetők. Magának a hadsereg belső organizácziójának átalakitása mellett is sokat lehetne elérni. A nem kombattáns elemek lehető minimumra való szállitása, a magasabb rangban levők akczidenczziájának igazságosabb és aránylagosabb alapokra való fektetése, az adminisztrácziő teljesebb berendezése, mind oly tények, melyek szemmel tartása mellet sokat lehetne elérni. Azonkivül esik még egy igen nevezetes szempont: a szolgálati időnek leszállitása. A ki csak foglalkozott valaha ujoncz ok kiképzésével, az mind tudni fogja, hogy a teljes kiképzéshez átlag két esztendő is tulonnan tul elegendő. Lehet ugyan, hogy ennyi idő alatt is visszamarad századonkint négy-öt, de egyrészt egyesek elmaradnak három esztendei szolgálat mellett is, másrészt pedig sem a méltányosság szempontjából meg nem engedhető, hogy egyes elmaradottak miatt az egész kontingens legyen kénytelen szolgálni, sem állami érdekek meg nem engedik, hogy ezek miatt az ország oly nagy és nevezetes áldozatokat hozzon.

Akármiben álljon is a reform, az általános nézet e tekintetben az volt, hogy oldal felé lényegesen kell segiteni a bajon. Magok miniszteri igéretek, a kormány által ünnepélyesen adott fogadalmak is feljogosithatták ilyesmire a nemzetet. Még csak nehány nap előtt is, a honvédelmi miniszterium költségvetésének tárgyalása alkalmával is, történtek hivatkozások reformokra, melyek a véderő módositásának alkalmából fognak szóba kerülni. S ha ezen várakozásokkal szemben kezünkbe veszszük a beterjesztett törvényjavaslatot, az igért és méltán remélt reformokból nem találunk abban semmit, épenséggel semmit. Nem egyéb az, mint az eddig is meglevő védelmi rendszernek kitatarozása, jobban vagy rosszabbul sikerült foltozás. Ettől az ügyekben beállandó javulást nem lehetne várni még akkor sem, ha minden egyes módositásnál a financziális érdek lett volna fő, mert csupa lényegtelen módositásokról van szó. Annál kevésbé lehet ilyesmit remélni annak következtében, hogy sehol sem ez a financziális szempont játsza a főszerepet.

Ezzel a javaslattal a kormánynak nem lehet semmi más czélja, mint elodázni a kérdés végleges megoldását. Ha ez a javaslat keresztül megy, az állapot marad ugy, a hogy eddig volt s a kérdés le lesz véve a napirendről. A mint eddig azzal biztatták a nemzet képviselőházát, hogy a katonai reformok kérdéséhez akkor kellend hozzászólani, ha a véderő módositásáról lesz szó, ugy ezentul azzal fogják vigasztalni az egyes esetleges felszólalókat, hogy tetszett volna annak idején hozzá szólani. A kérdés lényege elől való kitérés ez és semmi más. A nemzetnek igen határozott hangon nyilvánuló közérzületét el kellett hallgattatni valamikép, hogy legalább egy ideig legyen békéje a kormánynak. Viszont ebben a kormányban nem volt meg és nincs meg az erély, hogy reformokhoz merne hozzányulni, midőn katonai ügyekről, sőt talán főrangu katonai méltóságokkal való ellenkezésbe jövésről van szó. Ugy tetszett, hogy a legkényelmesebb eljárásnak az mutatkozott, melyre a kormány utoljára is elszánta magát.

Budapest, márczius 17.

A véderő módositására vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása a képviselőház f. é. márcz. 18-iki ülésében kezdetén meg, a függetlenségi párthoz tartozó képviselő urak, kik ez idő szerint Budapesten nincsenek, fölkéretnek, hogy — tekintettel a tárgy fontosságára — mielőbb megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

A főrendiház márcz. hó 18-án d. e. 11 órakor ülést tart.

A mérsékelt ellenzék f. hó 18-án d. u. 6 órakor értekezletet tart.

Az országgyülési függetlenségi párt ma d. e. 11 órakor tartott ülésében folytatólagosan tárgyalta a véderő módositásáról szóló törvényjavaslatot. Megállapittatott mindenekelőtt azon határozati javaslat, mely a párt nevében egy önálló nemzeti hadsereg felállitása tárgyában a képviselőháznak be fog nyujtatni, s melynek indokolására Ugron Gábor kéretett fel. Azután tárgyaltattak a javaslat egyes részletei, melyekre nézve a párt azon felfogáshoz csatlakozott, melynek a véderő bizottság kisebbségi javaslata adott kifejezést.

A véderő-törvény módositásáról szóló javaslatnak holnap kezdődő tárgyalása alkalmával Ugron Gábor a függetlenségi párt nevében a következő határozati javaslatot fogja benyujtani: „az önálló állami létnek mellőzhetlen kelléke a saját és nemzeti véderő, határozza el a képviselőház, miszerint utasittatik a honvédelmi miniszter, hogy az önálló és külön magyar hadsereg szervezetéről terjesszen elő törvényjavaslatot.“

A mérsékelt ellenzék ma d. u. 6 órakor tartott értekezletében, melyen a párt tagjai nagy számmal jelentek meg, tárgyalás alá vette a véderőről szóló 1868. évi XL. törv.-cz. módositása tárgyában beadott törvényjavaslatot. Ernuszt Kelemen pártelnök, s véderőbizottsági tag hosszasabban ismertette a javaslatot, melyhez Somssich Pál, Szilágyi Dezső, Horváth Lajos, Grünwald Béla, Vester I. szólottak. A párt elhatározta, hogy a házban holnap napirendre kerülő törvényjavaslatot, minthogy a védtörvény nem azon irányban módositattik, melyet a párt magáénak vall, s melynek ismételten is kifejezést adott, — még általánosságban sem fogadja el.

Az országgyülési szabadelvü párt ma délután 6 órától 8 ig tartott értekezlete én a véderőről szóló javaslatot vette részletes tárgyalás alá, mely a véderőbizottság következő hat. javaslata felett indult meg:

„Utasitsa a honvédelmi minisztert, hogy ezen a honvédségre oly káros eljárást gátolja meg az által: miszerint mindazok, kik szolgálati idejök letelte előtt mondanak le tiszti rangjokról, még hátralevő szolgálati kötelezettségök tartama alatt, akár mint altisztek, vagy mint közvitézek, a mennyiben az a honvéd égről szóló 1868: XLI. törv.-czikk 14. §-a értelmében essközölhető, évről-évre hivassanak be a fegyvergyakorlatokra.“

Itt tüzetes vita fejlődött ki, melyben sokan vettek részt. Baross, Kőrösy és Szilágyi Virgil nem fogadták el e hat. javaslatot, mint melyet egészen hiábavalónak és czélra nem vezetőnek tartanak.

Ellenben annak védelmére keltek Tisza László, Ivánka, Szende és több izben Ráday gr. előadó, ki hangsulyozta, hogy annak okvetlenül erkölcsi hatása lesz. Végre is Tisza Kálmán vágta ketté a kérdést, kinek elfogadtatott egy inditványa, mely szerint a hat. javaslatban emlitett törvény helyett tétessék az 1873. évi 32. t. cz. 1. §-a.

Ezután a tulaidonképeni javaslat szakaszai tárgyaltattak. A 15. §-nál Csiky Kálmán adta elő nézetét, miként lehetne a honvéd tisztikar tekintélyét gyarapitani, mikre Szende miniszter reflektált. A legtöbb időt a 21. §. tárgyalása vette igénybe, melynél igen sok, köztük Ivánka, Baross, Csejtey, Tisza K., Kőrösy, Ráday, Szende szólaltak fel. Ivánka módositványai nem fogadtattak el, de elfogadtatott Barossé a 2-ik kikezdéshez.

Kőrösy hangsulyozta, hogy az egyévi önkénytesek eihanyagolják tanulmányaikat, a mi igen fonák helyzetbe juttatja őket is, a tanárokat is, meg a társadalmat is. Olyan forma intézkedést kivánna, hogy magok a katonai parancsnokok szoritsák rá az illetőket, miszerint folytassák tanulmányaikat akadémiákon és egyetemeken. — Erre az jegyeztetett meg, hogy ez inkább tanügyi kérdés és a bajt legjobban ugy lehetne orvosolni, ha az illető tanárok szigoruak lennének a mulasztókkal szemben, mert ha van akarat, a fiatal embernek marad elég ideje mindkét részen eleget tenni kötelességeinek. Ezzel az értekezlet véget ért. Holnap este 6 órakor folytatják a tárgyalást a 25. §-nál.

Kozma Sándor kir. főügyésznél a budapesti kir. tábla területén működő összes kir. ügyészek üdvözlő tisztelgésre jöttek össze a névnap alkalmából s voltaképen a tiz évi együttműködés jubileumának megünneplésére. Kozma Sándor a birószágok szervezése előtt 1871 ben állittatott a királyi ügyészség élére s a birószágok első szervezésében már a kormány felhasználta tanácsát. A tiz év alatt, melyben áldásos teendőit teljesité, sokszor nevezetes, de folyton jelentékeny feladatokat kellett megoldania. A rendezett birószágokhoz a jó büntetőjogi eljárás igényét kötötte a nemzet, de ily eljárás az előzetes kellő gyakorlatnak s rendszeres büntető perrendtartásnak hiányában csakis ugy volt lehető, ha az ügyészségek élére alkalmas férfiak állittatnak, s ha ezek vezetése a főügyész által mérséklettel, erélylyel, igazságszeretettel s szakértelemmel történik. S valóban ez oldalról Kozma Sándor ellen soha panasz nem emeltetett. De ő a hivatalfőnök ezen erkölcsi kellékei mellett nagy mértékben bir a bizalmasságnak és baráti figyelemnek azon előnyeivel, mely a vezetésére bizott hivatali státusban kellően alkalmazva, a kötelességérzetet s a szakmunkásság ösztöneit még sokkal inkább kifejlődésre juttatja, mint a puszta hivatalszerü ellenőrzés hideg, irodai szigora. S Kozma Sándor valóban önérzettel mondhatja el, hogy az ügyészség tagjaiban nemcsak odaadó tiszttársakkal, de egyszersmind bizalmas, benső barátokkal rendelkezik. E viszony működött közre abban is, hogy a börtönkezelés rendszere a vármegyék minden rendszertelen kezelése után nyomban elég tisztességesen kifejlődött s hogy a börtönkezelés általában a teljesen hiányos előföltételek mellett is türhetően modern lábon áll. — A lefolyt tiz év alatt Kozma Sándornak sok politikai pert kellett megindítnia s lefolytatnia, de azt bizton állithatjuk, hogy ezek tulnyomó nagy része az ő ellenelőterjesztései daczára a kormány egyenes rendeletére tétetett folyamatba. Mindenesetre nem mindennapi látvány, midőn egy egész hivatali kar tiz évi szolgálati viszony s annak minden kikerülhetetlen érdessége után, indittatva érzi magát hivatali főnöke előtt bizalmának és ragaszkodásának tömeges megjelenéssel s hangosan adni kifejezést.

A képviselőház pénzügyi bizottságának ma délelőtt Szontagh Pál elnöklete alatt tartott ülésében, melyen a kormány tagjain közül Tisza, Szapáry, Pauler s Bedekovich miniszterek vettek részt, Láng Lajos előadónak, Szilágyi Dezsőnek felszólalása után általánosságban elfogadta a Magyarország és Horvátország közt való közös viszonyoknak a határőrvidéken való rendezéséről szóló törvényjavaslatot. A részletes vitában Szilágyi Dezső kérdi, hogy mennyit tett ki az ő felsége által annak idején jóváhagyott 1881. évi normális budget s óhaját fejezi ki, hogy a közigazgatási szükséglet összege megállapittassék. Tisza, Szapáry miniszterek s Wahrmann Mór vesznek részt a vitában, melynek eredménye az lett, hogy Tisza Kálmán tekintettel a polgárositott határőrvidék közigazgatásának lehető egyszerüsitésére e szakaszoknak szabatosabb szövegezését ajánlja oly értelemben, hogy a közigazgatási költségek a pénzügyminiszter s a bán által évenkint megállapitott átalány-összegben terjesztessenek az országgyülés elé s az eddigi módon a magyar államkincstárból fedeztessenek. Az előadó a szakaszok sorrendében változtatást kivánt tenni, a bizottság azonban ehhez nem járult. Következett a vadászati s fegyveradóról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Hegedüs Sándor előadó ajánlja annak általánosságban való elfogadását, de a képviselőház határozatához képest a vadászati adónak leszállitását ajánlja. 12 frtról 8 ra kivánja mérsékelni az adót. Szontagh Pálnak e javaslatot védő felszólalása után azt általánosságban elfogadták s a részletes tárgyalást holnapra halasztották.

A horvát tartománygyülés elé benyujtott költségvetés szerint Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükségletére az 1882-ik évre 3 821,854 forint van előirányozva. Ez összeg következőleg oszlik meg: 1. tartománygyülés 50,000 forint, 2. bán 26,000 frt, 3. belügy 1.488,144 frt 4. vallás- s közoktatásügy 547,800 frt, 5. igazságügy 1.188,886 frt. Horvátország bevételei 218,390 frttal tesznek ez idén többet, mint a mult évben. Az emlitett 3.821,854 forint szükségiet fedezetet talál a belügy, vallás, közoktatásügy s igazságügy saját bevételeiből 245 ezer forint erejéig, a többi 3.576.000 forintot Horvát-Szlavonországok közvetett s közvetlen adóinak s egyéb közjövedelmeinek 45 százalékából a magyar államkincstár fedezi. A magyar államkincstárból fizetendő összeg az idén 146,000 forinttal több mint 1881 ben. A 218 ezer forintra menő bevételszaporulat folytán Horvátország az idén a belügyekre (utépitésekre, vizi épitkezésekre, egészségügyre, közgazdasági czélokra 268 ezer, a vallás, közoktatásügyekre 69 ezer s az igazságügyre 70 ezer forinttal fordithat többet mint a mult évben.

A majusi előléptetések a hadseregben.

— Az „Egyetértés“ katonai levelezőjétől. —

Bécs, marcz. 16.

Az idei májusi előléptetések a közös hadseregben, mint értesülünk, kedvezőknek nevezhetők és a mult novemberieket terjedelemben jóval tulhaladják. Pedig az őszi avancement rendesen terjedelmesebb szokott lenni a tavasziénál. Különösen kedvezők a kilátások az alsóbb tisztekre nézve. A tábornoki karban ellenben a mozgalom most nagyon gyenge lesz és a törzstiszti státusokban sem fog nagyobb hullámokat vetni. Részletesebb adatokat közölnöm — e csoportokat illetőleg — nehéz adni, miután ezekben rendesen még közvetlenül az előléptetések előtt számos nyugdijazások szoktak előfordulni és az irányadó körök határozatai is gyakran még az utolsó perczben változást szenvednek. Az előléptetés terjedelmét a különböző fegyvernemek alsóbb rangfokozataiban a következő adatok mutatják: a gyalogságnál a hadügyminisztérium eddigi határozata szerint előlép 136 II-od oszt. százados I-ső osztályunak; II-od osztályu századossá lesz 110 főhadnagy, főhadnagygyá lesz 175 hadnagy; a vadászoknál I-ső oszt. századossá lesz 20, II-od oszt. 11, főhadnagy 25; a lovasságnál I-ső oszt. százados 18, II-od oszt. 38, főhadnagy 48; a tüzérségnél I-ső oszt. százados 17, II-od oszt. 17, főhadnagy 36 a mérnökkarnál I-ső oszt. százados 4, II-od oszt. 7, főhadn. 10; a hidász ezredben I. oszt. száz. 9, II. oszt. 3, főhadn. 3; a szekerészcsapatban I-ső oszt. százados 7, II-od oszt. 7, főhadnagy 14. A hadnagyi rangra előléptetendő hadapród tiszthelyettesek száma az egyes fegyvernemekben körülbelül az előléptetésre kerülő hadnagyok számának felel meg. A hadseregnek alig lesz oka, az előléptetés terjedelmével meg nem elégedve lenni. Panaszt jogosan csak egy csoport emelhet, a főhadnagyi a gyalogságnál. Ebben még mindig vagy 400 an maradnak, kik már 1866 an lettek tisztekké, tehát már 16 esztendeje alantos tisztek és részben még 2 évig is ilyenek maradnak. Ha tekintetbe vesszük, hogy pl. a mérnökkarnál a 66-iki hadnagyok már 1873-ban századosokká lettek, a hadügyminiszterium ezen eljárása a gyalogság irányában igazságtalanság. A sajtó ez eljárás ellen már több izben fel is szólalt, de minden eredmény nélkül; az előléptésre jövő gyalog főhadnagyok száma inkább még mindig kisebb lesz. Novemberben legalább 133 jutott előre, most csak 110. Nem vagyunk korán sem ellene, ha a hadügyminiszterium takarékoskodik, de azt bisszük, hogy ezt más téren sokkal nagyobb eredménynyel tehetné.

Budapest, márczius 17.

A szerb kormány és a radikális ellenzék közt csakugyan kenyértörésre került a dolog, mint azt mult éjjeli táviratunk után sejteni lehetett. A szkupstina elnöke tegnap Pirocsanácz miniszterelnöknek egy nyilatkozatát olvasta föl, mely azt mondja, hogy a kormány föllháborodva Pasics ur fenyegető pressziója fölött vonakodik határidőt tüzni ki a vasuti kérdésben tett interpellácziókra adandó válaszra. Délután az ellenzék ülést tartott, s elhatározta, hogy otthagyja a szkupstinát. Egy ma délben érkezett táviratunk jelenti, hogy 51 radikális képviselő leköszönt mandátumáról. A kormány pedig az illető kerületekben elrendelte a választást és a szkupstina kiegészitéséig elhalasztotta a tárgyalásokat.

A tuniszi ügyben a dolgok még mindig a régiben vannak. Franczia ország szivesen nyujtana kárpótlást a szfakszi pusztitásért, ha Olaszország tartózkodás nélkül elismerné a statusquót. Olaszország azonban vitába sem akar bocsátkozni erre nézve, de a pressziora nézve nem találja még elérkezettnek az időt. A „Rassegna“ czimü római lap hevesen fakad ki Franczia ország ellen, mint a mely ugy bánik Olaszországgal, mint a nemzetközi jog körén kivül álló állammal, a mit a Franczia ország által megnyert lapok nyilvánosan üzött köztársasági propagandája, a Tuniszban Olaszországot szerződésileg megillető összes jogok megsértése, valamint az olasz munkások üldözése bizonyit. Olaszország számára mindezek ellen csak két eszköz van: erős hadserg és szoros csatlakozás Ausztria-Magyarországhoz és Németországhoz. Ha e szövetséghez Anglia is hozzájárul, akkor biztositva van a béke Európában és a Középtengeren.

Tuniszból jelenti ma egy táviratunk, hogy a mult éjjel két olasz megtámadta Suicy grófot és a franczia konzulátus kanczellárját, kik épen hazamenőben voltak. A közeli katonai őr elfogta a támadókat és az olasz konzulátusnak szolgáltatta őket át, mely a vizsgálatot ellenük megindította. — Több oldalról érkezett kedvezőtlen tudósitások következtében Saussier tábornok és főparancsnok haladéktalanul visszatér tuniszi állomására.

Egyiptomból a londoni lapok mindig tudnak valami baljóslatu dolgot jelenteni. Igy legujabban azt irják, hogy Kairóban Arabi bej teljességgel ura a helyzetnek, de csak mint a szultán ágense, kinek az ingatással saját czéljai vannak. Tevfik pasát, mivel ugy is igen jelentéktelen egyéniség, a szultán meghagyja a trónon.

Az uj görög miniszterelnök Trikupisz, tegnap tartotta meg az athéni képviselőházban programmbeszédét, melyben kijelenti, hogy az uj kabinet abban a véleményben van, hogy a helyzet kellően nem veszély nélkül, a kormány azonban békés politikát fog követni és az összes natsimakkal, különösen a szomszédhatalommal való jó viszonyokat czentul is ápolni fogja. A kormány minden eshetőséget szem előtt tartva, fokozni fogja Görögország erejét és gondot fog forditani a pénzügyekre. A görög törvényeknek az uj tartományokban való behozása iránt a kormány törvényjavaslatot fog a kamara elé terjeszteni és a hatalmakkal kötött egyezmények helybenhagyása végett szintén előterjesztést fog tenni.

XIII. Leo pápa, mint Rómából jelentik, elhatározta, hogy e hó 27 ikén titkos, 30 án pedig nyilvános konszisztóriumot fog tartani. Az elsőn a brevé által kinevezett német püspökök fognak prekonizáltatni, a másodikon az uj biborosok kapják meg a biboros kalapot. A pápának ez alkalommal tartandó beszéde, mint előre jelentik, kizáróan vallásos jellegü lesz.

Az angol alsóházban tegnap sir Charles Dilke, sir Stafford Northcote kérdésére válaszolva kijelenté, hogy lord Lyons nem kapott utasitást arra nézve, hogy a Franczia országgal kötendő kereskedelmi szerződés ügyében ujra kezdje meg a tárgyalásokat; lehetséges azonban, hogy a hirlapok által emlitett beszélgetés, mely ez ügyben lord Lyons által Freycinet közt folyt volna, tényleg megtörtént. Smith jelenti, hogy husvét után inditványt fog előterjeszteni, mely szerint szükségesnek mutatkozik, hogy az irországi földtörvényt oly módon egészitsék ki, hogy az irországi bérlőknek megkönnyitsék a kibérelt jószágok megvásárlását. Az ülés további folyamán Dilke, Mac-Ivor kérdésére válaszolva kijelenti, hogy a legutóbb Franczia országgal kötött hajózási szerződés, néhány czikkely kivételével, teljesen megegyezik a régi szerződéssel; abban megállapittatott, hogy a két nemzet alattvalói a katonai szolgálattól, továbbá rekvizicziótól, hadisarcz előleg és kényszerkölcsönök teljesitésétől, melyeket kivételes körülmények közt vetnek ki a lakosokra, teljesen felmentvék; hadisarczot egyedül az ingatlan vagyonra lehet kivetni. Trevelyan előterjeszti a tengerészetügyi költségvetést, melynek első tétele elfogadtatott.

A fölkelés.

A montenegrói kormány erélyes tiltakozása nem némithatta el azokat, kik Nikita fejedelem háborus szándékaival rémitgetik a világot. Ma is azt jelenti egy bécsi lap, hogy Montenegróban egyre komolyabb alakot öltenek a hadikészületek. A fejedelmi kormány nagy mennyiségü tengerit vásárol, teherhordó állatokat szerez be és csapatokat küld a határra. Hogy mindez intézkedések a semlegesség fentartására czéloznak, avagy más alapon történnek, azt egyelőre nem lehet tudni.

Czetinyéből azt hiresztelik, hogy a Grahovánál Montenegró területére esett bombák hat montenegrói megsebesitettek.

Egy másik lap meg azt ujságolja, hogy e hónap 16 ika óta folyvást sok montenegrói özönlik Kattaróba. Már eddig is nagy mennyiségü tengerit vásároltak össze s elszállitották Grahovo vidékére.

Kattaróban nem igen adnak hitelt a montenegrói kormány kifogásinak s gyanus szemmel nézik, hogyan erősitett Nikita fejedelem országa határait. Egyáltalában nem akarják elhinni, hogy ez erősitéseknek az volna a czéljuk, hogy a felkelőknek nagyobb tömegekben való átszökését megakadályozzák.

Montenegró fészkelődésénél sokkal több fejtörést okoz Jovanovics tábornoknak az a hir, melyet hozzánk is eljuttatott egyik tudósitónk, hogy tudniillik a Krivosjiából kiszoritott fölkelők Herczegovina területén ujra összegyüjték erejüket s elszánták magukat a legvégzetesebb küzdelemre. Egyesültek a herczegóczokkal s közös erővel pusztit.

Lapunk mai számához egy és fél iv melléklet van csatolva.

ják majd Jovanovics katonáit Perkovaczból, a hivatalos tudósitások ellenére azt jelenti egy levelezőnk, hogy ott e hónap 11-dikén heves küzdelem volt a felkelők és a 10-ik vadászzászlóalj között. A barcz három ember halálával és tizenkettőnek megsebesültével végződött.

*

Bécs, márcz. 17. (Hivatalos.) Dahlen altábornagy márczius 16-diki jelentése: „Márczius 14-én egy körülbelül 100 főből álló felkelőcsapat Cselebics-Vikocs vidékéről megtámadta a Csajnicza közelében lévő csendőrségi állomást, melyet a csendőröknek, daczára a bátor ellenállásnak, el kellett hagyniok. Ez alkalommal a 77. gyalogezrednek a csendőrök mellé segitségül kirendelt legénysége közül 3 ember elesett, 1 sulyos és 2 könnyü sebet kapott. A gorazdai és focsai helyőrségek csapatai tüstént utra keltek, azonban előnyomulásuknak nemgvolt sikere, mert a felkelők időközben ujra Cselebics környékére vonultak vissza. Márczius 15-én reggel Pendur alezredes egy hadoszlop élén Focsából Csajniczába ment és az ivzári karaulát elhagyatva és szétrombolva találta. Ez alkalommal csapataink egyik őrjárata félreértésből lövéseket váltott egy török csapattal és egy török katona könnyü sebet kapott. A hadoszlop parancsnoka az 1. dandárparancsnokság utján sajnálatát fejezte ki Szulejmán pasának; ugyanaz történt részemről is."

Belgrád, márcz. 17. (Az „Egyetértés" távirata.) Holnap a herczegovinai menekültek javára itt kaszinó-bált tartanak.

Zára, márcz. 17. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Az idevaló „Narodni Liszt" jelenti, hogy a Nikita montenegrói fejedelemnél krivosjebeliek küldöttsége járt kérni, hogy a fejedelem fogadja be őket Montenegróba. A küldöttséget Nikita szigoruan fogadta. Szemére hányta a krivosjebelieknek Ausztriával szemben követett magatartásukat, s azt mondta, hogy a vendégszeretetet nem tagadhatja meg tőlük, de igen szigoru felügyelet alatt fognak állani. Nem mond igazat az a jelentés, hogy orosz tisztek aknákat épitettek Krivosjében. A felkelők maguk röpitettek légbe házaikat, mielőtt kiköltöztek volna belőlük, hogy a bevonuló katonák ne találjanak menedéket. Jovanovics a győzelem után rendezett lakomán kijelentette, hogy Krivosjiában be van fejezve a hadjárat, mert csapataink meghóditották a főbb pontokat.

Czettinje, márcz. 17. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Mondják, hogy Oraviczában (montenegrói területen) három nappal ezelőtt egybegyültek a felkelő vezérek s elhatározták, hogy a Krivosjiából kiszoritott lázadó csapatokat Herczegovinába vezetik. Meghódolásról hallani sem akarnak. Davidovics azt jelentette, hogy a husvéti ünnepek alatt Herczegovina egész területén szervezhető lesz a fölkelés. Bosznia közremüködésére is számitanak. A lázadástól nem várnak semmi különös eredményt s czéljuk csupán az, hogy a fölkelést a nyár beálltáig elnyujtsák s készen legyenek, a mikor Oroszország a „szent báboruba" viszi a Balkán népeit.

Trieszt, márcz. 17. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Bécsből három tiszt érkezett, ide a végből, hogy a környéken lovakat vásároljanak. Megbizásuknak aligha tehetnek eleget, mert csak három héttel ezelőtt időzött itt néhány olasz tiszt, kik Triesztben és Görczben mintegy 200 lovat vásároltak össze Umbertó király hadserege számára.

UJDONSAGOK.

— márcz. 17.

— **Lapunk első mellékletének tartalma: A márczius 15-iki ünnepélyek. Szinház, müvészet. Mulatságok. Házasságok. Házasságok. Gyászrovat. Egyletek, társulatok. Fővárosi ügyek. Közgazdaság. Tárcza: A szép Alfonz. Néhány szó az operai rendezésről.**

— **Lapunk második mellékletének tartalma: Mezőgazdasági közlemények. Az iskolai takarékpénztárakról. Kivonat a hivatalos lapból. Tárcza: Az idegen nő.**

— Személyi hirek. Ő felsége tegnap nagy kihallgatást adott Bécsben: a magyarok közül dr. Schlauch Lőrincz szatmári püspök jelentkezett audiencziára. — Londonból távirják, hogy New-Yorkból érkezett jelentés szerint, Erzsébet királyné ősszel Kanadába megy vadászatra. — A Cumberlandi herczeg Gmundenbe érkezett. — A flandriai gróf, a belga király testvére, Párison át Spanyolországba megy bátyjához Montpensier herczeghez. — B. Orczy Béla miniszter tegnap d. u. Bécsből Bpestre érkezett. — Connaught Arthur hg e hó 22-én indul Párisba. — Gr. Valmore, a bécsi portugál követ, Bécsből Milanóba utazott. — Lipót herczeg Viktória királynő fia anyjával Mentonéba marad egész házassága idejéig. — Frigyes merklenburgi nagyherczeg holnap érkezik Bécsbe. — Az oldenburgi herczeg Párisból Bécsbe érkezett. — Váradi Antal annak a kijelentésére kért föl, hogy a „Durazzoi Károly" állitólag Teleki-pályanyertes tragedia tévesen volt lapunkban összehozva nevével. — Milan király juniusban Tegarnseebe megy; Theodorovics szerb herczeg palotájában fog lakni, melyet most javitnak. — Dr. Krausz Izidor ismert budapesti nagyiparosunk ő felségétől engedélyt nyert arra nézve, hogy a budapesti németalföldi főkonzulatusnál az alkonzuli hivatalt elfogadhassa. Krausz urnak tehetségei és előnyös társadalmi állása e hivatalra őt kiválóan ajánlatossá teszik. — Heyse Pál, az ismert német iró, teljesen felépült sulyos betegségéből. — Prielle Kornélia asszony Szegeden kiváló tetszés közt vendégszerepel.

— A magyar királyné Párisban időzéséről levelezőnk pótlólag még a következőket irja: Mint legutóbbi levelemben emlitettem, a királyné eredetileg két egész napot akart vásárlással tölteni: a szombatot és hétfőt, de a közbe jött chantillyi vadászat következtében a szombati vásárlásról szó sem lehetett, vasárnap a boltok zárva voltak s igy aztán hétfőn annál inkább meggyült ő felségének a dolga. A bevásárlandó tárgyak részint toilette-czikkek, részint müttárgyak voltak a királyné otthonjának ékitésére, részint pedig ajándékok. Erzsébet királyné Festetics grófnővel órákon át tanácskozott, hogy hazajövet kit mivel lepjen meg. Nemcsak a nagy számu rokonságból, de udvartartásának tisztségéből és szolgálati személyzetéből sem feledkezett meg senkiről. Tudvalevőleg Mária Valéria főherczegnőnek kis leány korában volt egy négerje, ki a kikocsizások alkalmával inasul, otthon pedig játszó társul szolgált. Gödöllőn nem egyszer rendeztek versenyugrást; a kis néger keze meg volt kötve, kis kolbászt függesztettek föl valami magasabb helyre s a négerke addig ugrált, mig szájával a kolbászt elkapta. A vásárolt ajándékok közt, hogy Mária Valéria főherczegnőnek emlékeztetőül szolgáljon, van egy kis néger is, mely nem élő lény ugyan, hanem azért tud ugrándozni, furulyázni s oly mesterségesen van utánozva, hogy öt lépésről alig sejthetné valaki, hogy nem élő. A benne alkalmazott gép segélyével még szemeit is forgatja s jobban elöidézi a csalódást. Furulyázás közben hajlong s szemét hol behunyja, hol kinyitja, utánozván az érzést. Ő felsége a Passage de l'Operában pillantotta meg e gépezetet és a többi néző közé keveredve, jó darabig nézte, azután bement az üzletbe és 850 frankért meg is vette. „Hogy fog ennek örülni Valéria!" — mondá több izben Festetics grófnő. — Ő felsége legalább harmincz boltban fordult meg; semmi sem kerülte el figyelmét. Erzsébet királyné megállt többi közt Adler czipész kirakata előtt is, hol egypár kiváló csinnal s eleganeziával készült lovagcsizma tünt föl. Be is ment s három párt meg is rendelt: egy fénymázast, egy finom és egy közönséges zergebőrt. A sok teendő miatt ő felsége rá sem ért hazamenni reggelire, hanem a Boulevard Montmartre és rue Richelieu sarkán levő sütemény- és csemege-kereskedésbe fordult be, hol állva két darabka szarvasgombás süteményt evett egy pohár madeirával, melynek azonban csak harmadát itta ki. Egyszer az Avenue de l'Operában „szürke kabátos fürjet" evett egy pohár bordeauxi borral. (A fürj megkopasztva tésztába kerül, ugy hogy csak feje látszik ki s ezt vajban kisütve „szürke kabátos fürj"-nek nevezik.) Négy óra tájban ő felsége abba hagyta a vásárlásokat. „Menjünk, menjünk, mondá tréfálva Festetics grófnőnek, különben nem marad pénzünk a hazautazásra." A grófnő jót nevetett: „Valóban fölség, nem volna kellemes, ha gyalog kellene haza utaznunk!" „No ennek még nem volnánk kitéve, mert szerencsére itt vannak lovaim; a Nihiliszt (kedvencz paripája), jól fut! hamar haza röpitene!" — A szállodába visszatérve, nemsokáig maradt zárt szobában, hanem kikocsizott a boulognei erdőbe. Visszatérőben az eliséei mezőn találkozott a köztársasági elnök kocsijával. Grévy kiszállt és ő felségéhez sietett, ki szintén megállitatá kocsiját. A királyné elragadtatással beszélt itteni tartózkodásáról s azt mondá, hogy még el sem utazott és már számitja, mikor térhet ismét vissza. Meg is igérte Grévy elnöknek, hogy angolországi vadászatai után minden évben hazajövet Párisban tölt egy hetet. A franczia köztársaság elnöke és Erzsébet királyné igen szivélyesen bucsuztak el a közelebbi viszontlátásig. Ő felsége az utolsó perczig habozott: ne hosszabbitsa-e meg párisi időzését legalább egy nappal. De Münchenben várták s igy mégis elutazott. Ő felsége sógora Alençon herczeg, ki Vincennesben tüzértiszt, épen szolgálatban volt s azért az elutazás előtti napon vett bucsut nejével Erzsébet királynétól; ugyanekkor bucsuzott el másik nővére: Trany grófné és férje. A volt nápolyi király nejével kikisérte az állomásig, fivére pedig, mint a távirat már jelenté, Münchenig. A királyné fivére: Lajos herczeg, nyulánk, fiatal férfi, ki röviddel ezelőtt Wallersee grófnéval lépett morganatikus házasságra. A királyné elutazása előtt jelentékeny összegeket osztatott ki a szegények közt. Itt megemlithetjük ő felsége müncheni időzéséből is a következőket: A királyné, mint már emlitve volt, e hó 15 én 9 órakor reggel külön vonaton, testvérével s nagy kiséretével érkezett Münchenbe. A pályaudvaron az anyakirályné, Luitpold herczeg, Lajos, Lipót, Arnulph és Károly Tivadar herczegek, Lajos herczeg neje, továbbá Teréz és Gizella herczegnő stb. fogadták. A királyné a „Bellevue" hotelbe szállt; kevéssel azután Lipót herczeggel és Gizella főherczegnővel anyjához: Miksa herczegnéhez sietett reggelire. Délután Miksa herczegnőnél volt az ebéd, melyre az összes rokonok hivatalosak voltak. A király pompás bokrétát küldött ő felségének.

— Tüzvész. Beszterczebányáról irják lapunknak e hó 16-ikáról: Tegnap borzasztó szerencsétlenség történt. Este felé vörhenyes fény tünt föl az égen, mely azt jelenté, hogy tüz van. A lángok nem városunkban, hanem a körülbelül ¼ órányira eső Kostivjarska faluban pusztitottak. A községnek felénél nagyobb része állott tüzben s csakhamar a hátramaradt és eddig épen álló részek is közeledtek enyészetök elé. Iszonyu volt a szegény emberek jajveszékelése, a szarvasmarhák bőgése, a gerendák ropogása. A legerősebb szivü ember szemébe köny gyült. A tüz állitólag gyujtás következménye. A tettest nem keritették kézre. A tüzoltók, mint levelezőnk irja, elmaradtak. Visert Sándor parancsnok halála óta, a 12 ezer lakost számláló megyei székhely tüzoltók nélkül van. — Esztergomból irja levelezőnk: E hó 17-én virradóra Párkányban Wallfisch Lipót tulajdonát képező keményitőgyár kigyuladt s teljesen leégett. A tüz keletkezésének okául azt adják elő a megrémült szomszédok, hogy a munkás népségre semmi felügyelet sem gyakoroltatott, s azok a gyárhelyiségben szabadon pipáztak és szivaroztak és hogy a tüz valamely vigyázatlan munkás szivarozása folytán támadt volna. Ez nem áll, mert a rendkivül nagy gyárban példás rend uralkodott s a gyár tulajdonosát az őt ért óriási veszteség tetézéseül, a gyár kigyuladásáért felelősségre vonni nem lehet. Beszélik, hogy sok hizó sertés és tehén is a lángok martaléka lett. Tény az, hogy a lángok szabadon pusztithatták a gyönyörü gyárat és a benn levő jószágot, mivel a tüzoltók Esztergomból későn értek át Párkányba. Az esztergomi tüzoltó egyletnek az az örökös szerencsétlensége, hogy soha sincs ló az őrtanya közelében. A gyár leégése 6 órát vett igénybe, s oly borzasztó lánggal égett, hogy daczára a sötét éjnek, Esztergomban a toronyórán jó távolról meg lehetett látni, hány óra.

— A királyi pár utazásához. Bécsből e hó 16-ikáról a következőket irják: Ma tették meg az intézkedéseket a király és a királyné olaszországi utazásához. O felségeik ápril 8-ikán indulnak el Bécsből s először Miramaréba mennek az akkorára ott időző trónörökös pár látogatására, ott maradnak két napig. 11-én folytatják az utat Turinba az olasz királyi pár látogatására. A turini időzés négy napra van tervezve. Körülbelül április 19-ikén már ismét Bécsben lesznek ő felségeik.

— Viktória királynő és a jezsuiták. Vitória királynő a Windsor közelében fekvő beaumont-lodgei jezsuiták tanintézetét látogatta meg e hó 9-ikén, hogy ugy a lelki atyáknak, valamint a növendékeknek az ellene intézett merénylet alkalmából tanusitott részvétökért köszönetét fejezze ki. A királynőt megjelenésekor a tanárok és a 200 növendék lelkes kiáltásokkal fogadta. Don Jaime, don Carlos fia is növendéke ez intézetnek. Egyike a tanulóknak hódolati föliratot olvasott fel, midőn a királyné a diadalkaput átlépte, melyen arany betükkel a következő szavak voltak felirva: „Istenért, a királynőért és a hazáért!" Itt megemlithetjük még egy marseillei távirat után az utazás következő részleteit. Viktoria királynő tudvalevőleg Beatrix herczegnővel utazott Mentonéba. Mikor Londonon átutaztak, a vasutnál idegeneknek tiltva volt a bemenet. A vonat csak pár perczig állott meg, ugy hogy az angol konzulnak nem volt hódolatát kifejezni Viktoria királynőnek Ponsanb tábornok előtt. Lord Lyons a Cherboury-Mentona vonalon levő konzuloknak kiadta a rendeletet, hogy a vonat áthaladásánál magukat bemutassák. Párisból is két csendőr dandár ment Marseillen át Mentonába.

— Lőporgyár-robbanás. Bécs-Ujhelyről márczius 16 dikáról irják: Ma délelőtt fél 12 órakor a felixdorfi lőporgyár szárító kamrája légbe röpült. A durranás oly erős volt, hogy a Bécs Ujhely északnyugoti részén fekvő házak valamennyi ablaka csörgött. Baleset nem történt, mivel a munkásoknak 11—12-ig van szünórájuk és igy a gyárban nem volt senki. A robbanás keletkezésének okát nem tudják.

— Férj után a nő. Aradon, mint onnan irják, nagy szenzácziót kelt a legujabb öngyilkosság, melyet egy igen tisztes hölgy követett el. Megirtuk nem rég, hogy Pekár Ferencz ismert épitész a halálban keresett menedéket az élet küzdelmei elől, legnagyobb bubánatban hagyván hátra nejét és családját. Az özvegyre nézve a „bubánat" nemcsak puszta szó, hanem a legszomorabb valóság volt, a mint a következmény mutatta. A szenvedéstől levert özvegy ugyanis tegnap diszesen felöltözködött, levélben elbucsuzott leányától és aztán a Maros hullámaiba ölte magát. Nem voltak képesek megmenteni. Temetése nagy részvét közt ment végbe.

— Munkácsy Krisztus-képét tegnap délután majd baleset érte. A kép fölött függő három nagy elektromos lámpát egy szolga a meggyujtáshoz akarta előkésziteni és e czélból egy magas álló-létrára mászott. Mikor fölért a lámpákig, a rozoga létra eresztékei engedtek és ember, lábtó nekidőlt a kép vásznának. Szerencse, hogy alant állók idején meg tudták kapni a létrát; ha ez nem történik, a képen nagy sérülés esik. Igy csak a szolga fejében történt egy kis kár, a mint egy hüvelyknyire a festmény rámájától oda csapódott a töldhöz.

— Halálraitélt méregkeverő orvos. A londoni központi fenyitő törvényszék kedden este hat napi tárgyalás után kötél-halálra itélte dr. Lamson Henrik György ismert orvost, a ki megmérgezte neje öcscsét, Malcoln Percy tanulót, hogy utána nagy vagyont örököljön. Malcoln Percy egy magán tanintézet növendéke volt s itt látogatta meg őt mult deczember elején dr. Lamson. Mr. Bedbrook, az intézet igazgatója, a legterhelőbb tanu, elbeszélte az esküdtszék előtt, mint etetett-itatott össze mindenfélét dr. Lamson a fiuval; czukorkákat, süteményt, Xeresbort, végül pedig rosz izü orvosságok elnyeléséhez való amerikai tokocskákat. Ez történt délután; a fiu rögtön az orvos távozása után gyomorégést, rosszullétet érzett, le kellett feküdnie. Éjfélkor már halva volt. A bonczolásból kitünt, hogy növényi méreg, névleg aconit ölte meg. Egy gyógyszerész mint tanu rávallott dr. Lamsonra, hogy ez nála nov. 24 én két gram aconitot vásárolt s ugyancsak tanuk bizonyitották, hogy a fiatal Malcoln halála mily nagy anyagi hasznot volt hajlandó az orvosnak. Érdekes, hogy dr. Lamson, mikor a rendőrség nyomozta, maga jelenté föl magát, állitólag ártatlansága érzetében, mások szerint, mert kifogyott a pénze s nem birt megélni. Dr. Lamson csökönyösen megmaradt a tagadás mellett, de sikertelenül. mert az esküdtek vétkesnek mondották ki, mire a biró kötél által végrehajtandó halálbüntetésre itélte.

— Vasuti merénylet. Párisból irják e hó 15-ikéről: A marseillei gyorsvonaton ma éjjel, egy Savignol nevü utast, a „National" biztositó társaság felügyelőjét, utitársa a vasuti kupéban revolverrel megtámadta. A rálőtt két golyó közül egyik csuklójában találta, másik baloldalába furódott, anélkül, hogy halálosan megsebezte volna. A gonosztevő 250 frankot rabolt el áldozatától s azzal menekült. A támadás Arles és Tarascon közt történt.

— Előzékeny miniszter. A napokban elhunyt volt miniszterről, Lanzaról, a következő történetkét irják az olasz lapok. Minisztersége alatt egy izben értésére esett a rendőrségnek, hogy a római Apolló-szinház oly szinművet készül szinre hozni, melyben több bibornok lesz megtámadva. Lanza rögtön hivatta a szinház igazgatóját. „Nem türöm, hogy a szinpadon ön nevetségessé tegye a szent kollegiumot! ... Hanem, hogy kára ne legyen e tilalmam által, megengedem, hogy engem a szinpadra vigyen s kedve szerint tönkretegyen!"

— A megszökött váltóhamisitó: Weil Mór ellen, kinek viselt dolgairól bővebben emlékeztünk meg lapunkban, mint esztergomi levelezőnk értesit, az ottani takarékpénztár teszi meg az első lépéseket. Az intézet ügyésze a napokban vette ki a polgármesteri hivatalból a hivatalos bizonyitványt, hogy „bejelentés nélkül eltávozott". Az első lejárt váltó 800 frtról szól s Löwy Ignácz gazdag bőrkereskedő és városi képviselő nevére van hamisitva. Hogy az ügyes hamisitó nem ment Amerikába, mint rokonai elhitetni akarták, eléggé bizonyitja azon körülmény, hogy megszökése utáni időből keltezett meghatalmazás alapján végrehajtás korlátozási kereset adatott be az itteni birósághoz.

— Kettős öngyilkosság. Tótiból irják a nagyváradi „Sz—g"-nak: Özv. Kaba Miklósné, egy helybeli földbirtokosnő már régóta észrevette, hogy Flóra nevü gyönyörü 15 éves leánya romantikus hajlamoknak hódol s mindennemü szórakozást kerülve, csupán Rhédey Julia barátnőjének, egy szintén igen szép 17 éves leánynak társaságában talál némi örömöt. Az özvegy ennek folytán nem is akadályozta a két leány folytonos együttlétét, pedig ez utóbbinak nagyon végzetes lett az eredménye. A két leány ugyanis egy szentimentális pillanatban arra a gondolatra jutván, hogy az élet rájuk nem bir vonzó erővel, elhatározták, hogy együttesen véget vetnek életüknek. E czélból a napokban 36 csomó gyufaoldatát két pohárba öntvén, a poharak tartalmát mindketten kiitták. Végzetes tettük után kimentek a kertbe, s minthogy a méreg hatását nem érezték azonnal, a Bisztra folyóhoz tértek s vizbe akarták magukat ölni. Nem lévén azonban a beugráshoz elég bátorságuk, haza mentek ismét, hol tettük időközben már kitudódott. Természetesen azonnal ellenszenszereket alkalmaztak, de Kaba Flóra oly határozottan vonakodott azokat elfogadni, hogy mire erőszak használtatott, már akkor késő volt s Flóra két napi rettenetes szenvedés után meghalt. Barátnője szerencsésebb volt s rövid idő mulva már felgyógyult. Az öngyilkos leányt nagy részvét között kisérték az örök nyugalom helyére.

— Talált holttestek. Pompejiben, mint Rómából irják, az omladék eltakaritása alkalmával az Abbondaura uttól-délre több amphorát és mintegy 30 drb festett ivóedényt találtak. Ezen kivül találtak két holttestet, ezek közül egyik egy gyermeké, a mely egy asszony, valószinüleg anyja mellett veszett el. Mindketten a város kapuja felé menekülhettek, azonban a hamu és habkő utjokban eltemette a szerencsétleneket. A gyermek feje, mely körülbelül 10 éves korra vall, arczczal az asszony felé van fordulva és pedig ugy, hogy a Fiorelli által föltalált módon igen kényelmesen lehet gypszből kiönteni. A gyermek csak rövid, ujjatlan s derékon övvel leszoritott tunikába volt öltözve, s jobb karja, melyet mellére szorit, szintén e ruhába van burkolva, mialatt balkezével száját fogja be, valószinüleg azért, hogy elzárja azt a fojtó hamutól. A lábszárak föl vannak huzva s lábai meztelenek. A női váz mellett két szépen dolgozott karpereczet és két gyürüt találtak. Az egyik gyürünek amethyst kövébe Merkur és Caduceus, a másiknak smaragd kövébe bőségszaru van vésve. Mindkét alak mintegy négy méternyi magasságban feküdt a kövezet felett, amiből következik, hogy későn igyekeztek menekülni, azonban csakhamar utolérte végzetök.

— Táncsics Mihály részére a következő adakozásokat küldték be szerkesztőségünknek. A beküldött összegek kisebb társaságok márczius 15-diki gyüjtései; ifj. Fábry Károly ügyvéd 13 frt 58 krt, Békés-Csabáról; Delhányi Zsigmond Szarvasról 20 frt 31 krt, Warrisz Sándor Baranya megyei aljegyző Pécsről 10 frtot, Druga József Ersekujvárról 20 frtot; Varázsdji Gusztáv Váczról 25 forintot; a „Szegedi Napló" szerkesztősége 41 frtot; ehhez járultak a belvárosi népkör 17 frttal, a felsővárosi 13 frt 50 krral; a rókusvárosi 10 frt 50 krral; Kovács Sándor Losonczról 26 frtot. Összesen 155 frt 89 kr, melyet rendeltetése helyére juttattunk.

— Meteorkövek. Naláczy Farkas, Gyulatelekről 12 darab érdekes meteorkövet küldött ajándékul a nemzeti muzeum ásványtani osztályának, melyeket a február hó 2-án ottani birtokán történt meteorkőhullás darabjaiból gyüjtött A meteordarabok közül különösen kiválók egy nagysága által, mely nem kevesebb mint 840 grammot nyom. Az érdekes ajándék mától fogva már látható az ásványtani osztály legutolsó termében.

— A budai erdőégés. A megejtett rendőri nyomozás kideritette, hogy a budai határhegyeken e hó 12-én este támadt tüzet Schäffer József mészárosmester (lakik III. ker. laktanya utcza 1. sz.) idézte elő, az által, hogy a száraz füvet meggyujtotta. A tüz óriási területen elharapózott, s a hidegkuti erdőket is erősen fenyegette, annyira, hogy a község férfi lakossága majdnem teljes számmal kivonult éjjel az erdő megmentésére. Schäffer József ellen a fenyitő eljárás megindittatott.

— Rablótámadás egy gróf ellen. Erdődy Gyula grófot Felső Or mellett fekvő vörösvári kastélyában rabló támadta meg. A gróf iróasztalánál ült, midőn egyszerre csak az előszobában neszt vélt hallani. Mielőtt karszékéből fölkelhetett volna, egy ismeretlen izmos, nagy egyén termett előtte, ki a grófnak hozzá intézett kérdésére, hogy mi a kivánsága, e szavakra fakadt: „Hiszen mindjárt meglátja, hogy mi a kivánságom. Egyszer csak számolnunk kell egymással!" E szavaknál fenyegetőzve emelte fel botját. A gróf megtartotta lélekjelenlétét és revolvert ragadott. A rabló a grófra vetette magát és kettőjök között birkozásra került a dolog. A gróf földre teritette a rablót. A zajra a cselédség segitségére jött a grófnak, s megszabaditotta gonosz helyzetéből és elfogta a rablót. Vásár lévén, a hir villámgyorsasággal terjedt el, és mielőtt Felső-Őr-ből pandurok jöttek, több száz főre menő néptömeg csődült össze, mely a gonosztevőt a gróf és néhány megfontolt ember közbelépte nélkül agyonütötte volna. A rablót ugyanaznap este biztos fedezet alatt a felső-őri szolgabiróságnak adták át. Kilétét mindeddig nem tudják.

— A kalvintéri szökőkut óriási kővének kifaragása pár nap alatt be lesz fejezve. A kő lapos félgömb alakra van faragva s közepén a viz kisugárzására egy fél méter átmérőjü környilással bir. A kut diszitmény faragványai szintén gyorsan készülnek. A kört képező medencze párkánykövei, melyek berovátkolás által lesznek egymásba illesztve, már teljesen készek. Most a kut kupoláját faragják, mely a legfelső diszitményt fogja képezni. A kut felállitását — mint halljuk — május hóban fogják megkezdeni.

— Amerikai polgár temetése. Bécsből e hó 16 áról irják: Ma délután Anger József gépgyárost temették el, ki mint szegény lakatos legény Amerikába ment, ott roppant nagy vagyont szerzett és 17 évvel ezelőtt New-Yorkból visszatért Bécsbe. A nagy gyászvonatot mintegy 600 munkás kisérte.

— A Ringszinházbeliek pöre, mint Bécsből távirják, az utolsó stádiumba lépett. A fő tárgyalás ez ügyben ápril 24-ikére van kitüzve. A tárgyalást Holzinger országos törvényszéki tanácsos fogja vezetni. A tárgyalás meddig tartása még nincs meghatározva.

Rövid hirek. Nagy tüzvész. Linczből irják: Dürheim gróf weinbergi kastélya e hó 14-ikén, mint már emlitettük, a lángok martaléka lett. A tüz, a kastély északi oldalán támadt és roppant gyorsasággal terjedt el, ugy hogy egy óra mulva a toronynak harangjai lezuhantak és nemsokára a kupola is bedőlt. — **Kis-Rippényből** irják lapunknak: G. József itteni bérlő fia: G. Jakab a napokban Chovanetz Ferencz nevü gulyását hegyes szögü botjával ugy mellen szurta, hogy a szegény ember halálán van, a tettes még szabadon jár. — **Prágából** távirják: A körlevélileg üldözött Jirk Jaroszlav sikkasztó gépgyári ügynököt Münchenben elfogták; a sikkasztott 6000 frtból még 5000 frtot megtalálták nála. — **Vasuti szerencsétlenség.** Kobrebel András, az arad-körösvölgyi vonalon alkalmazott vonatvezető, tegnap reggel Boros Sebesen fel akart a kocsira szállni, de szerencsétlenül a két kocsi közé esett; a két kocsi ugy összezuzta, hogy azonnal meghalt. — **Aradon** egy ács nagykoru fiával késsel párbajt vivott s oly szenvedélylyel rontottak egymásnak, hogy alig tudták őket szétválasztani. — **Bécsben** tegnap egyik vendéglőben egy elegánsan öltözött fiatal ember agyonlőtte magát, a halottban Pick Ignácz 26 éves kereskedő segédre ismertek. — **Mosonmegye** Szent-Imre falujában közelébb tüz támadt, mely hat házat és 40 gazdasági épületet hamvasztott el. — **Iszka-Matóczon** (Máramaros) Svéd M.-et, ki egy lakodalmon kötekedett, ugy összeverték botokkal, hogy másnap sebeiben meghalt. — **Halálra itéltek** Korrenburgban egy Öller Lőrincz nevü niederkreutzstetteni földmivest, ki második házasságból való feleségét folytonos zsörtölődések miatt agyonlőtte.

— Körözött postamester. Guoth Pál hidegkuti postamester 1865 frt elsikkasztása után megszökött. A szombathelyi kir. törvényszék megkereste a fővárosi rendőrséget a szökevény nyomozására.

— Sikkasztó joggyakornok. Tekler Mihály zöldfa utcza 13. szám alatt lakó tejszállitó, Goldstein Pál joggyakornoknak egy 250 frtról szóló váltót adott át behajtás végett. Goldstein azonban a kapott 25 frt előleget elköltötte és a váltót 5 frtért elzálogositotta. A sikkasztó joggyakornokot letartóztatták és átadták a kir. ügyészségnek.

— Gyermeksikkasztónő. Marczell Teréz mester-utcza 10 szám alatt lakó cselédnő ma jelentést tett a rendőrségnél, hogy ezelőtt két évvel 4 éves kis fiát átadta Ernyes Otilia Ranolder utcza 1. szám alatt lakó napszámosnőnek azzal, hogy azt vigye el örökbefogadás végett Ernyes Lajos baskai pusztán, Heves megyében lakó bodnármesternek. Azóta gyermekét nem látta, a nő pedig vonakodik megmondani, hogy hol van a fiu, minélfogva kérte Ernyes Otilia megidéztetését. Ez azonban időközben a fővárosból ismeretlen helyre eltávozott, minek folytán nyomozását elrendelték.

— Betörés a váczi körúton. Az éjjel ismét egy nagy és merész betörést követtek el a fővárosban. Ugyanis Rausch Ferencz, mint a váczi körut és ó utcza sarkán levő Geitner és Rausch vaskereskedő czég egyik főnöke ma reggel jelentést tett a terézvárosi kapitányságnál, hogy az üzletnek az ó-utczára néző ajtaját az éjjel feszitő vasakkal feltörték, azután behatoltak a raktárba, az iróasztalt feltörték s abból 50 darab finom szivart és 20 frt aprópénzt elloptak. Az irodában mindent széthánytak s a mellékszobából egy szalonkabátot vettek magukhoz. Ezután hozzá kezdtek a Wertheim-szekrény feltöréséhez, de miután nem boldogultak vele, egészben akarták azt elszállitani. A nehéz szekrény kimozditása azonban ugy látszik sok idejökbe került, s valószinüleg a szobákban elhelyezett s különböző időpontokra igazitott ébresztő-órák valamelyike, vagy valamely más körülmény által elriasztattak. Hajnalban a feszitővasat megtalálták a boltajtó előtt s a betörést igy adták tudtára a tulajdonosnak, ki azonnal a terézvárosi kapitányságra sietett s az esetet feljelentette. A rendőri szemle alkalmával az irodában egy malterral erősen befecskendezett kalapot találtak, melyet a betörők egyike hagyott ott. A terézvárosi kapitányság ez ügyben a nyomozást a legnagyobb erélylyel megindította.

— Megszökött rabok. Potancsok János horháti (Zólyommegye) szül. 19 éves nőtlen csavargó, Jombik Pál ocsovai (Zólyommegye) szül. 27 éves, Oláh Cziblik József dettvai (Zólyommegye) szül. 27 éves nős, Hugyecz Foltán Márton tiszovniki (nógrádi irtvány) 46 éves nős és végül Simkó István tótpelsőczi (Zólyommegye) 30 éves, nős egyének, mindannyian több rendbeli betöréses lopás büntette miatt letartóztatott vizsgálati foglyok f. hó 9-én éjjel 1—3 óra közt a zólyomi járásbiróság börtönének ablakából a keresztvasakat kifeszitették, kitörték és aztán megszöktek. Simkó bilincsekbe volt verve és azzal együtt szökött. A megszökött rabokat országszerte nyomozzák. — Bednarik Imre 20 éves nőtlen napszámos, több rendbeli lopással vádolt vizsgálati fogoly az iglói járásbiróság börtönéből megszökött, minek folytán mindenfelé nyomozzák.

— Tolvaj kolportőr. Neff Zsófia a nagymező utczában Krantzmann Anna hivatalnoknőnél szolgáló cseléd tegnap este jelentést tett a rendőrségnél, hogy délben egy házaló könyvárus ment be hozzá s mig vele beszélgetett, az asztalról egy 17 frtot tartalmazó tárczát észrevétlenül ellopott. A lépcsőn a tolvaj kolportőrt ugyancsak a házban lakó Benczó Zsuzsánna cseléd felismerte, hogy ez az, a ki neki egy pár czipőt eladott s a neve: Goldstein Armin. Ennélfogva Goldsteint letartóztatták. A tárczát megtalálták nála, de már csak 12 frt 93 kr volt benne.

— Őrült postatiszt. Zubriczky György főpostatisztet a rendőrség tegnap az utczán gyanus magaviselete miatt letartóztatta és a főkapitányságra kisérte, hol kitünt, hogy az illető csendes elmezavarban szenved, minek folytán beszállitották a Rókus-kórház elmebeteget megfigyelő osztályába.

— Kitett gyermek. Horváth Erzsébet gyep-utcza 41. szám alatt lakó asszony tegnap délután a Tompa-utcza 34. számu ház előtt a járdán egy ingbe és fehér főkötőbe öltöztetett, körülbelül 2 hónapos leánygyermeket talált kitéve. Bevitte a rendőrséghez, honnan gondozás végett az első gyermekmenhelybe szállitották.

— Toloncz-statisztika. A lefolyt héten Budapestről illetőségi helyeikre eltolonczoltak 46 férfit és 21 nőt, Budapesten áttolonczoltak 12 férfit és Bécsből Magyarországra tolonczoltak 11 férfit és 3 nőt.

x. **Mata fuegos.** Bécsben f. hó 15-én, mint onnét irják, az anglobank házában létező pálinkamérésben szeszek meggyuladása következtében tüz ütött ki, mely oly mérvet öltött, hogy a lángok a boltból kicsaptak és az első emeletig értek. A városi mérnök Lutsch vezetése alatt a helyszinen megjelent tüzoltóság a már kipróbált „Mato fuegos"-féle tüzoltó készletet is alkalmazta és sikerült neki alig egy negyed óra mulva a tüznek ura lenni. Ez alkalommal, mint a bécsi lapokban olvassuk, a „Mata fuegos" kitünőnek bizonyult, mert alig két perczczel később, midőn müködésbe hozatott, a tüz annyira lecsillapult, hogy a tüzoltóság a többi mentési munkálatokat végezhette. A helyszinen megjelent igen számos közönség a tüzoltóságot, melynek a „Mata fuegos" segitségével a tüzet oly rövid idő alatt eloltani sikerült, élénk tapssal jutalmazta meg. — Mint értesülünk, a m. kir. belügyi miniszter és a kereskedelmi miniszter a kezelésükhöz tartozó épületek számára egy egy „Mata fuegos" alkalmazását rendelték el.

Törvényszéki csarnok.

— Sajtópör. Nagy Ignácz székesfehérvári ügyvédnek, Kompolthy Tivadar, a „Veszprémi Független Hirlap" szerkesztője ellen inditott sajtópörében az esküdtszéki tárgyalás ápr. hó 26 án lesz a Fortunában.

TÁVIRATOK.

Kolozsvár, márcz. 17. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A kolozsmonostori gazdasági tanintézet földjei szomszédságában levő katholikus alapitványi uradalom erdőjében ma hajnalra tüz ütött ki, s az égés egyre tart. Oltásról természetesen alig lehet szó.

Szkobelev.

Lemberg, márcz. 17. (Az „Egyetértés" távirata.) Pétervárról érkezett hirek szerint Szkobelev május hó közepéig szándékozik az orosz fővárosban maradni. A pétervári katonai parancsnokságban már a legközelebbi napokban változás fog beállani.

Pétervár, márcz. 17. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Hiteles forrás szerint Szkobelev a komoly dorgálás után, melyet a czártól kapott, ezt felelte a császárnak:

„Magam sem tudtam, mit beszélek; olyan vagyok én, mint a lánczon tartott kutya(!), melyet csak akkor szabad nekiereszteni, ha arra szükség van.“

Belgrád, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Nezavisnost“ közzé teszi a kragujeváczi polgárság által Szkobelevhez intézett feliratot, melyben annak az óhajnak van kifejezés adva, hogy a tábornok eszméi mihamarabb valósuljanak meg.

Varsó, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Pol. Corr.“ jelenti, hogy az idevaló körök már rég tisztában voltak azzal, hogy Szkobelev tábornok semmiféle büntetést nem kap, mert hisz Panjutin tábornok is csak annak szerepét játsza szüntelen. Itt azt hiszik, hogy általában számolni kell azzal a ténynyel, hogy a szigoru fegyelem, mely valaha az orosz badseregben és a bureaukrácziában uralkodott, végkép eltünt. Az a körülmény, hogy mindegyre várják a szükségeseknek tartott reformokat, megbénitja az adminisztráczió hatalmát. El lehet mondani bátran, hogy Oroszország nem óhajtja a háborut, de nem is birná elviselni annak következéseit. Varsóban, hol az orosz tervek iránt ösztönszerü s igen finom érzékkel birnak, fölötte csodálkoznak rajta, hogy az európai saitó egy része akut veszedelem szimptomáinak tekinti az orosz tábornokok nyilatkozatait.

Pétervár, márcz. 17. A czár levélben igen komoly hangon rótta meg Szkobelev tábornokot, a ki azzal mentegetődzött, hogy ő maga se tudta mit beszélt.

Pétervár, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Illetékes helyen azt állitják, hogy Szkobelev tábornokot megfenyitette a czár, s bizonynyal nyugalomba is tette volna, ha a bosszuvágyó német és németeskedő sajtó nem azt sürgette volna, hogy Sachalinba számüzzék. A követelésnek ez a tulsága módot adott rá Szkobelev barátainak, hogy megértessék a magas állásu személyiségekkel azt a körülményt, mely szerint ez az erőltetett alkalmat annak megtudására akarták felhasználni, vajjon mily nagy a presszió ereje, melylyel Németország Oroszországra hatást tud gyakorolni. Irányadó körök kötelessége megmutatni a németeknek, hol kezdődik az „eddig és ne tovább.“

Bécs, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Hiteles informácziók alapján biztositanak a felől, hogy a porta a Balkán-szorosok megszállásának kérdését a bécsi kabinetnél semminemü alakban nem sürgette.

Bécs, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Udvari körökben biztosnak tartják, hogy az uralkodó legközelebb, tán még a küszöbön levő delegáczió ülésszak kezdete előtt vagy közvetlen az ülésszak után indul az olasz király látogatására.

Bécs, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Pol. Corr.“ párisi levelezőjét feljogositották annak a kijelentésére, hogy Freycinet miniszterelnök nem kapott olyan tartalmu közleményt, hogy Anglia beleegyezett Törökországnak Egyiptomban való esetleges intervencziójába. Az sem igaz, hogy Freycinetnek legutóbb találkozása lett volna Lyons lorddal. De az bizonyos, hogy a franczia-olasz viszonyok egyre javulnak.

Bécs, márczius 17. (Az „Egyetértés“ távirata.) Br. De Pretis helytartó képviselői mandatumáról lemondott. E lemondásának okát nem adta, azonban képviselőkörökben, melyek a triesti helytartóval érintkezésben állanak, azt hangoztatják, hogy a balpártnak a választási reform-kérdésben elfoglalt álláspontjával nincsen megelégedve, s ez birta arra, hogy már régen elhatározott szándékát végrehajtsa. Br. De Pretist tudvalevőleg a cseh nagybirtokosok választották be a birodalmi gyülésbe; ama tapasztalatok után, miket a legutóbbi pótválasztások alkalmával a kuriában szereztek — e lemondás ismét egy képviselői állás elvesztését jelenti a baloldalra nézve.

Bécs, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A községi tanács mai ülése névszerint való szavazás utján elhatározta, hogy a községi tanács a bécsi városi vasutra vonatkozólag benyujtott terveknek egyikét sem fogadhatja el.

Bécs, márcz. 17. (Képviselőház.) A földmivelési miniszter előterjeszti a nemzetközi filloxera-egyezményt; a kereskedelmi miniszter pedig a Szerbiával kötött hajózási egyezményt az indokolási jelentéssel. Pretis levélben tudatja, hogy képviselői mandátumáról leköszön. A ház erre elfogadta harmadik olvasásában a költségvetést és az 1882 iki pénzügyi törvényt, azután megkezdé a választási reform-bizottság jelentését. **Herbst** indokolja a kisebbség különvéleményét. Kéri a házat, hogy Kronavetter inditványa felett ne térjen napirendre, mert ámbár a kisebbség most szintén keresztülvihetetlennek tartja a kérdéses inditványt, czélszerünek tartja, hogy azt tanulmányozzák s annak megoldását előkészitsék. Alsó-Ausztria ugy adója, mint lakosainak száma után nincs kellő arányban képviselve, mig a többség inditványai a városi és vidéki választókerületek közt fennálló aránytalanságot továbbra is fenntartják, a választási jogot demokratikus alapon kiterjesztik a nélkül, hogy a választók jogait szaporitanák és mellőzik a cseh nagybirtokosság történeti alapját. Ez az alkotmány megváltoztatását involválja, a mire semmi szükség nincs. **Chlumetzky** az előterjesztésben azt a kisérletet véli megpillantani, hogy az alkotmány-reviziót tüzzék ki a napirendre. Az alkotmány praeponderans állást adott a nagybirtokosságnak, mert a pártok kibékitésére törekedtek és azt akarták megakadályozni, hogy nemzetiségi alapon jöjjenek pártok létre. A nagybirtokosságnak abban kellett feladatát megpillantania, hogy a két párt közt foglaljon állást és békéltetően hasson mindegyikre. A nagybirtokosság létjoga történeti alapjában rejlik; ennek sértetlenül kell maradnia. Az alsóbb körök választási jogainak kiterjesztését a nemzetiségi kérdés megoldásának kell megelőznie. Szóló kifejti, hogy a kormány az alkotmány fundamentális elveinek revizióját illetőleg nem maga ragadta meg a kezdeményezést, hanem pártja felhivását követte. Mattus kijelenti, hogy ő és pártja a bizottság inditványa mellett fognak szavazni, mert azok szabadelvü alakban terjesztik ki a választási jogot és el fogják háritani a birodalmi választási rend kirivó visszás állapotait, már az is eklatans baladás, a többit a jövőre kell bizni. A birodalmi tanács másodszor foglalkozik a választási reformmal, első izben a közvetlen választások behozásával foglalkozott, ezzel azonban hibás ösvényre léptek, mely a tartományok jogainak félreismerését vonta maga után s vele együtt számos visszás állapotot teremtett, melyeknek elháritását már évek óta sürgetik. (Helyes.) Szóló a reichsrathválasztási rend reformjának szükségességét hangsulyozza és azt olyan értelemben sürgeti, hogy az adófizetés és ujonczállitás szerint állapitsák meg a képviselők számát; kéri továbbá a kisiparkamarák megalkotását. A kormány magához és a házhoz méltó emléket fog emelni, ha ezeket a kivánatokat tekintetre fogja méltatni és oly választási törvényt fog a parlament elé terjeszteni, mely az elősorolt igazságos és méltányos elveken nyugszik. Szóló behatóan polemizál Herbst állitása ellen, és bebizonyitja, hogy most épen az ellenkezőjét állitá annak, a mit 1880-ban a cseh tartománygyülésen a tartományi választási rend tárgyalásakor mondott, és sajnálja, hogy Herbst az általa elősorolt bajokat csak most fedezte fel és annak idején nem törekedett arra, hogy azokat még 1873-ban megszüntesse. (Tetszés a jobboldalon.) **Kronavetter** kiemeli Chlumetzky és Herbst bizonyitgatásainak elégtelen voltát. Ő a saját álláspontjából általános szavazati jogot kiván legalább valamennyi adófizető számára, és semmiféle választási szabadalmakat; szóló a választók és az egyes kuriák megválasztottjainak száma alapján kideriteni iparkodik a választási jog szabálytalanságait és azt inditványozza végül, hogy az összes inditványok azzal a felhivással utasittassanak vissza a bizottsághoz, hogy az általa és elvtársai által előterjesztett inditvány alapján uj választási törvényt dolgozzon ki. (Tetszés.) Az inditványt több oldalon pártolják. — **Tonner** konstatálja, hogy az alkotmánypárt maga is javitásra szorulónak tartja az általa 1873-ban oly fennen dicsért választási reformmüvet. Szóló a maga részéről elfogadja. Kronnavetter inditványát, nevezetesen a közvetlen választási jognak a vidéki községekre való kiterjesztését helyesli; de megelégszik az eddig elérttel és azért Lienbacher és Zeithammer inditványai mellett fog szavazni. Nem láthatja be, miként fog az amugy is választásra jogosult hitbizománynak elkülönitése uj választói osztályt Csehországban teremteni. A választási jog kiterjesztését illetőleg a kissebbséggel együtt pártolja a két forintnyi czenzust, tagadja azonban, hogy ez a minuendó liczitáczió pártérdekből történik; azelőtt a kisebbség nem érdeklődött e dolgok iránt; Bécs és elővárosai képviseletének kiterjesztése iránt is csak most tanusit oly buzgalmat; szóló pártolja a kiterjesztést, csakhogy annak nem szabad csupán Bécsre szoritkoznia, hanem azt mindenütt, tehát Prágában és általában Csehországban is, keresztül kell vinni. (Tetszés a jobboldalon.) Holnap ülés.

Prága, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Narodni Listy“ szerint a klerikális klub elhatározta, hogy a választási reformra vonatkozó vitában javaslatot fog beterjeszteni az iránt, hogy a papi javak birtokosai szavazati joggal birjanak akkor is, ha telekkönyvileg bekebelzett tulajdonnal nem birnak. Az urakházának középpártja ellene van a választási reformnak, gr. Taaffenak minden befolyását érvényesitenie kell, ha a reformot keresztül akarja vinni. A jobbpárt mindazáltal reméli, hogy az urakháza husvét előtt, de mindenesetre a vámtárgyalásoknak a képviselőházban való megkezdése előtt dönteni fog. A „Pokrok“ szerint Pinó kereskedelmi miniszter szorgalmazni fogja, hogy bizottságban még husvét előtt befejezzék a vámügyi tárgyalásokat.

Lemberg, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ távirata.) Szarinkievicz varsói városi elnökkel tanácskozásokat folytatnak bizonyos engedmények tárgyában, a melyeket a kormány a kongresszusi Lengyelország néhány városának önkormányzati tekintetben megadni óhajt.

Varsó, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ távirata.) Az orosz szlavofil körökben a mellett agitálnak, hogy a Mickievicz-szoborra lengyel részről meginditott gyüjtésekhez hozzájáruljanak. Ismét felmerült az a hir, hogy az udvar Kiewbe költözik.

London, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Times“ és a „Daily News“ egyhangulag jelentik, állitólag megbizható forrásból: Ausztria-Magyarország elhatározta, hogy Boszniát és Herczegovinát annektálni fogja. Gr. Wolkenstein Berlinben már lépéseket is tett az iránt, hogy Németország beleegyezését megnyerje. Hire jár, hogy Bismarck herczeg beleegyezett, s már kisérletet is tett, hogy e terv érdekében a portát is befolyásolja.

Berlin, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Az idevaló sajtó nagyon hiteles forrásból czáfolja azt a hirt, mely szerint Wolkenstein gróf Berlinben Bosznia és Herczegovina annexióját szőnyegre hozta és ehhez Németország megegyezését kikérte volna. A Wolkenstein gróf a Bismarck herczeg közt folyt tárgyalásokon csupán kereskedelempolitikai természetü kérdések forogtak szóban; Boszniai és Herczegovina annexióját a közös kormány még mindig nem tüzte ki napirendre.

Róma, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Rasagna“ szerint Strossmayer diakovári püspököt legközelebb bibornokká nevezik ki.

Madrid, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ távirata.) A nagy bncsu alkalmából a királyu becses ajándékokat fog küldeni a pápának.

Páris, márcz. 7. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Beust gróf négy heti szabadságra megy. Természetes, hogy megint felmerül az a hir, hogy végkép megválik állásától. — Wolkenstein gróf tegnap óta Párisban időzik, Freycinet miniszterelnök holnap fogadja őt kihallgatásra s tanácskozni fog vele a dunai kérdés ügyében. Ausztria-Magyarország befogadja Francziaország képviselőit az európai bizottságba. Wolkenstein gróf hétfőn Berlinbe utazik.

Páris, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Tissot, ki ma-holnap Londonba utazik, hosszabb kihallgatáson volt ma Freycinet miniszterelnöknél s tüzetes utasitásokat kapott tőle. Ama bizottság tagjai közül, melyet a konkordátum eltörtésére vonatkozó törvényjavaslat megvizsgálása végett kiküldöttek, 3 mellette, 19 ellene van a javaslatnak.

Páris, márcz. 17, (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Voltaire“ szerint Freycinet inditványára a minisztertanács Say nézete ellenében elhatározta, hogy a Say által az ő programmját illetőleg felállitott kabinetkérdést nem tekinti kabinetkérdésnek az egész minisztériumra nézve.

Páris, márcz. 17. A kereskedelmi miniszter a vasuti bizottság ülésében kijelenti, hogy a vasuti társulatokkal tervezett egyezményeknek az lenne a következménye, hogy a társulatok tiszta nyeresége évenkint 100 millióval csökkenne, mely összeg kárpótlása fejében azonban a kormány elengedné a gyorsvonatokra kivetett adót, mely mintegy 50 millióra rug. A közönség ezáltal évenként körülbelül 150 milliót takaritana meg. A miniszter konstatálja továbbá, hogy a tervben levő nagymérvü közmunkák nem fognak halasztást szenvedni.

Pétervár, márcz. 17. Kronstadt katonai kormányzója, Kazakevics, a trónralépés ünnepélye alkalmából beszédet tartott, melyben többek közt ezeket is mondá: „A józan ész szerint minden erős állam szabadon fejlődhet, ha legközelebbi szomszédjaival barátságos viszonyban él. Nem kutatom, miért hangoztatja a kül- és belföldi sajtó a háborut; de kétséget se szenved, hogy e harczias kiáltások meg fognak szünni és akkor e hevesvérü természetek, melyek a katonai szellemtől engedek magukat elragadtatni, nyugodtabban és megfontolóbban fognak ama dolgokról elmélkedni, a melyekkel előszeretettel foglalkoznak. Óhajtjuk, hogy a haza a czár által kijelölt pályán, a békés haladás pályáján haladjon.

Pétervár, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ távirata). A „Golosz“ sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy gr. Wolkenstein mielőtt elfoglalta volna pétervári állomását, Berlinben volt, mert ennek olyan látszata van mintha gr. Wolkenstein utasitásokat kapott volna Bismarcktól, azonban e latszat bizalmatlanságot idéz elő még akkor is, ha a „becsületes alkusz“ interveniál.

A „Novoje Vremja“ kijelenti, hogy ha Ausztria-Magyarország megvédi Montenegró függetlenségét, vagyis, ha lebeszéli a portát arról, hogy csapataival megszállja a Balkán félszigetet: a háborura minden ok megszünnik.

Bukarest, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ távirata.) A hivatalos lap királyi leiratot közöl, mely az összes ezredeket helyőrségi változás alá veti abból a czélból, hogy a Dobrudsában állomásozó ezredek, melyeknek szolgálattétele fölöttebb fárasztó, fölváltassanak. Az első gyalogezred Bukarestben, a második Küsztendseben, a harmadik Bukarestben, a negyedik Galaczon, az ötödik Osztrovban, a hatodik Jászvásáron, a nyolczadik Tulcsában fog állomásozni; továbbá az első Rosioni-lovasezred Bukarestben, a második Rosioni lovasezred Küsztendseben.

Bukarest, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Hétfőn II. Sándor czár halálának évforduló napján Tirnovában borzasztó verekedés volt a bulgárok és törökök között, mivel a törökök nem akartak gyászisteni tiszteletet tartani. Az itt átutazó rendkivüli német küldöttség tiszteletére tegnap fényes lakoma volt a királynál. A küldöttség ma reggel utazott tovább Kercserován keresztül Berlinbe.

Belgrád, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Az ellenzék teljesitette fenyegetését s ma Taisics, Milosevics radikálisok nevében átadták az elnöknek a lemondásukról szóló nyilatkozatot. A kormány az üléseket hat hétre fölfüggesztette.

Belgrád, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ távirata.) 51 szerb ellenzéki képviselő beadta lemondását. Az indokolás két ivre terjed. Főindokul azt hozzák föl, hogy a vasuti kérdésben csökönösen megtagadta a kormány r felvilágositások megadását. A szkupstina nem határozatképes. Ha uj választásokat rendelnek el, mint ez esetlegességre való tekintettal a skupstina azt elhatározta, az eredmény kétséges. A helyzet abnormis.

Belgrád, márcz. 17. Kragujevácz, Pozarevácz és Csacsak városokban az elhunyt II. Sándor czárért requiemet tartottak, de Belgrádban nem.

Belgrád, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Pruics Jeurem konstantinápolyi szerb követet a belgrádi kormány el fogja bocsátani, minthogy a királyság proklamálását elkésve tudatta a portával. A követ e késedelmeskedésének róják fel azt, hogy Törökország a szerb királyság elismerésével nem volt gyorsabb.

Nikolics belügyminiszter beteg lett.

Athén, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Pol. Corr.“ jelenti, hogy Trikupisz, az uj miniszterelnök, még ma eléje akarja terjeszteni a kamarának a kormány terjedelmes programmját, mely a tervbe vett reformok között azt is emliti, hogy meg fogják semmisiteni mind ama dekrétumokat, melyek alapján eddig az ujonnan szerzett tartományokat kormányozták. A Trikupisz-kabinet a Konstantinápolyra vonatkozó koncesssziót is bemutatja a kamarának s az uj tartományok asszimiláczióját illetőleg a törvényjavaslatoknak egész sorozatát készül benyujtani.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A „Presse“ megerősiti, hogy az osztrák-magyar Lloyd 36 frtnyi osztaléket fog fizetni.

Bécs, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A nemzetközi pénzértekezlet, melynek április havában kellett volna Párisban összeülni, 6—7 hóra elhalasztatott.

Berlin, márczius 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Ma 10,000 db. 20 frankos arany és ugyanannyi Imperial vétetett Olaszország részére piaczról.

Bécsi értéktőzsde.
Előtőzsde.

Bécs, márczius 17. (Az „Egyetértés“ távirata). A nyugodtabb politikai hangulathoz ma nyomasztó pénzfölösleg és késs értékek hiánya járult, mi által a vételkedv némileg felélénkittetett és a forgalom a mai előtőzsdén általán szilárd irányban folyt le. Jelentékenyebb üzlet és megfelelő hausse csak elbavölgyi vasutban és tramway-részvényekben volt, mig minden egyéb kulisszaértékekban az árfolyammozgalom és a forgalom csak alárendelt jelentőségü volt. A sorompón az üzletcsend tartós volt. Valuták olcsóbban kináltattak. Az értékek elhelyezésénél értékpapirhiány érezhető volt, a rendelkezésre álló pénz nem talált alkalmazást.

Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 312.—, angol-osztrák bank 124.—, unióbank 122.—, bankegyesület 115.10, magyar hitelbank 309.75, osztrák földhitelintézet —.—, magyar leszámitoló és pénzváltóbank —.—, államvasut 305.—, Károly-Lajos vasut 295.—, lombard 145.50, észak-nyugoti vasut 207.50, elbavölgyi vasut 220.—, északi vasut —.—, prága-duxi vasut —.—, kassa-oderbergi vasut —.—, Rudolf vasut —.—, gőzhajózási részvények —, duna-drávai vasut —.—, tramway 210.50, Ferencz-József vasut —.—, pesti waggonkölcsönző részvények —.—, alföldi vasut —.—, májusi járadék 74.87$^1/_2$, magy. 4%-os aranyjáradék 87.22$^1/_2$, magyar papirjáradék —.——, 20 frankos arany —.—, birodalmi márka 58.82$^1/_2$.

II órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 311.25, angol-osztrák bank 123.75, unióbank 121.60, bankegyesület —.—, magyar hitelbank 309.25, osztrák földhitelintézet —.—, államvasut —.—, elbavölgyi vasut 219.50, lombard —.—, tramway 210.25, májusi járadék 74.80—, magyar 4%-os aranyjáradék 87.15—, husz frankos arany 9.53—.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén gyengült az irány, mert Berlinből nem jelentek megfelelő árfolyamelkedést.

Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 310.—, magyar hitelbank 308.—, angol-osztrák bank 123.50, unióbank 121.25, államvasut 304.—, lombard 144.25, májusi járadék 74.75—, magyar 4%-os aranyjáradék 87.05—, husz frankos arany 9.53—, birodalmi márka —.——.

Később állitólag a „Nordd. Allg. Ztg.“ egy nyugtalanitó hirére, valamint a tunisi táviratra ellanyhult az irány a tőzsdén, annál is inkább, mert a forgalom ismét fennakadt. A sorompón vasuti értékekre a tegnapi árfolyamok érvényesek, csak északi vasut keresett és emelkedő. Váltók és valuták változatlanok.

Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 309.50, magyar hitelbank 307.25, angol-osztrák bank 123.25, unióbank 121.—, bankegyesület 114.25, osztrák földhitelintézet —.—, államvasut 304.50, lombard 145.25, Károly-Lajos vasut 294.50, északnyugati vasut 205.50, elbavölgyi vasut 218.—, gőzhajózási részvények 543, tramway 209.50, Lloyd részvények 657.—, lemberg-czernovitzi vasut 167.75, magyar északkeleti vasut —.—, májusi járadék 74.72—, osztrák aranyjáradék 93.50—, márcziusi járadék 90.—, magyar papirjáradék 86.50—, magyar 4%-os aranyjáradék 87.——, magyar 6%-os aranyjáradék —.——, bécsi községi sorsjegy 125.50, magyar nyereménykölcsön —.—, 1860-diki sorsjegy —.—, 1864-iki sorsjegy —.—, tiszai sorsjegy —.—, husz frankos arany 9.53$^1/_4$, birod. márka 58.85—.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 309.—, angol-osztrák bank 123.——, unióbank 120.50, bankegyesület 114. , magyar hitelbank 307.—, államvasut 304.50, Károly-Lajos vasut 294.—, gőzhajózási részvény 540.—, Lloyd 654.—, északnyugati vasut 206.25, elbavölgyi vasut 217.75, tramway 209.25, lombard 145.—, osztrák papirjáradék 74.70—, osztrák aranyjáradék 93.40, magyar 4%-os aranyjáradék 86.90, 1864-iki sorsjegy 169.——, bécsi községi sorsjegy 125.75, huszfrankos arany 9.53$^1/_2$, birodalmi márka 58.85—, tiszai sorsjegy —.—. Csendes.

Zárlatkor a következő kötések történtek:

Bécs, márcz 16. (Magyar értékek zárlata.) Magyar földtehermentesitési kötvények 97.—. Erdélyi földtehermentesitési kötvények 96.50 Magyar földh. záloglevél 100.50. Erdélyi vasut 159.75. Magyar keleti vasut 93.50. Magyar nyereménykölcsön 116.—. Szőlődézsmaváltsági kötvények 96.25. Magyar aranyjáradék 118.70. Tiszavölgyi sorsjegyek 189.25. Magyar 4%-os aranyjáradék —.—. Magyar vasuti kölcsön 131.75. Magyar hitelbank 306.50. Alföldi vasut 164.50. Magyar északkeleti vasut 157.75. Keleti vasuti elsőbbség 88.—. Tiszai vasut 246.50. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 97.50. Kassa-oderbergi vasut 140.—. Magyar papirjáradék 86.40.

Bécs, márcz. 17. (Osztrák értékek zárlata.) Osztrák hitelrészvény 309.25. Lombard 144.50. Osztr. aranyjáradék 93.40. Váltó Londonra 120.55. Galicziai vasut 294.50. 1864-es sorsjegy 169.50. 1860-as sorsjegy 128.75. Osztrák ezüst-járadék 75.80. Török sorsjegy 23.50. Angol-osztrák bank 123.—. Államvasut 304.75. Napoleondor 9.53$^1/_2$. Osztrák papirjáradék 74.70. Hitelsorsjegy 175.75. Váltó német bankhelyekre 58.85. Cs. kir. arany 5.63. Osztrák-magyar bank 819.—. Gyenge.

Esti tőzsde.

Bécs, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde gyenge magatartásban nyilt meg. — **Jegyeznek:** osztrák hitelrészvény 308.75, magyar hitelbank 307, unióbank 121, bankegyesület 114.25, tramway 209, déli vasut 146, májusi járadék 74.70, magyar 4%-kos aranyjáradék 86.85.

Fél hat órakor zárulnak: osztrák hitelrészvény 309, magyar hitelbank 30, angol-osztrák bank 123, unióbank 120.75, bankegyesület 114.25, tramway 209.25, osztrák államvasut 305.25, Károly-Lajos-vasut 293.50, déli vasut 146, északnyugoti vasut 206, elbavölgyi vasut 218.25, husz frankos arany 9.53$^1/_2$, biro-dalmi márka 58.85, májusi járadék 74.67$^1/_2$, magyar 4%-kos aranyjáradék 86.85, osztrák földhitelintézet 234, cseh unióbank 83.75.

Bécs, márcz. 17. (Esti zárlat.) Osztr. hitelrészvény 309.—. Magyar hitelbank 307.—. Déli vasut 146.25. 1864-es sorsjegy —.—. Magyar 6%-os aranyjáradék —.—. Osztrák papirjáradék 74.67. Galicziai vasut 293.50. Magyar papirjáradék —.—. Angol-osztrák bank 123.—. Osztrák államvasut 305.50. 1860-as sorsjegy —.—. Magyar nyereménykölcsön —.—. Husz frankos arany 9.54$^1/_2$. Unio bank —.—. Osztrák aranyjáradék 93.40. Magyar 4%-os aranyjáradék 86.85. Üzlettelen.

Utótőzsde: (Kilencz órai zárlat): osztrák hitelrészvény 309.30.

Prolongáczió és praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) **Prolongáczió:** Osztrák hitelrészvényért 50—20 kr, magyar hitelbank 40—60 kr, angol-osztrák, unióbank és bankegyesületért 10—20 kr repert, májusi járadékért 10 kr deport.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 5—6 frt, nyolcz napra 15—16 frt, egy hóra 26—28 frt, májusi járadék egy hóra $2^1/_2$—$2^3/_4$ százalék, magyar 4%-kos aranyjáradék egy hóra $3^1/_4$—$3^1/_2$ százalék.

Magánkamatláb: első helyi váltóra 3—$3^1/_2$ százalék, távolabbi látra és domiczil váltóért $3^3/_4$—$4^1/_4$ százalék.

Pénz nagyon bőven.

Bécsi gabnatőzsde.

Bécs, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A forgalom ma sem fejlődhetett egy irányban és a hangulat szintén nem szenvedett változást. Buza tavaszra 12.15 frton kináltatott, 12.12$^1/_2$ frt gyengén pénz, május—juniusra 12.30—12.25 frton köttetett, zárul az első jegyzésen mint áru, 12.25 frt pénz, őszre 10.95 frt, pénz és áru, **zab** tavaszra 8.23—8.25 frt, őszre 7.07—7.12 frt, **tengeri** május—juniusra 7.50 frton kináltatott 7.45—7.47 frt pénz.

Ma felmondatott 1000 mm. **rozs**.

Szesz. E czikkben ma sem jött létre üzlet. A 32.50 frtnyi ár kész gabonaárunál tartva van.

Hivatalosan jegyeztetett: Buza tavaszra 12.12—12.15 frt, május—juniusra 12.25—12.30— frt, őszre 10.95—11.—— frt, **tengeri** május—juniusra 7.47—7.52 – frt, kész áru 7.85—7.90, **zab** tavaszra 8.22—8.25— frt, őszre 7.05—7.10—, kereskedelmi áru 8.25 - 8.35, **rozs** tavaszra 8.90—9.— frt, őszre 8.80—8.90 frt, magyar áru 9.25—9.60 forint.

Délután a hangulat lanyha, a forgalom korlátolt. Buza tavaszra 12.12$^1/_2$—12.15 frt, május—juniusra 12.25—12.30 frt, őszre 11.05 frt pénz. Egy rakomány **tengeri** május—juniusra 7.50 frton köttetett, **zab** őszre 7.40 frt, tavaszra 8.22—8.25 frt, **rozs** tavaszra 8.90—9 frt, őszre 8.62$^1/_2$ frt.

Kész áru üzlettelen.

Külföldi értéktőzsdék.

Trieszt, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Az összes értékek lanyhábban zárulnak. — Váltó Londonra 120$^3/_8$, olasz piaczokra 45.85, husz frankos arany 9.58, májusi járadék 74.65, magyar 4%-kos aranyjáradék 87, osztrák hitelrészvény 309, Lloyd 658, olasz járadék 86$^5/_8$, olasz bankjegyek 46.05.

Berlin, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A „Nordd. Allg. Ztg.“ czikke Herczegovina és Bosznia annekszciójáról kedvezőtlenül fogadtatott. Szkobelev beszédei és a „Köln. Ztg.“ czikke is lehangoltak. Realizácziók árfolyamcsökkenéseket idéztek elő osztrák hitelrészvényen, kommanditban, osztrák és magyar járadékokban. Belföldi vasutak gyengék, osztrákok szilárdak. Bányaértékek csendesek. Oroszok, különösen orosz jegyek gyengülők. Zárlat változatlan. — Osztrák hitelrészvény 530, galicziai 124.50, osztrák államvasut 516.50, lombárd 246.50, román járadék 100.75, kommandit 192, orosz 68.50, második keleti kölcsön 56.37$^1/_2$, harmadik 56.25, olasz 87.75.

Berlin, márcz. 17. (Utótőzsde.) Osztrák papirjáradék —.—, Ezüst járadék —.—, Magy. 4%-os aranyjáradék —.—, Magyar államkötvény —.—. Osztrák hitelrészvény 540.—. Osztrák államvasut 517.—, Károly-Lajos vasut 124.50, Román vasuti részvény —.—, Orosz bankjegyek —.—. Osztr. 5%-os papirjáradék —.—. Magy. 6%-os aranyjáradék —.—, Magyar papirjáradék —.—, 5%-os keleti vasuti köt. —.—, Magyar hitelbank —.—, Déli vasut 250.—, Kassa-oderbergi vasut —.—, Váltó Bécsre —.— Üzlettelen.

Frankfurt, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Az irány gyengébb; politikai hirek lehangoltak. Zárlat megszilárdult. Lombard magasabb 123.50, osztrák hitelrészvény 269.50, osztrák államvasut 258.50, galicziai 248.50, váltó Bécsre 169.95, Londonra 20.48$^1/_2$, Párisra 81.05, elbavölgyi vasut 188.25.

Frankfurt, márcz. 17. (Esti zárlat.) Papirjár. —.—. Osztrák aranyjáradék —.—, Osztrák hitelrészvény 269.$^5/_8$. Osztrák államvasutrészvény 258.75. Déli vasutrészvény 123.75. Magyar galicziai vasut —. . Váltóárf. Bécsre —.—. 5% osztrák papirjáradék —.—, Ezüstjárad. —.—. 6% magyar aranyjáradék —.—. Osztrák bankrészvény —.—. Galicziai 249.48. Erzsébet nyugati vasut —.—, Tiszavölgyi vasut elsőbbs. —.— . Magyar papirjár. —.—, $4^1/_2$% földhitelzálogievél —.—. Szilárd.

Páris, márcz. 17. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Ötszázalékos évjáradék 116.60, magyar 4%-kos aranyjáradék 73$^5/_8$, osztrák államvasut 641, lombardok 320, olasz járadék 88.05, török 151, egyiptomi 336, spanyol 27$^7/_8$, ottomán bank 752, osztrák tartományi bank 536, alpesi bányatársaság 151. Nagyon szilárd.

London, márcz. 17. (Megnyitás.) Konzol 101$^3/_8$, lombard —.—, osztrák aranyjáradék —.—.

New-York, márcz. 16. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márka után (60 napi látra) 95—. — Váltó Londonra 4.84$^3/_4$. Ötszázalékos tőkésitett kölcsön 102$^3/_4$. — Erie-vasut 37—. — Váltó Párisra 5.18$^1/_8$ — Négyszázalékos tőkesitett kölcsön 117$^7/_8$.

Külföldi értéktőzsdék zárlata*)
márczius 17-én.

		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest papir értékben
Páris.				
*3%-os évjáradék		88.12	—.—	—.—
*Törlesztési évjáradék		84.17	—.—	—.—
Lombard	M	315.—	146.51	+ 1.91
Magyar aranyjáradék 6%	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi Unio bank	K	—.—	—.—	—.—
*5%-os évjáradék	U	116.52	—.—	—.—
Osztrák államvasut	M	642.—	304.14	+ 0.95
*Osztrák földhitel		—.—	—.—	—.—
Osztrák aranyjáradék	M	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar 4% aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Átszámitási árfolyam		100.—	47.70	
Berlin.				
Osztrák papirjáradék	K	63.30	74.54	— 0.04
Osztrák ezüstjáradék	K	64.—	75.43	— 0.06
Magyar 4% aranyjáradék	K	73.90	87.04	+ 0.16
Magyar államkötvény	K	—.—	—.—	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	539.—	308.78	— 0.34
Osztrák államvasut	U	516.$^1/_2$	303.52	— 0.28
Galicziai vasut	K	124.$^1/_2$	292.56	— 0.21
*Romániai		62.—	—.—	—.—
Orosz papirpénz		203.40	119.60	— 0.08
Osztrák 5% papirjáradék	K	—.—	—.—	—.—
Magyar 6% aranyjáradék	U	100.80	118.78	+ 0.14
Magyar papirjáradék	K	73.10	86.22	— 0.25
Kel. vasut elsőbbs. kötv.	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelrészvény	U	—.—	—.—	—.—
Déli vasut	K	246.$^1/_2$	144.66	+ 0.73
Kassa-oderbergi vasut		59.$^1/_2$	140.20	— 6.62
Váltó Bécsre		169.—	58.81	+ 0.01
*Keleti kölcsön II. kib.		56.70	—.—	—.—
Átszámitási árfolyam		100.	58.80	
Frankfurt.				
Papirjáradék	K	63.—	74.19	— 0.05
Osztrák aranyjáradék	K	79.	93.18	— 0.05
Osztrák hitelrészvény	U	269.37	309.11	— 0.28
Osztrák államvasut	U	258.$^1/_2$	304.39	+ 0.29
Déli vasut	K	122.$^1/_4$	144.36	+ 0.69
Magyar-gal. vasut	K	130.62	153.94	— 0.77
Váltó Bécsre		169.$^1/_2$	58.95	+ 0.16
Osztrák 5% papirjáradék	K	76.$^5/_8$	89.86	— 0.07
Osztrák ezüstjáradék	K	64.$^1/_8$	75.58	— 0.05
Magyar aranyjáradék 6%	U	100.93	118.93	+ 0.24
Osztrák-magyar bank	K	694.$^1/_2$	817.68	— 1.37
Galicziai vasut	K	249.$^1/_2$	293.64	—.—
Erzsébet nyugoti vasut	K	176.$^3/_4$	208.08	— 0.09
Tiszai vasut elsőbbs.	K	—.—	—.—	—.—
Magyar papirjáradék	K	72.93	86.02	— 0.38
$4^1/_2$% földhitel záloglevél	K	80.$^1/_4$	94.81	+ 0.02
Átszámitási árfolyam		100.—	58.80	

Külföldi árutőzsdék.

Páris, márcz. 17. Buza, liszt olaj és szesz szilárd. Időjárás: szép.

New-York, márcz. 16. (Kabelsürgöny.) Gyapot New-Yorkban 12$^3/_{16}$, New-Orleansban 12—. — Petroleum New-Yorkba 7$^1/_8$, Philadelphiába 7$^3/_8$. — Liszt 4.75. — Piros téli buza helyben 136.50 (= 12.33 frt 100 kilókint), márcziusra 134.50 (= 12.20 frt.), áprilisra 135.$^7/_8$ (= 12.35 frt.), májusra 135.$^7/_8$ (= 12.35 frt.). — Tengeri 76. — Czukor (Fair rafining Muscovados) 7.$^1/_8$. Rio-kávé 9$^7/_8$. — Zsir (Wilcox) 11$^3/_{16}$. — Gabonafuvardij imperial-quarterkint Eszak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egyenlő magasságon fekvő kontinentális piaczokra 2.75 (= 74.— frt 100 kilókint). — Zsir (Fairbank) 11$^1/_4$. — Napi felhozatal gyapotból 7000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata**)
márczius 17-én.

	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest papir értékben
Páris.			
Buza folyó hóra	30.10	14.86	+ 0.15
„ áprilisra	30.—	14.31	+ 0.10
„ május—juniusra	29.$^1/_4$	13.95	— 0.24
„ május ól 4 hóra	29.$^1/_4$	13.95	—.—
Liszt folyó hóra	62.—	18.60	+ 0.05
„ áprilisra	62.60	18.78	+ 0.18
„ május—juniusra	62.80	18.84	+ 0.09
„ májustól 4 hóra	62.$^1/_2$	18.75	—.—
olaj folyó hóra	69.$^1/_4$	33.03	+ 0.12
„ áprilisra	70.—	33.39	+ 0.12
„ májustól 4 hóra	72.—	34.34	—.—
„ utolsó 4 hóra	73.$^1/_4$	34.94	+ 0.17
Szesz folyó hóra	59.$^1/_4$	30.79	—.—
„ áprilisra	60.$^1/_4$	31.31	—.—
„ májustól 4 hóra	61.$^1/_2$	31.45	+ 0.13
„ utolsó 4 hóra	57.$^1/_4$	29.74	—.—
Szállitási dij: Budapestről	8.27	3.94	
„ „ Bécsből	7.87	3.75	
Berlin.			
Buza április—májusra	220.$^3/_4$	12.92	— 0.03
„ junius juliusra	219.—	12.88	+ 0.02
Rozs helyben	166.—	9.76	— 0.01
„ márcziusra	164.$^1/_2$	9.67	— 0.03
„ április májusra	163.—	9.58	— 0.06
„ majus-juniusra	161.—	9.47	—.—
Zab április—májusra	138.—	8.11	—.—
„ május juniusra	139.$^1/_2$	8.20	+ 0.02
Olaj helyben	55.20	32.46	— 0.20
„ április-májusra	54.80	32.22	— 0.27
„ május-juniusra	55.30	32.52	— 0.20
Szesz helyben	44.70	26.28	— 0.14
„ márcziusra	46.10	27.11	— 0.02
„ április-májusra	46.70	27.46	+ 0.04
„ junius juliusra	47.80	28.11	— 0.02
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.28	
„ „ Bécsről	3.24	1.58	
Stettin.			
Buza április májusra	222.—	13.05	+ 0.04
„ május—juniusra	221.—	12.99	+ 0.04
Rozs márcziusra	—.—	—.—	—.—
„ április májusra	162.—	9.88	+ 0.43
„ május juniusra	160.—	9.41	+ 0.05
Olaj április-májusra	55.70	32.75	— 0.21
„ szeptember—októberre	56.20	33.05	— 0.02
Szesz helyben	43.$^1/_2$	25.58	— 0.14
„ márcziusra	45.60	26.81	— 0.08
„ április-májusra	46.90	27.38	— 0.28
„ junius juliusra	—.—	—.—	—.—
Repcze április-májusra	261.—	15.35	+ 0.05
„ szeptember—októberre	—.—	—.—	—.—
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.50	
„ „ Bécsről	3.62	2.10	
Köln.			
Buza márcziusra	22.85	13.44	+ 0.11
„ májusra	21.90	12.88	— 0.01
Rozs márcziusra	16.40	9.64	+ 0.02
„ májusra	16.—	9.41	— 0.01
Olaj helyben	30.$^1/_2$	35.87	— 0.08
„ májusra	28.80	33.87	— 0.15
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.45	
Amsterdam.			
Buza márcziusra	316.—	13.09	—.—
„ májusra	—.—	—.—	—.—
Rozs márcziusra	—.—	—.—	—.—
„ májusra	182.—	8.57	—.—
Olaj májusra	32 $^3/_4$	32.55	—.—
„ őszre	32 $^1/_4$	32.06	—.—
„ tavaszra	32 $^1/_2$	32.31	—.—
Repcze tavaszra	345.—	14.41	—.—
„ őszre	354.—	14.66	—.—

*) A fentebbi árfolyamok az illető helyi szokványok szerint késszpénzben, medióra, vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimora értendő. A késspénz árfolyamok K-val, a medóra-árfolyamok M-mel, az ultimó-árfolyamok U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a tranzaktió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongaczió-tételek is számitásba veendők. — A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztettek.

**) Gabona szállitási dij waggon rakományokban 10 kilokint értendő. Beviteli vám Németországba 100 kiló buzáért, rozsért és zabért 1 márka, lisztért $2^1/_2$ márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kiló gabonáért 0.30 frank, lisztért 1 frank.

Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 58 frt 80 kr. Párisra 100 frank vista 47 frt 70 kr. Amsterdam 100 hollandi forint vista 99 frt 40 kr.

Angol díszmébőr-nyereg 15 frttól 35 frtig, angol kantár 2.50—6.50, kettős kantár 4.80—6.—, ugró-szíj 3 frt, kengyelvas-szíjak 2.75—3.60, kengyelvasak 1.60—2.50, nyeregterhelők 2.25—3.50, izzasztó 2.70—5.—, zabla 1.80—3.—, trensli —.50—1.—, kötőfék 3.—, felcsatolható sarkantyúk 2.—, **Rhinocerosbőr** lovaglópálczák lóidomításhoz 60 kr., 3.—, doboz nyereg-szappan 85 kr., híres **Bühler-féle** arany-, ezüst-, réz-tisztító por 25—50 kr., ló-frottírozó keztyű 90 kr., gazdasági lámpás véd-rácscsal olajra, petroleumra 2.—, 2.40, 3.—. Kitűnő egérfogó, önmagától állítódik fel ujra —.70—1.50, lóismérték 1 frt, rugany lólábmentő 2.25, lovagló- és vadász-lábtyu bőr- és vizmentes szövetből 4.50—7.50. **Vívó-eszközök, torna-golyók** kilo 30 kr. Biztonsági belőtt **kitűnő revolverek** 25 tölténynyel 5, 6, 7 frt, nickelirozott 6, 8, 10 frt, véséssel 10, 14, 20, 30 frt, kis formájú erős lövésű Lancaster Constabuli **Bulldog-revolver** 10, 11, 12 frt.

Revolver-töltények 100-a	7 mm.	9 mm.	12 mm.
	frt 1.40,	1.80	2.30

Belőtt Lefaucheux **vadász-fegyverek** 25—70 frtig.
» Lancaster » 35—85 »

Bogardus üveggömb-dobó gép czéllövészet tanulásához 11 frt, 100 drb pehelylyel töltött üveggömb 4 frt. A vadászat összes kellékei nagy választékban. Russ bőrkenőcse vadász-csizmák vizhatlan és puhán tartására 60 kr. 1 frtig.

Czéllövészet begyakorlásához **Flobert szoba-puskák**, söréttel, darabra is, frt 7.50, 10, 12, 15—21 frtig

töltények 100-a	6 mm.	9 mm.	söréttel 6 mm	9 mm.
	frt —.50,	2.20	frt 1.60	2.20

Vas czéltábla kiugró bohóczczal 5.50, bohóczczal és mozsárral 8.50. **Kertészet kedvelőinek.** Kertész-kések 1.60—5 frtig, fafág- és venyige-ollók frt 1.—, 2.40, 3.50, faág-fűrészek —.80, 1.50, szemző-kések —.70, 1.20, hernyóirtó lámpa 1.30, aczéldrót fahéjtisztító kefe —.90, 1.20. Berendezett **étkező-kosár** 12—30 frtig. **Pinczetok** 3—9 üveggel 9—15 frtig. személyes **oltalomra,** házi szükségletre frt 2—5 stb. **Álló-vet-fecskendők** 3.50, 5 frt. **Pot de chambre,** uraknak összerakható 1.60 3.—, léggel tölthető gummi ülő- és fejpárnák 5, 6, 8—10 frtig. Kámzsás **esőköpenyek** 10—17 frtig.

GUMMI

Egész vas dohányvágó-gép hajtókerékkel, két késsel, kevés erővel kezelhető 18 frt. **Dohánytartó** öblök, belseje kőedényből, a dohányt nyirkosan tarthatni 4.50. **Narguillierek,** keleti dohányzó-palaczkok 2.80—6 frtig, két szárral, díszes 8—10 frt, legjobb **Houblon** cigaretta-papir kész szopókával rajz szerinti szélességben [ ] [ ] [ ] 100-a 35 kr., ahoz tömő 30 kr., **Automat** cigaretta-készítő gép, egyszersmind csinos dohányszelencze, a szelencze fedelének egyszerű betevése által kész a cigarette, 2 frt. **Pipo cosmopolite,** egészségi fa-pipa, bagót nem képez 1.—, 1.30. **Hibátlan tájékpipa** valódi ezüst kupakkal, szépen kiszívódik, kedvelt formája végett igen kedvelt, 8 frt. **Dohányzó séta-botok** meggyfából, borostyánkő szopókával 1.85—4.85. Legjobbnak elismert **tűz-szerszám** kanóczczal, czégemmel ellátva —.85, 1.15, 1.30. **Szivar-tárak** angol kantárbőrből, vállra függeszthetők szíjjal 3.50—10 frtig.

UJ! háromszögű szivarvég-levágó kés, nicotin a szivar végében nem képződik —.75, 1.50. **Híres Bulldog zsebkés** tömöralakú, 10 fogású 1 frt. **Életmentő** (Boxer) a mellényzsebben 1 frt. **Franczia felköltő-óra** ügyes alakja végett utközben is használható 5.50—8 frtig.

UJ! felfüggeszthető inga-óra konyhák, istállók, cseléd-lakásokba, keretének átmérője 15 centimeter 4.50. Jó erős pontosan járó **Remontoir** zsebóra kettős porfedéllel, kulcs nélkül felhuzható.

Próba-megrendeléshez 721 ábrás árjegyzéket mellékel, meg nem felelő tárgyakat visszavesz

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, Dorottya-utcza 1. szám.

Hektograph, szabadalmazott **sokszorosító készülék** — Javított jelas minőségű **sokszorosító anyag** (kocsonya), valamint **fekete sokszorosító tinta** legjobban ajánltatik. 2547

A HEKTOGRAPH SEGÉLYÉVEL ELŐÁLLITOTT LEVONATOK A POSTAHIVATALOK ÁLTAL LEGMÉRSÉKELTEBB DIJTÉTELEK SZERINT TOVÁBBITTATNAK.

Levél-, irat- és számla rendező.

Ezen rendező fából van készítve s sokkal praktikusabb mint a betű szerinti szekrény. Ára darabonként 3 frttól feljebb. Képes árjegyzékek és hektographirozott levonatok ingyen és bérmentve küldetnek.

Lewitus József Bécs I. 6 Renngasse 3. (?) Raktár: BUDAPESTEN POSNER KÁROLY LAJOS m. kir. udvari szállítónál Erzsébettér 7.

Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen!

A valódi wilhelmsdorfi **malátakivonat-czukorkáknak**

nagymérvű malátakivonat tartalmuknál fogva sokkal nedvesen tartóbb, inger-csillapítóbb és nyákoldóbbak, mint mindazon mellczukorkák, melyek czukornál semmi egyebet vagy e mellett csak is felettébb közömbös anyagokat tartalmaznak.

Főraktár: 3025

váczi-utcza 13. szám a.

Raktár a legtöbb gyógyszerész és kereskedő uraknál.

Csak akkor valódi, ha a dobozon Küfferle Józs. és társ. áll.

Szt. Radegundi

Hidegviz-gyógyintézet,

Sztiriában, 2 órányira a gráczi vasuti állomástól.

Gyógy-évad márczius 1-től november közepéig.

A házi rend és az árak felőli bővebb értesitések kívánatra ingyen küldetnek. 3558

Dr. NOVY az intézet vezetője.

Merino juhok.

Gróf Károlyi Tibor mácsai uradalmán (Arad megye v. 4. Kurtics) 100 db. merino tenyész anyabirka és 200 db. merino tenyész kos eladó. A feltételeket a tulajdonosnál lehet megtudni Budapest IX. kerület Pipa-utcza 29.

Eau Sallès

Émile Sallès Fils Successeur. Páris 73, rue Turbigo, 73 Páris. Illatszeresz és vegyész.

A cég alapíttatott 1850. 3202 évben.

Harmincz éven át folyton növekedő siker báto it fel a **Sallès-féle viz** használatának elmaradhatlan sikereért kezeskedni. Ezen viz vagy lassankint, vagy azonnal hat, a fehér hajnak és szakálnak eredeti szinét visszaadja, ezeknek puha ágot és hasonlíthatatlan fényt kölcsönöz anélkül, hogy szükséges lenne őket megmosni vagy előbb zsiroztatni.

Budapesten: Török Józsefnél, király-utcza 12; Vértessi Sándornál Kristóf-tér 1; Dankovszky Istvánnál József-tér 2.

Vizmentes takaróponyvák

biztosított legjobb minőségben, fekete, sárga vagy természet színű, valamint

kocsi kenőcs

gépolaj

és más gazdasági czikkek leggyorsabban, legjobban és legjutányosabban 3450

DEUTSCH BERNÁT

Első magyar kocsikenőcs és takaróponyvák gyárában. Budapesten.

Gazdasági ügynökség

Budapest, Sugárut 30., ajtó 4.

Kerestetik:

Földbirtok 1000—2000 h. Fenér, Heves, Nyitra, Esztergom, Nógrádmegyében. 1000—2000 Csanád, Csongrád, Arad, Békésmegyében. Több 4—500 holdas birtok. **Bérlet,** öt 4—800 holdas különféle vidéken, esetleg rögtön átvehető fundus instruktussal.

Kínáltatik:

Eladásra 38 különféle nagyságu birtok. **Bérletre 15 különféle** nagyságu birtok, a többi közt egy **8000** és egy **17000** h. bérlet. Eladásra **10000** akó bor.

Pénz 15.000 fttól felfelé II-dik helyre 7 százalék mellett.

Több, okleveles gazdatiszt és egy 50 éves gyakorlattal biró borász.

3432 Előre semmiféle dijak el nem fogadtatnak.

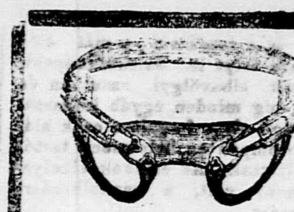

Angol és franczia

aczél-sérvkötők

urak, hölgyek és gyermekek számára, továbbá **suspensoriumok** (gummi) mézgából, valamint szarvasbőrből, ezek a lágyék sérvülés kitágulását akadályozzák meg.

Anyaméhfecskendőket, légvánkosokat, ágybetéteket, gummi-harisnyákat, esőköpenyeket 12—20 frtig, valódi szarvasbőrnadrágokat, katonatiszti szabással 20 frttól 35 frtig, és minden egyéb létező gummi-árukat dús választékban a legjutányosabb árakon ajánlanak

ORMAI és Társa

sérvkötőgyár Budapesten, hatvani-utcza 20. szám.

Vidéki megrendelések utánvét mellett, vagy a pénz előleges beküldése után pontosan teljesittetnek. 3544

500 db szőnyeget

a legujabb mintákban

szalon-, ebédlők- és hálószobákba valókat

minden nagyságban és minőségben bámulatos olcsó árakon elárusitják

Löw Ignácz és társa

Budapest, Gizellatér 2. sz. a., váczi-utcza sarkán Mocsonyi-féle házban. 3500

Kitűnő minőségű tömör és koczkaszenet

mozdonyok (Locomobile) fűtésére és házi czélokra,

gyárszenet

gyári czélokra, minden hazai vasutállomásra szállitva,

kis koczkaszenet

— legjobb anyag mindennemű töltőkályhákhoz, — budapesti rakodóinkon ajánl legjutányosabb mérsékelt árak mellett az

Északmagyarországi egyesitett kőszénbánya- és iparvállalat-részvénytársulat.

Budapest, V, Erzsébettér 10. sz.

(Utánnyomat nem dijaztatik.) 3290

Jurisics Márton

fuvógyáros és nagyszerkovács

Budapesten, gyár-utcza 38. szám alatt.

Van szerencsém értesiteni a n. é. közönséget, hogy nálam folyton kaphatók nagy választékban legjobb minőségű hegyes, ovál és uj plébe burkolt franczia **fuvók,** szállitható **kovácstüzhelyek, furógépek, üllők, saluk és salutokok** tetszés szerinti nagyságban, vasaló szerszámok, alulról fuvó **száklyavasak.** ezenkivül elvállalok minden e téren előforduló kovács-, lakatos és kőfaragó szerszámok, **harangütők, horgonyok és czölöpsaruk** készitését, **üllő, szarv és láb** forrasztás és aczélozását a legjutányosabb árakért kezesség mellet. Mély tisztelettel

2663 **Jurisics Márton**

400 évnél tovább fennálló, legjobb, felülmulhatatlan

hajnövesztő-szer

A fejhajnak föntartására és növésének előmozditására nincs jobb, mint a minden világrészben oly ismert és híressé lett, orvosi tekintélyek által megvizsgált a legfényesebb és csodahatásu eredmények által koronázott, ő. cs. k. apostoli felsége I. Ferenc József Ausztria császára és Magyar- s Csehország királya által az összes cs. kir. államok és a magyar koronaországok egész terjedelmére kizárólagos cs. k. szabadalommal illetőleg pátenssel ellátott

családi erő-kenőcs

melynek rendes használata által még a fej legkopaszabb részei is hajdusakká lesznek, szürke és vörös haj sötét szint nyernek, a hajtalajt erősiti, a korpaképződés minden nemét néhány nap mulva egészen eltávolitja, a haj kihullását a legrövidebb idő alatt teljesen megszünteti, a hajnak természetes fényt ád, hullámalaku lesz és a legkésőbb korig megóvja azt a megőszüléstől.

Egy nagy tégely használati utasitással (több nyelven) postai szétküldéssel 1 frt. 50 kr.

Fő szétküldési raktár nagyban, ugy egyes tégelyek

Fiala Alajos-nál, illatszerész, cs. k. szabadalomtulajdonos

Bécs IX. Bezirk Waisenhausgasse Nr. 11,

a hova minden irásbeli ajánlatok a pénz készküldése mellett intézendők és leggyorsabban teljesittetnek. — **Ismételadók** igen jó százalékban részesülnek és minden helybeli és vidéki lapban birdettetnek. Legfinomabb illat Kiállítás elegáns.

3562 Kéretik világosan „családi erő-kenőcsöt" követelni.

HOWARD

szab. hármas eke

L. M. jegygyel

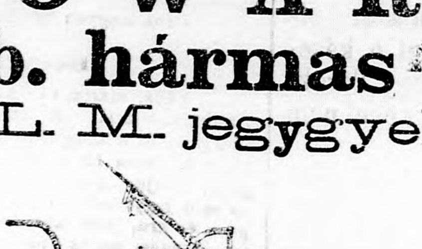

legujabb megerősbitett szerkezettel

1881-ik évben **hét** egymásután **minden más gyártmányu** hármas ekével tartott **szántás és ekeversenyen** az **első dijakkal kitüntetve,** ajánltatik

Nicholson W. Fülöp

3563 gépgyára által

Budapest, VI. gyár-utcza 48. szám.

Igen csinos és jutányos könyvkötések.

Van szerencsém tudatni a tisztelt közönséggel, hogy mindennemű könyvkötési munkákat elvállalok és a legjutányosabb áron készitek.

Megrendeléseket a vidékről is készségesen elfogadok és a legnagyobb pontossággal teljesitek.

A bekötendő könyveket postán, czimem alatt kérem megküldeni, s a megrendelésben határozottan megnevezni a bekötéshez használandó anyagot, (bőr, vászon, félbőr, félvászon) és ennek szinét.

SCHEER MANÓ

könyvkötő 3252

Budapest, király-utcza, Dobler-Bazár, bolt 25. sz.

MOLL SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódi, ha minden doboz-gyárjegyen a sas és **Moll** sokszorositott czég-lenyomata látható.

Ezen porok tartós gyógyhatása makacs **gyomor- és altest-bajok,** gyomorgörcs és elnyálkásodás, gyomorégés, rögzött dugulás, májbaj, **vértolulás,** arany-ér és a legkülönfélébb **női betegségek** ellen 30 év óta folytonosan növekedő elismerésben részesül. Egy eredeti doboz használati utasitással 1 frt. — **Hamisitványok örvényesen üldöztetnek.**

Francia borszesz és só.

Köszvény, csúz, mindennemű hasogatás és bénulás, fej-, fül- és fogfájás sikeres gyógyitásához **bedörzsölésre; borogatásnak** mindennemű **sérülések és sebek-,** gyulladások és daganatok ellen. **Bensőleg,** vizzel keverve, hirtelen betegedés, hányás és kólika ellen. — Egy üveg pontos utasitással 80 kr.

Valódi Moll védjegyével és névaláirásával.

MOLL A. gyógyszerész, csász. királyi udvari szállitó,

Bécs, Tuchlauben.

Raktárak: Budapest: Török J. gyógyszerész, Schernhofer C. gyógyszer., Uhl és Berczeller, Thalmayer és Seitz, Kochmeister Frigyes utódai, Neruda Ferd., Hoffmann J., Szilber A. és Halbauer testvéreknél, Szenes E., Brázay Kálmán, Pataky C. gyógysz., Vlassek E. gyógysz.

ANGOL EBERLASZTIN CZÚG FELSŐRÉSZEK BŐR

Bővebb árjegyzékek ingyen.

PLESZ LIPÓT Budapest, *király utca 24.* a „Czipészinashoz."

Fűthető fürdőszékek

tökéletesen pótolják a fürdőkádat, 5 kr: áru szénnel egy, 30 foknyi meleg fürdő.

Ára, kiállitás szerint 22, 27, 30, 35 frt.

Praktikus és szép, minden hálóteremnek diszére válik.

Legujabb gyermek-fürdő-asztalok, minden ifju anyának nélkülözhetlen, mindenütt szabadalmazva és kitüntetve.

Ára: 20, 25, 40 frt, kiállitás szerint.

Weyl L. gyára, Bécs, III, Landstrasse Hauptstrasse 109. 3165

Árjegyzékek 300 képpel ingyen és bérmentve

Legfinomabb minőségű

Gummi

vagy

halhólyag óvszer

tuczatja 2—6 frtig.

női különlegességek

ára 4 frt.

Policzer Móricz

sérvkötő készitő.

Mindenféle prágai bőrből készült keztyűk legnagyobb raktára, nagyban s kicsiben.

BUDAPEST,

Deák-Ferencz-utcza

Ugyanitt kapható a legjobb amerikai sérvkenőcs. Egy tégely ára 3 frt. 50 kr. Megrendelések posta fordultával utánvét mellett azonnal teljesittetnek. 2298

Ügyes ügynökök,

kik sorsjegyeknek részletfizetésre való elárusitásánál, dijazás mellett foglalkozni kivánnak, felvétetnek. — Ajánlatok a „Magyar Mercur" kezelőségéhez, Budapest, hatvani utcza 17. sz. intézendők. 3472

Csinos falusi ház.

3 szoba, mellékhelyiségek s kerttel több évre bérbe vétetik. Ajánlatok Budapestre küldendők, főposta, post restante „Sebestyén" czim alatt. 3558

Az

Első magyar bizományi és szállitási üzlet Fiuméban

ajánl legujabb aratásból kitűnő minőségű illatdús

kávé-t

minden posta-állomásra szállitva, díj- és vámmentesen, utánvétellel gyöngyö etekben 4½ kiló tiszta sulylyal, a következő jutányos árak mellett.

Egy kilo Rio frt 1.32
„ „ Santos 1.36
„ „ Java „ 1.52
„ „ Ceylon 1.85
„ „ Moka „ 2.10

továbbá eredeti olasz rizs-t 1 kó. I-ső rendű Romagna ft. 37
„ „ II-od „ „ ft. 34

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő árengedmények. 3540

Ügynökök kerestetnek.

ENGEL és STERN

„Betegbarát". Az e czím alatt R. eh-ter lipcsei kiadóintézetében megjelent röpirat egészség-seknek az első beteg égi tünetek leküzdésére betegeknek pedig a baj sikeres gyógyitására megbizható tanácsokat nyujt. E könyvet **Gorischek Károly** cs. kir. egyetemi könyvkereskedése (Bécs, I, Istvántér 6) ingyen és bérmentve küldi meg s igy a megrendelőnek nem okoz több költséget 2 krajczárnál a levelező lapért. 2760

Hirdetések

e lap részére

felvétetnek

a kiadó-hivatalban

himző-utcza 1. sz.

„THE GRESHAM"

életbiztositó társaság Londonban

Magyarországi flók:	Austriai flók:
Budapest, Fer. József-tér 5.	Bécs Gisellastrasse 1.
a társaság házában.	a társaság házában.

A társaság vagyona .... frc. 74.122,865.—
Évi bevétel biztositások és kamatból 1881. junius 30-án .... frc. 14.886,494.80
Kifizetések biztositási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848.) több mint .... frc. 117.000,000.—
A legutóbbi tizenkét hónapos üzleti idő alatt a társaságnál .... frc. 59.712,065.—
értékig nyujtattak be ajánlatok, miáltal a legutóbbi 25 év alatt benyujtott ajánlatok összértéke több mint .... frc. 1.032,895,036.—
értékre megy. — Tervezetek s minden közelebbi felvilágositásokra az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában az ügyök urak s a **magyar és osztrák flókok** által adatnak. 2330

Halottas kocsik

részletfizetés mellett is.

400 frttól feljebb,

nagy mennyiségben állnak készen.

Uj ruganyos diszkocsik 200 frttól feljebb.

Uj homokfutó kosárkocsik 130 frttól feljebb

jótállás mellett

állnak eladásra készen nagy mennyiségben.

Budapesten, IX. kerület páva-utcza 10. szám alatt

3466. **BOGDÁN JÓZSEF**

kocsigyárosnál saját házában

Dadogók, 2696

hebegők s egyéb hibás beszédűek, valamint a beszélő tehetségben elmaradott gyermekek, gyógyintézetemben észszerű és alapos gyógykezelést, tanácsot és felvételt találnak naponként 2—3 óra között.

Dr. Coën, specialista, Bécs, I., Salvatorgasse 10.

Első cs. kir. szab. Duna-gőzhajózási társaság.

Szállitási ajánlat.

Alólirt igazgatóság alább jegyzett anyagokat szándékozik hajógyárai részére ajánlati verseny utján beszerezni, és pedig:

190	métermázsa	Zinkweisz,
160	„	ólomfehér (Bleiweiss),
400	„	ólomminium,
440	„	belföldi lenolaj,
32	„	terpentin olaj,
200	„	hajó szurok,
450	„	fakátrány,
1000	„	magvas nyers kender

A szállitási feltételek az üzletigazgatóságnál Bécsben a forgalmi igazgatóságnál Budapesten és a technikai főigazgatóságnál Ó-Budán megtekinthetők.

Ajánlatok **„Offerte zur Material-Lieferung für die Erste k. k. priv. Donau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft"** felirattal s egy, a szövegben átirt 50 kros bélyeggel ellátva, legkésőbb f. évi márczius hó 30-ának déli 12 órájáig az alantirt igazgatósághoz nyujtandók be.

Bécs, 1882. márczius 15.

Az üzletigazgatóság

B) II. – 214. sz.

ÉRTESITÉS.

(Menet- és térti-jegyek) A cs. kir. szabadalm. osztr. államvaspálya társaság intézkedett az iránt, hogy folyó évi márczius hó 10-től kezdve, Budapest és Pozsony, továbbá Budapest-Szeged és Temesvár-Józsefváros között a rendes személyszállitó vonatok naponkénti használatára **mérsékelt** áru-, menet- és térti-jegyek adassanak ki.

Ezen menet- és térti-jegyek ára adó- és bélyegilletékkel együtt:

	II. oszt.	III. oszt.
Budapest és Pozsony	14 frt — kr.	10 frt — kr.
Szeged . . .	12 frt 50 kr.	8 frt 90 kr.
Temesvár-Józsefváros között . . .	19 frt 90 kr.	14 frt 20 kr.

A Budapest és Pozsony, valamint Budapest és Szeged közötti menet- és térti-jegyek 3, a Budapest-Temesvár-Józsefváros közöttiek pedig 5 napi érvénynyel birnak.

A futárvonatok e jegyekkel nem vehetők igénybe.

A cs. kir. szab. osztr. államvaspálya-társaság igazgatósága.

Ahol a javulásnak már minden reménye is eltünt, Hoff János maláta-gyógytápszerének használata következtében teljes felépülés következett be.

HOFF JÁNOS

urnak, cs. kir. udvari szállitónak, kir. bizottsági tanácsosnak, a cs. kir. aranykoronás érdemkereszt tulajdonosának, porosz és német magas rendek lovagjának.

A legujabb köszönőirat 1881. november 6-áról.

Reménytelenül szenvedtem öt éven át a leghevesebb gyomor hurutban.— A legbensőbb hálámat fejezem önnek ki annak meggyógyitásáért, melyet csak is az ön Hoff János féle malata-kivonat egészségi sörének használata által értem el, s ez által én már ismét teljes egészségemet visszanyertem.— A hasonló bajban szenvedők előnyére kérem ezen soraim nyilvántételére.

Mély tisztelettel
Staibl Ferencz.

Szegvár, 1881. nov. 6. földbirtokos.

Köszönő és elismerő-irat.

E levelem által felkérem, szíveskedjék nekem alábbjegyzett fajtaiu 12 üveg egészségi sört, csomagolással együtt 7 frt. 26 kr., 4 csomag malataka és 50 krjával és 4 zacskó maláta-czukorkát 60 krjával küldeni. — Ez alkalommal nem mulaszthatom el kijelenteni, hogy az ön készitménye rekedtség és köhögés ellen kitünő gyógyszer ennélfogva minden szenvedőnek legjobb lelkiismerettel ajánlható; én már számos gyógyszert használtam, de vajmennyit sikertelenül.

Deutschhause, 1881 julius 10.

Körner Ambrus

törvényszéki nyugalmazott hivatalnok Deutschhausban Morvaországban sternbergi kerületben.

Hoff János főüzlete

Ausztria számára:

Bécsben, I., Bräunerstrasse 8. szám.

Magyarország, s korona-tartományai számára:

Budapest, Zsibárus-utcza 7.

A főposta átellenében.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában, Károlykaszárnya (rostély-utcza 3. szám.

A márczius 15-iki ünnepélyek.

— **Nagykörösön** márczius 15-én az első ipar egylet függetlenségi párti hivei rendesen olvasás és mulatságra használt helyiségében a magyar nemzet ünnepül tekintett napját ez idén is fényesen ülte meg. Este szép számmal gyültek össze a lakomára. Szentpétery Károly elnök nyitá meg az ünnepélyt, előadván e nagy nap fontosságát, dicsérte a polgárok összetartását.

— **Váczról** irják lapunknak: Márczius 15 iki esti banketttünk tömeges részvét és nagy lelkesedés mellett folyt le. Alig volt vége, hossza az emelkedett szellemü toasztoknak. A hazafini lelkesedés ez árjában Krenedits tanár, ki maga is 48-as honvéd kezdeményezésére gyüjtést kezdtek a beteg Táncsics Mihály részére és pár percz alatt 25 frt gyült össze.

— **Békés-Csabaról** irják lapunknak, hogy az ottani polgári kör mint az előző években ugy most is megünnepelte márcz. 15-ét. Mintegy 100 egyén vett részt a banketten. A pohárköszöntők sorát Vidovszky János, a kör elnöke nyitotta meg, éltetve a legnagyobb magyart Kossuth Lajost, kinek koszoruzott életnagyságu arczképét kifüggesztették a teremben Eördögh Frigyes szolgabiró márczius 15-ének történelmi jelentőségét vázolta s kifejtve, hogy e nap felekezeti különbség nélkül ünnepe minden magyarnak, felhivta a jelen voltakat, hogy imádkozzanak, mire a közönség fölallott s állva énekelte el a nemzet imáját a „Himnuszt“. Ezután Petrovics Soma ev. lelkész nagy hatással egy általa irt alkalmi költeményt szavalt el. Fajony Károly a polg. kör ügyésze lelkes beszédet tartott a nagy napról, s megemlékezett a márcziusi nap egyik ünnepelt alakjáról Táncsics Mihályról, a ki a nagy események idejében hazafias müködésének martirja volt, s most nyomorban, betegen fekszik. E beszéd után gyüjtést rendeztek Táncsics Mihály javára.

Kassáról irják lapunknak: Márczius 15-ének évfordulóját ez évben is megünnepelte pártunk. Az ez alkalommal rendezett tánczczal összekötött „közvacsora“ szépen sikerült, mintegy 200 forintot juttatván a nem régiben elhalt jeles párttag Szerényi Ede árváinak, kiknek fölsegélyezésére rendezték a közvacsorát. Megemlitjük, hogy Horváth Feri jeles zenebandája a jótékonyság iránti tekintetből dij nélkül játszott, vagyis dijat a jótékony czélra adományozta.

— **Makóról** irják lapunknak, hogy e hó 15-én a makói függetlenségi párt a következő táviratot küldte Turinba: Kossuth Lajos, Turin. Mélyen tisztelt kormányzó ur! Midőn márcz. 15-ét megünnepelni összegyültünk, a kormányzó urat hódolatteljes tisztelettel szerető, függetlenségi elvét valló, egyik polgártársunk fájdalmas érzéssel jelzé, hogy testi szemeinkkel kormányzó urat többé talán nem is láthatjuk. E bus gondolat közepett azon imaszerü sóhaj fakad föl keblünkből, hogy, bár a mohácsi vész óta hazánk fölött lezajlott történelemből meritett tapasztalás, törvényhozásunk legujabb ténykedése, még ha debreczeni nyilatkozata nem állna is előttünk, érthetővé teszi önkényes számüzetését, mégis — engedje a mindenható isten ugy folyni le a politikai eseményeket, hogy kormányzó urat, szeretett hazánk földén, megláthassuk még testi szemeinkkel. A makói függetlenségi párt. E táviratot Szalárdy tanár fogalmazta és a sürgönyköltség nagy részét is fedezte.

Sárospatakról irják lapunknak: A föiskola ifjusága, mint rendesen, ugy ez évben is kegyelettel, lélekemelő visszaemlékezésekkel ünnepelte meg hazánk, nemzetünk történetében korszakalkotó nagy napot; a szabadság, egyenlőség és testvériség felvirulásának amaz első hajnalát, a márczius 15-két: mintegy bizonyságképeül ama magasztos érzületének, mely az ősök emléke iránt Vesta-tüzként ég szivében, melynek élesztése első sorban is épen nekik, ifjaknak, képezi szent kötelességünket. A főiskola imatermében gyült össze az ünneplő ifjuság, kikhez városunk polgárai s hölgyei is készséggel csatlakoztanak, s oly szép számmal, hogy az eléggé nagy terem zsufolásig megtelt. Először a föiskolai énekkar énekelte Mester Károly „Nagy szózat“-át, azután a föiskola jeles tanára, Kun Pál lépett a szószékre s magvas beszédével szünni nem akaró „éljen“-eket s tapsokat aratott. Majd Virág József hittanhallgató szavalta el Jókai: „Ezer év“ czimü költeményét, mely után a Sz. Nagy József által szerzett „Megvirad még valaha“ . . . kezdetü, igazi magyardal akkordjait zendité rá a föiskolai zenekar. Ezután ismét az énekkar zengte el a „Hymnust“. A Gyarmathy Sándor joghallgató által irt, eléggé sikerült alkalmi ódáját „Márczius 15-ét“ Virág József hittanhallgató olvasta föl. Szavaltak még Vattay László IV-ed éves és Érsek Elek, I-ső éves theologusok. A két szavalat közt még a Sz. Nagy József „Ilonka csárdás“-át játszotta el a zenekar, mind szerző, mind a zenekar megérdemlett elismerést nyerve. Mikor aztán a megállapitott müsorozat eltelével oszlani kezdett a fellelkesült közönség, ifjaink rázenditék Vörösmarty: „Szózat“-át az ünnepély méltó befejezéséül.

— **Turkevéből** irják lapunknak: Az idők feledésének rendithetlen következetességével hozza meg minden év ezen a magyar nemzet történetében korszakot alkotó nap évfordulóját, hogy lelkesedjünk elődeink dicső példáján s féltve őrzött kincs gyanánt tekintsük a márcziusi nagy napok vivmányait. E nagy napot Turkeve város lakossága ez évben is önmagához méltóan készült megünnepelni. A turkevei 48-as körök mára tüzték ki a társas vacsorát. A „központi 48-as kör“ a kör disztermében közvacsorát rendezett. A terem gyönyörüen föl volt diszitve. A kivilágitás fényes volt. A bejárat átellenében függött egy nemzeti szinből. 1848-ik év márczius 15-én emlékünnepe fölirattal ellátott kivilágitott transzparent. 8 órakor összegyültek a város minden részéről a 48 as párthoz tartozó hivek. Az iparos dalárda élén Freiler Kálmán és fia Elek tiszteletéből megjelentek s e nagy napra tervezett ünnepélyt Kölcsey hymnusza és Vörösmarty szózatával ünnepélyesen megnyitották. Következett a társas vacsora. Az első pohár felköszöntést Nemes Sándor mint a kör elnöke elmondta, megmagyarázta a közönségnek e nagy népnek történetét, ennek vivmányait, ennek előmozditóját, habár hazánktól számüzve van, de eszméi minden igazi magyar ember lelkében mint drága kincs meg van őrizve és poharát Kossuth Lajosra üritette. A II ik felköszöntést Kupa Árpád mondta a függetlenségi párti országgyülési képviselőkre kik Kossuth Lajos eszméjének további kifejlődésére munkáinak. — Aztán Nemes Sándor éltette a kerület képviselőjét. Bodnár Gábor kovács mester poharát emelte Kossuth Lajosra ismét Freiler Elek Nemes Sándorra, kiemelvén ennek érdemeit a 48-as pártnál és városi kapitányi hivatalánál. Nemes Sándor ur a 48 as harczosokra emelte poharát. Minden felköszöntést a dalárda szép magyar verssel kisérte. 2 órakor indult haza a társaság.

— **A miskolczi** helv. hitv. liczeum ifjusága a szabadság ünnepét tegnap ünnepelte meg. Zeneszóval, fáklyafénynél vonult ki az ufjuság testületileg lelkes tanárai vezetése alatt az avasi temetőbe, melynek hantjai alatt nyugszik Solymosi elesett honvéd. A nyugvó hősök emlékének a szónok egy szépen kifejtett imaszerü emlékbeszéddel áldozott, melyet a jelenvoltak levett kalappal hallgattak végig. Az ünnepély után szép rendben visszavonult az ifjuság Kossuthot éltetve és a „szózatot“ énekelve.

— **Szatmárnémethiből** irják lapunknak: Márczius 15-dikét városunk polgárai is fényesen megülték. Este 8 órakor bankett volt a polgári kaszinóban, melyen városunk legdiszesebb közönsége vett részt. A felköszöntők hosszu sorát Tóth Sándor nyitotta meg, Magyarország függetlenségére és szabadságára emelve poharat. A másodikat Csornay Imre ügyvéd mondta, éltetve Kossuth Lajos halhatatlan hazánkfiát, a nagy irót, és publiczistát. Ezt követte Jákó Mihály beszéde és inditványa, hogy Kossuth Lajoshoz e nap emlékére táviratot küldjenek. Leirhatatlan lelkesedés követte mind a két szónok szavait, s általános helyeslés közt következő táviratot küldötték Turinba: „Szatmárnémeti városnak a márcziusi nagynapok emlékét ünneplő polgárai, Kossuth Lajosnak, Magyarország kormányzójának, a haza halhatatlan nagy fiának, mély tiszteletök nyilvánitása mellett kivánják, hogy őt az isten erőben, egészségben és boldogságban sokáig éltesse“. Az „éljen“-ek csillapultával többek között még Ruprecht Antal városunk polgára, volt 48 iki honvéd emelt poharat a szabadság egyik előharczosára és áldozatára, Táncsics Mihályra. Az emelkedett hangulatban lévő társaság csak reggeli 2 órakor oszlott szét.

— **Losonczról** irják lapunknak: Márczius 15-ikén este az itteni polgárság hazafias ünnepet rendezett az ottani sörház diszes termében. Vacsora közben megeredtek a szebbnél szebb toasztok. Pohárköszöntőket mondtak Kossuth Lajos nagy hazánkfiáért és Táncsics Mihályért. Ez utóbbinak javára Pichler Ferencz losonczi ügyvéd inditványára gyüjtést rögtönöztek, s az összegyült összeget a betegen fekvő agg irónak el is küldötték.

— **Nagyváradon** az ottani 48-as népkör rendezett márczius 15-én lélekemelő ünnepélyt. A lelkes polgárok ezrei gyültek össze a 48-as népkör kert-utczai helyisége előtt, honnét zeneszó mellett zászlók alatt az uj városi temetőbe vonult a menet. Itt Rulikovsky Kázmér, a magyar szabadságharcz után kivégzett lengyel vértanu sirjánál Lukáts Gyula városi aljegyző tartott beszédet, azután Nagy Sándor a 13-ak egyikének szülétési háza elé vonult a nép s a vértanu emléktábláját megkoszorúzták. — A nagyváradi jogakadémia ifjusága is megünnepelte a nagy napot az akadémia disztermében, hol beszédet tartottak s alkalmi költeményt szavaltak, majd az ifjak is kivonultak a Rulikovszky sirjához, innét pedig a Nagy Sándor emléktáblájához; mindkét helyen az ifjuság nevében beszédeket tartottak. A polgárság este kitünően sikerült banketet rendezett a „Fekete sas“ éttermében.

Szinház, müvészet.

— Hangverseny. Ma az országos középiskolai tanáregyesület segélyalapja javára Passy Cornet assz., Tiberné urhölgy, Berecz Endre tanár, Mayer J. Gyula és Lederer Dezső urak közremüködése mellett igen érdekes hangverseny volt a vigadó kis termében. Az állami felsőbb leányiskola növendékei több karéneket adtak elő Berecz Ede tanáruk ügyes vezetése alatt. Mayer S. Gyula ur egy saját szerzésü, tehetségről tanuskodó szonátát játszott; a hegedü-részt Lederer Rezső ur adta elő szabatosan. Mayer ur, a zene-akadémia igen tehetséges tanitványa, még Händel egy fugáját és Chopin egy balladáját adta elő Zajosan tapsolták. Nem kis érdeket adott a hangversenynek Passy Cornet és Tiberné urhölgyek éneke. Passy Cornet asszony a sziniképezde egy nagyon képzett énektanára; mind az ő éneke, mind a szép althang. Tiberné urhölgy előadása nagy tetszésben részesült. Nagyon hálás részlete volt a mai estének Berecz ur „Trioja“ a „Bánkbánból,“ melyet a szerző (harmoniumon), Lederer és Mayer urak adtak elő. Remélhetőleg a hangverseny nemcsak a látogatók élvezetének, hanem a jótékony czélnak is szolgált.

— „Amilimári“, Almásy Tihamér pályanyertes uj népszinműve f. hó 31 én adatik először a népszinházban. A női szerepek: Blaha Lujza asszony, Vadnai Vilma, Pártényiné, Sió Irma és Klárné kezeiben vannak, a férfi szerepeket: Sólymossy, Tihanyi, Vidor, Horváth, Toldy, Kassai, Ujvári és Karikás fogják adni.

— Liszt Ferencz és a czimbalom. Hogy Liszt Ferencz egy idő óta menynyire érdeklődik a czimbalom iránt, bizonyitja a következő eset: A napokban este Grützenmacher Frigyes szász udvari kamarai gordonkaművész, a ki jelenleg Budapesten tartózkodik, meglátogatta Liszt Ferenczet, a kinél épen id. Ábrányi Kornél is jelen volt. A beszéd természetesen zenéről folyt, mely alkalommal a magyar zene és igy a czimbalom, mint speciális magyar hangszer is szóba jött. — Liszt nem győzte a czimbalmot eléggé dicsérni és nagy jövőt jósolt e hangszernek. Grützenmacher, a mester dicséretei folytán, kiváncsivá lett e hangszert megismerni és kifejezte, hogy szeretne czimbalmot hallani. Közös megegyezés folytán azonnal fölkerekedtek és egyenesen a Hungáriába hajttattak, a hol épen Berkes zenekara játszott. Ábrányi odaintette a zenekar czimbalmosát: Pintér Józsefet. Azután Liszt, Grützenmacher és Ábrányi a czimbalmossal a teremnek egy félre eső helyére vonultak, a hol a czimbalmos Liszt felhivására mindenfele futamokat, variácziókat, akkordokat s végül magyar népdalokat játszott. Midőn a vendégek a Hungáriából egy órai ott tartózkodás után eltávoztak, a szász kamarai müvész kijelentette, hogy a czimbalmot, mint elsőrangu zenekari hangszert elismeri és törekedni fog, hogy azt hazájában is megismertesse.

— Bulyovszkyné asszony e hó 23 és 25 ikén a német szinházban „Stuart Mária“ tragoedia és „Frauenkampf“ vigjátékban fog vendégszerepelni. Mindkét szinműben Bulyovszkyné asszony szivességből és dijtalanul vette át a főszerepet. A tiszta jövedelem fele részben a „Magyarországi központi Fröbel-nőegylet“, felerészben a „Caritas“ jótékonysági egyletet illeti.

— Halmi Ferencz jövő héten indul Debreczenbe s egy hétig fog ott időzni. Nem eredetileg tervezett darabokban lép föl, hanem a következőkben, melyeket a közönség még részint nem ismer, részint kevésbbé ismer: „Odette“, „Utolsó levél“, „Liliomfi“, „Párbaj“ és „Váljunk el.“ A debreczeni szinészek már előre tartják a próbákat, hogy a jeles müvészszel való szereplésök minél összevágóbb legyen.

— Munkácsynak „Krisztus Pilátus előtt“ czimü nagy festménye a müc sarnokban már csak három napig lesz látható, szombaton és vasárnap 50 kros és hétfőn 1 frtos belépti dij mellett. A látogatás a kiállitás bezárásának közeledtével mind fokozottabb mérvben emelkedik, ugy hogy a kiállitási terem az egész nap folyamán telve van látogatóval.

— Aggházy Gyula festőmüvészünk jelenleg három festményen dolgozik. Az egyik „Czigány-sátrak“ czimü czigány tanyát ábrázol, mely előtt egy czigány rézüstöt kalapál, közelében a füben pedig egy sovány gebe legel. A második: „A bucsusok“, nagyobb kompoziczió, melyen mintegy 20 férfi és nőalak látható. A „Virrasztók“ czimü nagy festményét a müvész már teljesen aláfestette és legközelebb megkezdi annak kidolgozását ugy, hogy a nagy képet őszre befejezi. A festő a napokban befejezte néhai Daróczy Zsigmond, volt czimzetes püspök arczképét.

— E. Kovács Gyula e hónap 14 én fejezte be debreczeni vendégszereplését a „Proletárokkal.“ Másnap Marosvásárhelyre utazott, hol tegnap lépett föl először a „Bánkbán“-ban.

— A népszinházban holnap, szombaton ismét a „Szélháziak“ bohóság kerül szinre, vasárnap pedig Csepreghy „Piros bugyelláris“-a Blaha L. asszonynyal. A jövő hét keddjén, márczius 21-én kerül szinre először a Lecocq féle „Viola-Ibolya“, a kettős czimszerepben Blaha L. asszonynyal. A főpróbák ma kezdődtek meg.

— A Munkácsy-ösztöndij. A közönség tolongása Munkácsynak „Krisztus Pilátus előtt“ czimü képéhez napról napra nagyobbodott. A kép kiállitásából 31.000 frtnál több folyt be Sedelmayer, a kép tulajdonosa javára. — Ez összegnek Munkácsyt megillető része, a költségek levonása után körülbelül 6000 frtot tesz ki, s Munkácsy a maga részéről azzal is szándékozik hozzájárulni a magyar müvészet emeléséhez, hogy 5000 frtnyi biztos jutalékát egy ösztöndij alapitására szánja, mely módot és alkalmat nyujtson egy fiatal magyar festő-müvésznek további kiképeztetésére. Munkácsy mindenekelőtt ezen 5000 forintnyi összeg által 5 évre évi 1000 forintnyi ösztöndijat akar biztositani. Az ösztöndijat az kapja meg, kit a müc sarnokban evenkint rendezendő képkiállitás alkalmával az illető jury erre méltónak tart. Az eme Munkácsy dijjal jutalmazottnak bizonyos időn át Párisban kell tartózkodnia, a hol Munkácsy az illetőnek további kiképeztetéséről is gondoskodni fog. Munkácsy hires hazánkfiának ezen ujabban tanusitott áldozatkészsége a magyar müvészet fejlesztése érdekében annyival inkább érdemli meg az örömteli és hálás méltánylást, a menynyiben Munkácsy részéről tanusitott eme fényes példa, bizonyára követőkre talál hazai müpártolók körében. Hogy mily élénk és benső részvétel viseltetik Munkácsy müintézeteink és minden azokat illető részlet irányában, kivilágl ik a következőkből: A müc sarnok nagyterme ugyanis köztudomás szerint nem felel meg térbeli és világitási viszonyaival a most irányadó müvészi követelményeknek. Munkácsy ennélfogva Párisba hozatja a teremnek s az egész müc sarnoknak tervrajzait, hogy ott egy párisi épitész által, kinek tekintélye ilyféle épitészeti feladatok terén általánosan el van ismerve, saját költségén dolgoztasson ki részletes tervet és költségvetést, miáltal segitve lehetend a müc sarnok térbeli és világitási bajain. Igen érdekes, mennyire segitette elő Munkácsynak „Krisztus Pilátus előtt“ czimü képének kiállitása a magyar képzőmüvészeti társulat anyagi jóllétét. Először is a társulat megkapja a képnek a müc sarnokban való megszemléléséből befolyó összeg 25%-át. Azonkivül Munkácsy Krisztus képének kiállitása óta az orsz. magy. képzőmüvészeti társulat alapitó tagjainak száma negyvennél többel szaporodott, mi által a társulat évi jövedelme körülbelül 1600 frttal emelkedett.

— Vágó Pál müvészhazánkfia a fővárosban időzése alkalmából nemcsak a müvészek, hanem főuri körökben is gyakori megtiszteltetésben részesül. Legujabb müvén Jász-Apátin fog dolgozni, melyhez a szükséges alakok már vázlatban vannak. Munkácsy itt időzésekor meghivta őt Párisba s ennek következtében szeptember vége felé állandóan fog Párisban letelepedni. Jelenleg Visontai Kovács László családjának készit festményeket. Ma este gróf Somssich Ivánnál volt hivatalos. A fővárosban még néhány napig fog időzni, innen Apátira s májusban ismét Münchenbe megy vissza.

— Blaha Lujza Miskolczon. Miskolczi tudósitónk irja, hogy Blaha Lujza ottani vendégszereplése alatt ötször lépett föl, mindannyiszor szorongásig zsufolt ház előtt. Először „Boccaccio“-ban, azután „Árva Zsuzská“-ban kétszer, az „Igmándi kispap“-ban és a „Huszárcsiny“-ben. Ez utóbbi darabot jutalomjátékául választá. Miskolcz szinpártoló közönsége gyönyörü koszorukkal és csokrokkal tüntette ki a müvésznőt, kinek majd minden dalát ismételnie kellett a közönség tapsai közt. Blaha Lujza a legszebb emlékekkel távozott ma délben Miskolczról, hátra hagyva azon igéretét, hogy mindig megragadja az alkalmat, midőn csak Miskolczra lejöhet. Tüntető közönség kisérte ki az indóházhoz is s e lelkes fogadtatás látszólag meginditá az ünnepelt müvésznőt, kinek ez utja bizonyára diadalut volt.

— Ditróyné-Eibenschütz Mari asszony márczius 15-én bucsuzott el a kassai szinház közönségétől, mely nem örömest vált meg sokszor kitüntetett kegyeltjétől. Az utolsó előadás jutalomjátéka volt a müvésznőnek, ki Irmát játszotta Szigeti József „Falusiak“ czimü darabjában A közönség mintegy 30-szor hivta a lámpák elé Ditróynét, s mikor kilépett tömérdek koszoru és bokréta hullott lábai elé.

— A bécsi operaszinház igazgatósága ujra alkuba ereszkedett Wiltné asszonynyal s azon törekszik, hogy a kitünő énekesnőt megnyerje. Azt akarja az igazgatóság, hogy Wiltné asszony ama hónapok alatt énekeljen a bécsi operaszinházban, melyeket Lucca Paulina és Bianchi Bianka vidéken töltenek. A bécsi operának utóbb emlitett tagja ez idő szerint a milanói Della Scala-szinházban vendégszerepel, de az odavaló finom izlésü közönség tetszését nem vivhatta ki. A milanói lapok azt irják a bécsiek nagyratartott kegyeltjéről, hogy hangja és iskolája igen igen középszerü. Egy berlini ujság pedig, mely e hirt reprodukálja, azt teszi hozzá, hogy ugy rémlik neki, mintha igazuk volna a milanói lapoknak! Bianchi kisasszony legközelebb oda is hagyja az olasz várost s megtépett babérjaival visszaköltözik Bécsbe.

— A hamburgi városi szinházban tegnapelőtt került előadásra Saint Saëns operája a „Sámson és Delila.“ A közönség nagy lelkesedéssel fogadta a jeles müvet és szerzőjét több izben kihivta.

— A londoni Coven Garden és Her Majestys-szinház egyesülése küszöbön van. Nemsokára megalakul az olasz operatársulat is, mely az uj szinházban énekelni fog. — Primadonnája Patti Adelina és Lucca Paulina lesz.

— Patti Adelina április 5-dikén hagyta

A SZÉP ALFONZ.

— REGÉNY. —

Irta: BOUVIER ELEK.

MÁSODIK RÉSZ. 28

A kis begyes.

III.

A szerelem és a véletlen játékai.

(Folytatás.)

— Nini! hátha elmennék ma este, gondolá Alfonz.

És rögtön igen gondosan végig mustrálta toilettejét, s haját igazgatván, elgondolkozott.

— Vén asszony, gazdag . . . özvegy . . . ki tudja! . . . Ajh, de fura lenne!

És képzeletében már uj jövendőt teremtett magának. Egy óra mulva már a Godot de-Mauroy utczában volt; a kapus fölvezette a félemeletre. Luneraynè asszony elég fényesen butorozott lakást birt ott, mely csak három szobából állt; szolgálót nem tartott s az étket kivülről hordatta. Midőn a grófnő Alfonz megérkeztéről értesitte vén, ezt a kis terembe bevezettette, Alfonz bámulva megállt a hölgy előtt. A két gyertya lángja csak gyengén vilagitotta meg a szobát s e félhomályban Luneraynè alig látszott harmincz évesnek; valami nagyon szép nem volt, de igen megnyerő, jó testü alak; kecses megjelenése egészen felforgatta Alfonznak róla való eszméit. Nem tudta megmagyarázni magának, hogy az anya csaknem olyan koru legyen, mint a fiu. A hölgy széket mutatott neki, s maga is leült; észre vevén Alfonz meglepetését, mosolyogva azt mondá:

— Ön ugy látszik, meg van lepve uram, hogy engem lát.

— Megvallom asszonyom, de e meglepetés igen kedvező önnek. Luneray ur anját nem képzeltem ily ifjunak, ily kecsesnek és ily szépnek!

Colombe asszony sohasem hallott ennyi bókot egy szuszra; az igaz, hogy ugy helyezte el a gyertyákat, hogy azoknak fénye előnyére váljék, de ilyen hatást még sem várt és orra hegyéig elvéresedett.

— Uram, mondá, én nem vagyok anyja Luneray urnak. Atyjának felesége voltam. Luneray grófnak ez a fia még házassága előtt megvolt és én Luneray Péter urat nem láttam soha.

Ez utóbbi mondás egészen biztosságba helyezte Alfonzot.

— Meg voltam lepve asszonyom, s ez mindent megmagyaráz, mondá együgyüen.

— Luneray urat azért keresem, hogy helyzetünket kölcsönösen tisztába hozzuk. Luneray gróf meghalt . . . nem rég.

Nem merte mondani, hogy mikor. Érezte, hogy özvegysége kissé nagyon is korai keletü még s e gondolatra zavarba jött. Colombe asszony, mióta Párisba érkezett, egyedül lakott, nem beszélhetvén senkivel, ez rendkivül terhére volt neki; vidéki szokás szerint szeretett sokat beszélni, habár semmi mondani valója nem volt is; most tudván miről beszélni és találván valakit, a ki hallgatja, boldog volt; Alfonznak elbeszélte tehát férjhez menetelét; koráról beszélvén, néhány évet elhazudott; de végül vén asszonynak nyilvánitván magát, azt mondá:

— Bizony már nem vagyok többé fiatal, mert én nagyon sokat szenvedtem.

Alfonz a maga módja szerint felelt.

Colombe némán hallgatá, s nedves tekintete találkozott a fiatal emberével.

— Én is épen igy gondolkozom, mint ön, és épen azért szeretném családi ügyeimet mentől hamarabb rendbe hozni, hogy aztán egy kissé magamra is godolhassak, és ha lehet találjak egy szivet, mely az enyémet megértse.

Két óra hosszai beszélgetés alatt, miután Colombe asszony elbeszélte férjhez menetelét, és férjével folytatott életét, Alfonz belátta, hogy Colombe kétszeri férjhez menetelében nem találta meg azt a kit keresett.

Észrevette azt is, hogy a nőnek, midőn őt nézte, igen különös szemei voltak. Midőn eltávozott, megegyeztek, hogy Alfonz még azon este értesiteni fogja Luneray Pétert levélben; mig a feleletet várják, másnap eljön fölkeresni Luneray grófnét, s azzal elmegy az ügyvédhez, azután, mint galans lovag egy sétát teend az özvegygyel Párisban, melyet ez megérkezése óta még bővebben nem is vett szemügyre. Távoztakor hosszan megszoritá Colombe kezét, s ugy tetszett neki, mintha a nőe reszketett volna.

Alfonz igen nyugodtan hazudott. Meg volt bizva, hogy irjon Luneray Péternek. Néhánynap mulva ki fogja jelenteni, hogy Luneray ur, a dolgokról értesittetvén, egyszerüen azt felelte, hogy nem érdeklődik az iránt, a mi neki jutna, s egyedül arra kérte barátját, értesitse az ügyvédet, hogy nála legközelebb árvereznek. Közvetlen nem irt semmit, nehogy valaki megtudja, hova menekült kedvesével. E hazugságok mind az igazság látszatával birtak.

Colombeban azt az asszonyt látta, a kit oly régóta keresett: még ifju és gazdag. Ha megszerettethetné vele magát, élete akkor biztositva lenne. De e hóditásra nézve el volt határozva, hogy okosan fog benne eljárni. Olvia is azért játszotta ki, mert hebehurgyán és vigyázatlanul fogott a dologba. Ez emlékre a vér elfutotta arczát, s fekete gyülöletet érzett magában föltámadni. Előbb vagy utóbb majd megtalálja ő azt, s akkor megfizet neki mindazért, a mit vele tett.

Luneray grófné naiv ugyan, de könnyen elvadulhat; figyelemmel át kell tehát gondolni a szerepet, melyet előtte játszani akar. Hogy jól megismerje, szükséges lesz egy napot vele tölteni; azután majd tudni fogja mihez tartani magát; nem akart semmit elhamarkodni.

Mire a fogadóbeli szobájába visszatért, a szép Alfonz már a csinos özvegy kedvesének álmodta magát, s élete széljét, a miről annyit ábrándozott, már valósulva látta.

Másnap Alfonz megjelent a találkán; Colombe várta; gyászruhája meglehetős kaczér volt, nagyon is kaczér azon időhöz képest, mely Luneray gróf halála óta eltelt; a gyászfátyol nem igen aggatott neki, s gyakran fölemelkedett, hogy égő tekintetét láttassa.

Mindamellett magatartása igen tartózkodó volt, kissé félénknek, zavarodottnak látszott, midőn karját a fiatal emberébe öltötte, mit ez neki felajánlott. Először az ügyvédhez mentek, ott Alfonz, arczátlanul, ragaszkodott azon állitásához, hogy barátja Luneray Péter valószinüleg lemond mindenről, ő sürgönyözött neki, de az még csak nem is válaszolt.

Hogy megmutassa, mily rendetlenségben hagyta Luneray Péter minden ügyét, azt mondá:

— Épen most értesitettem, hogy az üldőzés, melyet hitelezői ellene folytatnak, most már egészen véget ér, holnap minden butorát elárverezik.

— Mit beszél ön? mondá az özvegy.

A butorzat elárverezése, a hatóság közbejöttével, ez neki, vidéki asszonynak, csaknem gyalázatnak tetszett; olyas valaminek, mint a csőd, s azt hitte, hogy ez tán meg is gyalázza azt a nevet, melyet ő is viselt. Azt mondá tehát:

— Mindenekelőtt uram, nekem nincs mit foglalkoznom, hogy mi történik, a mikor Luneray Péter visszajön, ha az örökséget visszautasitja; de kérem hirdesse ki, hogy ez az árverés nem tartatik meg. Ön ki fogja fizetni hitelezőit.

Óhajtása szerint fogok cselekedni asszonyom. Az érzés, mely önt erre inditja nagyon természetes, mondá az ügyvéd. De nem gondolja-e, hogy jobb lenne, ha mindent maga összevásárolna? Önnek szándéka van Párisba megtelepedni. Ekként butorzata lesz és a háztulajdonossal megegyezvén, kiveheti a lakást és akkor aztán egyszerre kész berendezése lesz. Ekkép a kiadott összeg felől biztositéka lesz és midőn ügyöket lebonyolitják Luneray urral, akkor, ha akarja, visszaadhatja neki butorait.

Az ügyvéd e tanácsa egyátalában nem volt inyére a szép Alfonznak és már sajnálta, hogy ezt az árverést megemlité; de Luneraynè nem habozott s rögtön azt felelte:

— Nem, nem uram! Ki kell fizetni, a mivel Luneray ur tartozik; nekem nincs szükségem biztositékra. Azért cselekszem igy, mert gr. Luneray is igy tett volna, ha élne. Kérem foglalkozzék e dologgal; hogy mentől előbb tépjék le azon czédulákat, melyeken az általam viselt név van kiirva.

— Rögtön üzenek a végrehajtónak.

Azután visszatérvén az ügyre, mely őket foglalkoztatta, az ügyvéd Alfonzhoz fordult.

— Ön levelez Luneray Péter urral? kérem, tudassa vele, hogy a legnagyobb titoktartást tanusitanók, ha nekünk irna. E részben nincs mitől tartania. Most már mindenki ismeri eltávozása okát, mivel a dolog köztudomásuvá lett.

Colombe asszony kissé meglepetve halotta e szókat s felváltva nézett az ügyvédre és Alfonzra, nem értvén azok beszédét. Azt mondá végre:

— Bocsánat uraim, önök azt mondják, hogy Luneray Péter távolléte igazolva van — hogy annak oka köztudomásu — de nekem nem mondták meg az okot s én nem is tudom azt.

— Szent isten! asszonyom, én azt hittem, hogy ön tudja, és hogy tulajdonképen ez okból siet ugy az örökség rendbehozatalával, melyet egy kissé nagyon is sürget.

Colombe asszony elpirult és tagadó mozdulatot tett.

— Ön nem tud semmit? mondá az ügyvéd meglepetve. Luneray urnak viszonya volt egy férjes nővel Hautot Maximené Fontebelle Madeleinevel, és a férj együtt érte őket.

— Ah! istenem! bámult Colombe, meglepte őket a férj! szegény gyermekek!

— A férj igen sulyosan megsebesité Luneray urat.

— De én erről soha semmit sem hallottam, ő az egyetlen Luneray és sulyosan meg van sebezve?

— Most már egészen felgyógyult, Hautotné pedig elhagyta férjét és vele külföldre szökött.

— Együtt utaztak el?

— Együtt, asszonyom.

Luneraynè asszonyt a hallottak egészen kiforgatták magából. A két szerelmes iránt, kik kiszerelmöknek mindent feláldoztak, nagy rokonszenvet érzett.

— Most értem már, hogy miért nem birjuk őt feltalálni.

— Én azt hittem asszonyom, hogy ön ismeri e történetet.

— Épen nem uram, és most értem már azokat a rendeleteket is, melyeket Luneray gróf halála előtt néhány nappal önnek küldött. Kétségtelen, hogy értesülve volt a történtekről, fia hozzá fordult bajában.

— Még pedig sokszor, asszonyom, de a nélkül, hogy kielégitő választ kapott volna. Luneray gróf már többször rendezte fiának viszonyait, kit a játék és a pazar életmód adósságba kevert. Ön uram barátja neki és ép oly jól tudja, mint én, hogy igaz, a mit beszélek.

— Igaz, igaz, uram, sietett felelni Alfonz, ki most megtudta a mi a világ előtt eddig rejtvény volt: hogy t. i. az ő egykori gazdája miből élt.

— Szegény Péter, mondá Luneraynè, e bajok és háborgatások csak siettették végét ha a botrányos történetet ismerte, most már látom, miért halt el oly gyorsan . . .

Zavart hallgatás állt be néhány perczig, miközben az ifju nő zsebkendőjét szeméhez emelte, hogy miért, azt nehéz lett volna megmondani.

Az ügyvéd vette fel ujra a szót:

— Ön azt óhajtja asszonyom, hogy a Luneray ur elleni árverést rögtön szüntessék meg?

— Azt, uram.

— Nagyon jól van. Most azon nyilatkozat után, melyet ez ur előttünk tett, hogy t. i. Luneray ur el van határozva nem felelni semmire, elhagyni mindent, és ez által ujabb zavart okozni nekünk, nem gondolja e, hogy jobb lenne, ha a törvényszékhez fordulnánk, mely felhatalmazna bennünket, hogy rögtön fogjunk hozzá az örökség felosztásához?

— Jobb szeretném, ha még várnánk, nem oly nagyon siető a dolog és de Chabeaud ur holnapra választ vár. Ha nem kap, ujból irni fog Péternek és ha akkor sem kapunk választ, fogunk a törvényszékhez folyamodni.

— Nagyon jól van asszonyom, ugy teszünk, a hogy ön kivánja.

Ez meglevén, Alfonz komolyan vette a feladatot, hogy még az este levelet irjon barátjának, Luneray Péternek s az ifju özvegy és a szép Alfonz elhagyták az irodát.

Az utczára érvén, Alfonz egy nyitott kocsit fogadott, melybe beszálltak mindaketten; megsétáltatta Colombeot a Louvre körül és az elyséei mezőn. A reggeli ideje elérkezvén, Alfonz udvariasan és rendkivül finoman azt kérdé Colombetól, hogy lehet-e szerencséje vele reggelizni ott az Elyséen a fák alatt egy vendéglőben. Colombe az ajánlatot örömmel elfogadta.

A vén huszárezredes özvegye nagy rokonszenvet érzett a szép Alfonz iránt. Üde és csaknem állandó mosolya elbájolta; szépnek, nemesnek találta a legényt. Bizonyára ez volt az a férfi, a kiről a vén tehetetlen katona mellett oly sokat ábrándozott; és agyát, akarata ellenére folyton igen különös gondolatok háborgatták, melyekben a szép Alfonz mindig ott szerepelt.

Alfonz igen tartózkodó volt; talán most első izben volt dolga becsületes asszonynyal s bátortalan, sőt félénk volt vele szemben. Ebből sajátságos zavarodottság származott, mely Colombe előtt csak egygyel szaporitotta szeretője előnyeit.

Kellemes napot töltöttek együtt, melynek folyamában az ifju özvegy mind bizalmasabb és önfeledtebb lett. Alfonz, mint efféle értelmes ficzkó, nem látszott ezt észre venni. Legutóbbi két veresége óvatossá tette és azonfelül az az előnye is meg volt, hogy teljesen ismerte azt, a kivel dolga volt. Ez pedig nem tudott ő róla semmit. Luneray ezredes özvegye csaknem szüzies életet élt, hiven ragaszkodva mindenik férjéhez; mindig igen szelid volt, az életet nem ismerte és kész volt a legügyesebbnek átengedni magát. Alfonznak könnyü hóditás volt ez, de csak azon föltétel alatt, ha el nem hamarkodja a dolgot. Olyan nő, a kit meg kell lepni, és a ki csak akkor enged, ha az ember előbb meg tudta magát vele szerettetni. Egy kissé az állatszeliditőt kellett vele szemben játszani, ezt érezte Alfonz. Azonkivül beszédmodorában sem igen bizván, nagy figyelemmel vigyázott magára. Csak hosszu tekintetekkel hozta zavarba az asszonyt és kézszoritásokkal, melyek azt megreszkettették. Colombe remegett a legkisebb rohamra. Régóta alvó érzékei mind föllázadtak e szép, fiatal és szerelmes férfival való érintkezéstől.

Alfonz Luneraynét este egészen lakása ajtajáig kisérte; távoztakor megcsókolta ujjai hegyét. Másnap ismét együtt töltötték a napot és este, midőn megválták, Colombe maga nyujtotta neki homlokát. Alfonz kissé lejebb, a szemére nyomott csókot, mitől az asszony elpirulva és magából egészen kikelve menekült be az ajtón.

Alfonz észre vette e zavart és reszketést; látta, hogy minden nap több fölényt nyer a nő felett. És ez már egy hete tartott, mely idő alatt mindig ugyanazon órában találkoztak s mindennap ugyanannyi időt töltöttek együtt: körülbelül hat órát.

A két első nap Alfonz mindig fölment Luneraynéhez és egyedül volt vele; harmadik nap Colombe szolgálót vett magához, s ez fogadta de Chabeaud Alfonz urat s várakozásra kérte a teremben.

A vendéglőben mindig a közös teremben étkeztek és a várost járván, az ifju özvegy kivánatára nyitott kocsiban mentek: igy a séta sokkal vigabb. Ekkép igen ritkán voltak négyszemközt és ilyenkor Colombe mindig zavart volt, szégyenlős és nem mert szólni. Ellenben a vendéglőben, kocsiban, emberek közt vig volt és jókedvü, bizalmas, sőt néha kihivó; a szerelmes pillantásokra visszanézett, kezét szorongatni engedte és Alfonz figyelte mindezt; látta jól, hogy az özvegy nem bizik önmagában.

Alfonz azonban egyet nem talált ki, azt t. i., hogy Colombe már elérte az asszonyok ama válságos életkorát, hol a sokáig elnyomott érzékek kezdenek parancsolni.

Képzeletben már átengedte magát Alfonznak, szerette azt, és el volt határozva meghódolni neki; de erre hosszabb ismeretséget óhajtott; arról volt meggyőződve, hogy minél tovább tartja magát a férfi, annál jobban fogja becsülni;

el New-Yorkot a „Servia“ hajóval és Liverpoolba utazik, hol négy heti pihenőt tölt mr. Gye kastélyában. Május végén Londonba megy s a Covent-Garden szinházban lép föl Lenepoen legujabb operájának, „Velledá“-nak főszerepében. Tehát nem mond igazat az a hir, hogy a diva Párisba készül.

Mulatságok.

— A „Ferenczvárosi Társas-Kör“ márczius 18-án szini előadást rendez.

— A „Budapesti asztalos ifjuság dalárdája“ márcz. hó 25-én a Schuster-féle sörcsarnok termeiben (régi osztr. államvaspálya indóház) Bodor Lajos karmester vezetése alatt első dalestélyét tartja, tánczvigalommal és tréfás tombolával egybekötve. Műsor: Alkalmi megnyitó beszéd a dalárda elnökétől Madari Gábortól. „Dalárinduló“ Kunerttől, előadja a dalárda. Az „Élő szobor“ Vörösmartytól, szavalja Kállay Miklós. „Kápolna“ Kreuzer-től, előadja a dalárda. „Huszár panasza“ Tóth Kálmántól, szavalja Bodonyi Géza. „Vadászdal“ a „Bűvös vadász“ czimü dalműből, Webertől, előadja a dalárda.

— Az angol társalgó kör szombaton este a redout kis termében tánczvigalommal egybekötött hölgyestélyt rendez. Ez alkalommal a szünóra alatt általánosan kedvelt néger dalok fognak előadatni. Az erről kiadott programm igy hangzik: Programm Meneger: Paul Chester Esq. Music master Maurice Kwickerbocker. 1. Silver Threads among the gold: Mr. Theodor Lucky. 2. In the morning: Mr Billy Johnson. 3. Carneval of Venice, il Trovatore. excuted of the mrath-xylophon-phenomenical corkiphon, by Mr. Thomas Lookingglass. 4. Dont be angry with me darling: by Mr. Arnold Falxon. 5. Why down South: by Mr. Harry Goldfinch, and Billy Johnson. 6. Yankee Doodle by the Great Californian Minstrels. A zeneestély pont éjféli 12 órakor, a hölgyestély pedig esti 9 órakor veendi kezdetét.

— Magyar tisztviselők országos egyesülete márcz. 18-án a Hungária szálloda disztermében tartja társasestélyét. Műsorozata: 1. IX. Hegedüverseny Berlioz. Zongora kisérettel. Előadják: Máthé István és Gaal Ferencz. 2. a) A kis kérdés, b) A rózsa Thern Károly. Énekli: Vuits László; zongorán kiséri: Kintner Károly. 3. Polonaise Liszt. Zongorán előadja: Koderle Róza k. s. 4. a) Ballada, b) Bölcsődal Gaal Ferencz. Hegedün előadja: Máthé István; zongorán kiséri: a szerző. 5. Magyar népdalok. Énekli: Pálmay Ilka urhölgy. Kezdete 8 órakor. A hangverseny után táncz.

— A tabáni „kuglizó társulat“ tegnap a krisztinavárosi sörcsarnokban tánczvigalmat rendezett, melyre az ott voltak sokáig kedvesen fognak visszaemlékezni. A mulatságnak kizárólag magyar jellege volt s a közönség is annyi magyaros jókedvvel mulatott a Horvát Marczi zenekarának játéka mellett. A nők közül jelenvoltak: Mauks Jánosné, Telegdy Károlyné, Schönoa Aurélné, Sawierák Gusztávné, Kanyó Lajosné, Spuller Istvánné, Stumpf Józsefné, Wähner Gyuláné, Frey Alajosné, Egger Anna és Julcsa, Pivó Gizella (Ercsiből), Pecz Teréz, Heinbach Irma, Vidákovics Mariska (Militicsről), Linsbauer Anna és Irma, Brunner Irma, Prágai Boske (Komáromból), Patrovics Anna és Karolina (Zámolyból), Bakics Sarolta, Fill Emma és Ludmilla, Dorflinger Teréz stb. Az első négyest harminczhat pár tánczolta. A mulatság csak reggel 7 órakor végződött.

— Róka János tánciskolájában e hó 15-én kis ünnepélyesség folyt le. A második négyes után a tánczatanuló leányok nagy körben álltak és Róka Gyulát, Róka János öcscsét, a fáradhatatlan tánczatanítót egy szép aranyóra lánczczal ajándékozták meg, Malonyai Dezső pedig rövid beszédet intézett a tánczmesterhez.

— A turkevei első tizedi olvasó egylete e hó 12-én a helybeli „kisdedóvoda“ javára jótékonyczélu zártkörü tánczestélyt rendezett. Az estély egyike volt azon kedves estélyeknek, melyekre a vendégek többször fognak kellemesen visszaemlékezni. Az elért eredmény feltétlenül Kis Sándorné szül. Hajdu Mária és Györfy Lajosné az óvoda derék elnöknőinek köszönhető. Több kedves hölgy volt jelen: Györffy Ida, Traskó Gizella stb. A tiszta jövedelem 32 frt 98 kr. A kedélyes mulatság reggel 6 óráig tartott.

Házasságok.

— Balázs Andor miskolczi lakos m. k. postatiszt Assalón e hó 11-én jegyezte el Ferenczi Jolán kisasszonyt, a köztiszteletben álló Ferenczi Lajos egyik leányát.

— Dr. Brück Jakab e hó 19-én vezeti oltárhoz Neuschlosz Róza k. a.-t.

— Policzer Vilmos turkevei kereskedő e napokban vezette oltárhoz Feuer Katalin k. a.-t Pilisről.

Gyászrovat.

Halmay Kásmér II-od éves bölcsész, elhunyt 19 éves korában. Jászberényben temették.

Kósa Imre, Turkeve egyik legmódosabb és legtiszteltebb polgára, elhunyt 74 éves korában. Nagy fénynyel temették. Buzgóságával, szorgalmával és becsületességével szerzett vagyonáért senki nem volt irigye, de annál többen tartották mintaképnek. Két fia és leányán kivül nagy számu jóbarát fájlalja elhunytát.

Csajághy Mártont ma délután 5 órakor temették el Rákos-árok utcza 45. sz. alatti lakásáról. Az érdemes hazafi végtisztességére, a nagy család számos tagján kivül sokan jelentek meg tisztelői s barátai közül s tettek koszorukat az elhunyt koporsójára. A gyászszertartást Klempa prépost, terézvárosi plébános végezte, fényes segédlettel. A koporsót 4 lovas gyászkocsin vitték ki a kerepesi temetőbe.

Peche Terés egykori burg-szinésznő meghalt Bécsben, 75 éves korában. A jobb szinésznők közé tartozott, de már régóta nyugdijban volt.

Egyletek, társulatok.

— Az árvák perselye. A magyar gazdasszonyok orsz. egylete, az országos árvák érdekében felhivást intézett Magyarország lelkes hölgyeihez, mely felhivásból a következőket közöljük: „Az árvaházunkban felvételt kérvényező szegény sorsüldözöttek száma évről-évre növekedő arányt mutat fel; tömeges felvételöket azonban az egylet anyagi helyzete meg nem engedi, sok esetben el kell utasitanunk oly árvákat is, kiket a mezitlen nyomoruság igazán kényszerit segélyért könyörögni. Felvételért, jótékony hajlék után esdenek, segitségért sirnak a szegény teremtmények, de hiába, senki sincs, ki a magukra hagyott boldogtalan árvák sorsát, szenvedését enyhitené. Nemeslelkü hölgyek! Ez állapoton segiteni tőletek függ. Kérünk benneteket, töröljétek le a szerencsétlen árvák könyeit; forduljatok hozzánk „a magyar gazdasszonyok orsz. egyletének árvái javára“ felirattal s az egylet pecsétjével ellátott perselyekért! Helyezzétek el azokat hajlékaitok legalkalmasabb helyére; tekintse „az árvák perselyét“ kiki a jótékonyság oltárának. Családi ünnepélyek alkalmával, s ha a család valamely tagja örömhirt vesz, avagy a szerencse kerestetik fel, tehát ily boldog perczekben, vagy egyéb kinálkozó alkalmakkor, ne feledkezzetek meg a szegény árvák perselyéről sem. Az ily perselyek Damjanich Lászlóné egyleti elnök lakásán (muzeum utcza 1. szám alatt) átvehetők és kivánatra a vidékre is megküldetnek.

— Az orsz. kisdedóvó egyesület Fröbel Frigyes rendszere fennállásának 100-ik évfordulóját fényes ünnepélylyel fogja megünnepelni a saját képezdei helyiségében, mely alkalommal az épület zártkörü ünnepélyét is meg fogják tartani.

— Az üllői-uti klinika pavillonszerü épitkezéseit, tavasz nyiltával, erélyesen folytatják. A már fennálló belgyógyászati és sebészeti czélokra épitett két pavillont most egy középütt épitett és homlokzatával az üllői utra tekintő épülettel kötik össze, mely igazgatói lakásul fog szolgálni. Ennek falrakási munkálatai rövid idő alatt be lesznek fejezve s maga az épület még a nyáron elkészül. Ily módon a hét pavillon közül öt az év végén fenn fog állani. A más két pavillon felépitését egyelőre jobb időkre elhalasztják; addig is azonban az egész telket a meghatározott magaslatra fogják nivellálni, mi a pavillonok kinézését minden esetre emelni fogja.

— A rabbi Meisel-egylet márczius hó 26-án délután 2 órakor, a király-utcza 16., szerecsen-utcza 11. szám alatti Dobler-Bazár 1 ső emeleti termében tart közgyülést.

— A „Magyarországi központi Fröbel nőegylet“ ez évi rendes közgyülését márczius hó 26-án délután 3 órakor tartja I-ső gyermekkertje helyiségében (Széchenyi-tér 2. sz. alatt) következő napirenddel: 7. Évi és számadási jelentés az 1881. évről. 2. Az 1882 évi költség előirányzat tárgyalása. 3. Választása az elnökségnek, a választmányi tagoknak, az egyleti tanácsosoknak és a számvizsgálóknak. 4. A netán benyujtott inditványok iránti határozathozatal.

— A „Tud. és műegyetemi olvasókör“ márczius 19-én d. e. 10 és fél órakor a központi egyetem disztermében szépirodalmi matinéet tart. Műsor: 1. Költemények. Kadocsa Lippich Elektől. 2. Mivé leszünk? Értekezés ifj. Apáthy Istvántól. 3. Görög és római költőkből. Rácz Somától. 4. Egy szivarárus leány naplójából. Hidasi Páltól. Felolvassa Vikár Béla.

— A „Népnevelők budapesti egyesületének“ paedagogiai szakosztálya e hó 19-én (vasárnap) d. e. 10 órakor ülést tart. Tárgyak: 1. A rajzoktatásról általában, különös tekintettel a népiskola 3. és 4. osztályainak rajztanitására. Előadó: Kiss Béla. 2. A Kosma Dénes-féle térképtartó bemutatása — a föltaláló által. 3. Bizottsági jelentéstétel a Pédery-féle számológépről. 4. Inditványok.

Fővárosi ügyek.

— A fővárosi középitési bizottság mai ülésének — több kisebbrendü világitási vizvezetéki és telekfelosztási ügyön kivül — a következő érdekesb tárgyai voltak. Már régebben elhatároztatott, hogy a városligetben a Nádor- és Széchenyi sziget áthidalandó lesz, s a Széchenyi-sziget is a szárazzal egy kisebb hiddal lesz összekötendő. A mérnöki hivatal miután a költségvetésbe a fedezetről gondoskodva van, bemutatta a részletterveket. A két sziget összekötő hidja 24 méter hosszu s 5 méter széles gyaloghid, a másik 16 méter hosszu, 5 méter széles gyaloghid lesz, vas ivtartókkal, disze rácsokkal, kandeláberekkel. Mind a kettőnek összes költsége 26,485 frt 84 krral van előirányozva. A tervek jóváhagyás előtt még a közmunkatanács elé viendők ugyan, de a vasműveken már budapesti vas-gyárosok közt a csőd kiiratott s több ajánlat érkezett is már be. A kőmives munkákra is azonnal kiirandó lenne a pályázat, ugy hogy e két sziget hidja május végeig kész lehet; a kisebbik pedig öt héttel később. A bizottság elfogadta a tervezetet, s az ajánlatok megbirálására Preuszner, Freund és Schneider biz. tagokat küldötte ki. — A telefon-hálózat vállalkozója, hogy ülésenkint esetről-esetre ne kelljen a kiterjesztendő vonalakra engedélyt kérni, egyszerre beadta kérelmét mindazon vonalakra, a miknek létesitésére közelebbi időben reménye van. Számtalan utcza soroltatik fel itt ugy Budán mint Pesten. A bizottság ezen általános engedélyt megadni nem mutatkozott hajlandónak, Freund pl. azt is felhozta, hogy más nagy városokban a föld alatt huzatnak a drótok, mig nálunk az egész város sürün behálózva lesz nem sokára. A telefonnal az a baj jár most, hogy egy közp. főiroda lévén, oda fut össze töménytelen mennyiségben a drót. Okvetlen szükséges kerületi fiók irodák létesitése. Elnöklő Barna tanácsnok fölemliti, hogy a vállalkozó már ezek iránt kérvényét beadta. A bizottság elhatározta, hogy a szőnyegen forgó tárgyban is a kérvény előadásakor határoz. Ezután határozatba ment a budai Toldy Ferencz lépcső és Szeder-utcza világitásának szaporitása; a közraktárak ujból kiépült part palotáinak befásitása; a Ferenczvárosban egy városi teleknek három részre felosztása, oly kikötéssel, hogy egy 389 négyszög ölnyi rész nem adatik el, hanem iskolai czélra fenntartatik; elhatároztatott két gellérthegyi ház megvétele 1100 forinton és 2440 forinton; a VI. ker. Hunyady-térből három telek olykép szakittatik ki, hogy magánosoknak el fog adatni, de a tér mai nagyságának megtartása végett a Kemnicz-utczai oldalon három hasonló nagyságu városi telek csatoltatik hozzá; a közraktárak környékének szabályozása tervét jóváhagyván a közmunkatanács is, a 4 kisajátitási ügy tényleges keresztülvitelére Gerlóczy elnöklete alatt Preuszner, Sztupa és Nagel Armin urakból álló bizottság küldetett ki. Midőn a Rottenbiller-utcza létesült, s a város a telkeket magánosoknak eladta, kimondatott, hogy azon utczában zakatoló gépek fel nem állithatók, s hogy a telkeken épülő emeletes házak mögött a mellék-utczákra nézve földszintes épületek oly vastag fallal éditendők, hogy esetleg egy emeletet elbirjanak. A bizottság elfogadta azon előterjesztést, hogy e kikötések hatályon kivül helyeztessenek. A vasuti főfelügyelőség bemutatta a pest-zimonyi vasutnak a pesti határba eső részén létesülő átereszek terveit, mik jóváhagyattak. A mester-utcza meghosszabbitása tárgyában a mérnöki hivatal által bemutatott uj terv szerint 3 telekből lennének vásárlások eszközlendők, melyek közt egyen van épület. A meghosszabbitott utcza tengelye épen a ferenczvárosi templom tornyára esik. Az összes költség (12.905 frt kisajátitás és 6000 frt utczaépités) 18.950 frtra rug. A terv jóváhagyatott; fedezetül a kisajátitási alap szolgál. Végül elfogadták azon mérnöki tervet, mely szerint uj csatornán ugy vezettetnék az artézi viz a sugárúti csatornába, hogy a kellemetlen kigőzölgések többé nem fognak előfordulni.

— A budapesti tanfelügyelő értesitette a fővárosi tanácsot, hogy a közoktatásügyi miniszter leirata szerint a polgári iskolát végzett növendékek is vasuti üzleti gyakornokokká vétetnek fel. A tanács eme leiratot köröztetni fogja a polgári iskolákban.

— Adókivetés. A fővárosi adókivető bizottságok f. hó 18-án a következő házszámok alatt összeirt adóköteles felek III. oszt. keresetadóját fogják tárgyalni. Az I—II. ker. a 85—118 régi, a IV. ker. 367—392 uj, a Lipótvárosi I. sz. bizottság 753—758 uj, az ugyanazon ker. II. sz. biz. 913—934 uj, a VI. ker. 3723—3753 uj, a VII. ker. 4787—4789, a VIII. ker. 5701—5765, a IX—X. ker. 9508—9581. számok alatt lakó felek adóját.

— Uj vadászlak. A tanács az erdészeti bizottmány javaslatára ma utasitotta a mérnöki hivatalt, hogy a hidegkuti uton a Lipótmezőn emelendő vadászlak tervét s költségvetését készitse el. Minthogy az épület anyag közelben bőven lelhető, a költség 5000 frtnál nem rug többre. Két vadász és 1 utkaparó fog benne elhelyeztetni.

— Egy bécsi orvos évekkel ezelőtt elhalálozván, mintegy 150,000 frtnyi vagyonát kórház-alapitásra hagyta lábbajban szenvedők részére, olykép, hogy ezen összeg gyümölcsöztetvén, idővel necsak Bécsben, de Budapesten is épüljön ily kórház. Az orvos elhalta után megijedt fia — kifogást tett a végrendelet ellen, mert — azt állitá — apja azt elmezavarában tette. Ugy látszik, a végrendelet nem igen semmisitődik meg: mert a fiu Budapest tanácsával most tárgyalásokba bocsátkozott, hogy mily feltétel alatt mondana le igényeiről. A tanács az ügyészség véleményét kéri be. A budapesti lábkórház vagy 80 év mulva lehetne kilátásban.

— Az igazi Haupt-Depot. A kereskedői féltékenységnek egy ujabb példája. Steden József és Rausch J. C. helybeli kereskedők szintén a Dreher-féle palaczksört árulják, mint a Dittrich és Gottschlig váczi utczai czég. Ez utóbbinál van a Haupt-Depót, a mint ez megolvasható azon ékes, czifra német vignetteken, a miket a palaczkokra felragasztanak. E vignettek Dittrich és Gottschlig saját elmeszüleményei s mint ilyent be is lajstromoztatták. A szintén Dreher sörét áruló Steden és Rausch — e város két messze eső pontján — azt gondolák, hogy egyféle ital menjen egy czégér alatt. Ők is hasonló vignetteket nyomattak s használtak, habár csak a szerény „Depót“ kifejezéssel. D. és G. urak azonban hamar rájöttek erre az utánzásra — mert a Haupt-Depotból kevesebb mennyiség fogyott. Bepereltek a VII. ker. elöljáróságnál a két kereskedőt, kik a vignette hasonlóságát persze beismerték. Egyszerüen eltiltattak a használattól: birság nem rovatott rájuk, mert nem tudták, hogy Dittrich és Gottschlig vignetteje belajstromozva van. Steden felebbezett, a tanács helybenhagyta az első foku itéletet. Steden ez ellen is felebbez a keresk. ministeriumhoz, mert a védjegyótalmi patens 25. §-a ellenök szól ugyan, — de Dittrichék is nem saját gyártmányukat mérik, hanem ép oly elárusitók mint ők.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

* Osztrák államvasut. Kopp Emil az osztrák államvasut vezérigazgatója, midőn legutóbb Budapesten járt, irásbeli ajánlatot nyujtott át a magyar kormánynak, mely szerint az osztrák államvasut késznek nyilatkozik az ujszőny-budapesti, körülbelül 50 kilometer hosszu vasutat államgaranczia nélkül épiteni és a magyar kormánynak a tarifákra vonatkozólag ugyanannyi befolyást biztositani, mint a mennyit a budapest pécsi vasut engedményesei biztositottak neki. Ha e vasut kiépittetik, akkor a magyar államnak ama óhajtása is teljesül, hogy Budapest és Bécs közt egy második vasuti összeköttetés hozassék létre, s a magyar kormánynak valamint keletre, északra és délnyugatra, ez által nyugoti irányban is biztositva volna a tarifákra való befolyása. Föl lehet tenni, hogy az osztrák államvasut, mielőtt emlitett ajánlatát tette, meggyőződött arról, hogy a magyar kormánykörökben hajlandók az ajánlatot komolyan figyelembe venni. Versenyajánlatot nem nyujtott be senki sem. A magyar nyugati vasut, melyet figyelembe kellett venni, csak állami garanczia mellett volt hajlandó a Budapesttel való összeköttetést létre hozni, kivált, miután az osztrák államvasut által Uj Szőny Budapest közti összeköttetéstől, mely által egy második összeköttetést nyerne Budapesttel, hasonlóképen jelentékeny előnyöket remél. Az uj szőny-budapesti vonal és mellékvonalainak költségét, mely mellékvonalak közül egy az esztergomi szénbányákhoz vezetne, 12 millió frtra teszik. Az osztrák államvasut az épitéshez szükséges összeget egyelőre abból a harmincz milliós kölcsönből venné, melynek megkötése küszöbön van oly fenntartással, hogy ezt az összeget később esetleg részvények kibocsátásával ismét beszerezi, mivel a harmincz milliós kölcsön, mely csak időközönkint bocsátandó ki, tudvalevőleg más czélokra van szánva.

* Gotthard-vasut. Svajczból irják: A megnyitás ideje közeledik s végleg junius 1 jére van kitüzve, május 10-én a munkák előleges müszaki megszemlélése, május 22 én pedig a főszemle fogja megelőzni. Magában az alagutban január havában a befejezési munkálatok közül egyes szakok még hátra voltak és pedig a falazat előválasztékából 520 méter, a csatorna befedéséből 3400 méter és az alagut kiüritéséből 8550 méter. Ezeket a munkákat, valamint a sinek lerakását maga a Gotthardt-társaság vette kezébe. A nyilt vonalokon január havában még hátramaradt munkák már csak olyanok, melyeket könnyen el lehet jókor végezni, s melyeknek hátramaradása a felső épitést s a többi még hátralevő munka befejezését legkevésbé sem akadályozza, mert nevezetesen csak olyan épitkezésekből állanak, melyek a kövek hullását fogják akadályozni. A vashidak közül januárban már csak a Mayenreus-hid és a Vira hid felállitása volt hátra, melyek közül az első időközben már elkészült. Az alagut munkánál anynyiban volt fönakadás, a mennyiben a vasuti departement nem csak a kifalazást, mint előbb, hanem azt is kivánta, hogy a Pressel-Kauffmann-féle ideiglenes egyvágányu alagut metszet laposabb tetővel cseréltessék föl. Hivatalos jelentésekben arra figyelmeztetnek, hogy a januári munkából következtetve, az utólagos kifalazás a megnyitási időig el nem készülne, mert egészben véve még 1568 métert kellene kifalazni, mig januárban még csak 298 méter volt kifalazva. Arról mindamellett alig lehet szó, hogy a vonal e falazási munka nélkül is ne nyujtson viszonylagosan elég forgalmi biztosságot. Maga a szövetségtanács is azt hiszi, hogy a vonal annak idején készen lesz, s ebben a meggyőződésben már előkészületeket is tesz a megnyitási ünnepélyhez, melyben a svajczi és német hatóságok külön meghivásokat fognak kapni. A diadalmenet Milanóig vonulna, ha, a miben kételkedni nem lehet, a városnak és hatóságának kedvére volna.

Iparügyek.

— A budapesti czipész ipartársulat tagjai f. évi márcz. hó 18 án esti 8 órakor az elnök Mogács József arczképének leleplezése alkalmából elismerésül ennek 20 évi fáradhatlan és önzetlen elnöki működéseért a társulat házában ünnepélyt rendeznek.

— A trieszti kiállitásról irják lapunknak, hogy az épitkezések nagy mértékben haladnak tovább. A főépület már tető alatt van, és a főkapuzat is nagyjában készen van. Az osztrák-magyar Lloyd 50% árleengedés mellett eszközli a teher- és személyszállitást a kiállitás előnyére; a Dunagőzhajózási társulat és a vasutak is hasonló kedvezményeket helyeztek kilátásba, sőt részben engedélyeztek is. A jelentkezések már nagyban folynak s mint előre látni lehetett, a részvétel legimpozansabb s legnagyobb mérvü lesz Bécsből és Alsó-Ausztriából, továbbá Trieszt-

---

azután önkényt nem is volt szándéka meghajolni.

Mindent összevéve, Colombe ugy volt, mint a kis madár, mely fölött a karvaly kereng; látta maga fölött annak csapongását s bár tudta, hogy az előbb-utóbb lecsap rá, nem birt menekülni a varázs alól.

Alfonz egészen másképp fogta fel a helyzetet; a megoldás már nagyon sürgetős volt rá nézve, mert a pénze elfogyott; a csaknem fenyegető levelek, melyeket Hautot Maximehoz intézett, válasz nélkül maradtak. A dolgot siettetni kellett, s megtalálni mentől előbb azt, a mit alkalomnak neveznek.

A Luneray Péterre vonatkozó felvilágositások is véget értek. Alfonz kijelenté, hogy Luneray ur most nem akar ügyeivel foglalkozni, mert attól fél, hogy tőrt vetnek neki; s az örökség ügye a törvényszék elé került.

Alfonz egyre kereste az alkalmat, hogy Colombebal egyedül maradhasson; de ez az ily helyzetet ép oly gonddal kerülte, mint a mily buzgón kereste a másik.

A napok e közben mindig egyformán teltek. Alfonz ajánlotta Luneraynének a szinházba menetelt, de Colombe, gyászára hivatkozván, visszautasitá ezt. Egy reggel Alfonz benyitván Luneraynéhez, ez nevetve fogadta és azt mondá neki:

— Barátom, most már meglehetősen ismerem Párist; ma mentsük fel magunkat a séta alul.

Alfonz nyugtalanul kérdé magában, ha Colombe nem az utat akarja-e neki kiadni. Ez azonban folytatá:

— Menjünk reggelizni és ön, a ki Luneray ur lakását tudja, lesz szives engem oda elvezetni.

Alfonz bámulva nézett rá. Mit akar ezzel mondani? Talán Luneray megjött? Gépileg ismétlé:

— Luneray ur lakására? mondja ön.

— Igen. Hisz tudja, hogy rendeletet adtam az ügyvédnek, hogy vegyen meg minden butort, s aztán értekezzék a háztulajdonossal, hogy Luneray ur lakása számára fentartassék, s mindenekfölött, hogy azt ne mondhassák, hogy Luneray gróf örökösének holmija hatóságilag elárvereztetett.

— Igen, ez meg is történt.

— Megtörtént. És ma reggel a kapus elhozta hozzám a lakosztály kulcsait, melyet a mint látszik, kitisztitott és rendbe hozott . . . Kiváncsi vagyok megnézni egy olyan vig legény, olyan világfi lakását, a minő Lineray Péter.

— És ön azt kivánja, hogy elvezessem Luneray ur lakására?

— Azt kivánom, hogy elkisérjen; a kapus majd megmutatja a lakást.

Alfonznak ez a különczség nem ötlött fel; ő csak egy dologra gondolt: elmenni Luneray lakására, halálkozni Julis asszonynyal és férjével, a kik egyetlen szóval értesithetik az özvegyet, hogy ki ő tulajdonképen. Ez annyi, mint hogy az oly fáradságosan vitt terv végkép füstbe menjen. És mind a mellett is nem vonhatta vissza magát. Elmentek egy boulevardi vendéglőbe, s ott étkeztek. Colombe igen kaczér volt, selyem ruhát öltött fel, a mi gyásznak nem igen való; Alfonz azt is észre vette, hogy gyásza napról-napra világosabbá lesz, s hogy már alig mondható az gyásznak. Colombe egészen elbámult volna, ha emlékeztetik özvegysége uj voltára, ugy tetszett neki, hogy már hónapok óta a maga ura, s ilyen életmódot folytat, mint most. Alfonzzal egészen bizalmas volt, oly bizalmas, hogy megvalljuk, inkább kellett magától óvakodnia, mint a férfitól. Ha valaki azt mondja neki, hogy de Chabeaud Alfonz urat még csak két hét óta ismeri, bizonyára nagyon elbámult volna rajta: ugy tekintett rá és ugy bánt vele, mint valami bizalmas barátjával.

Asztalnál a vendéglőben egyre nevetgélt, s mulatott azon az eszmén, hogy most egy nagyvilági fiatal ember lakását fogja megtekinthetni, olyan fiatal emberét, a kiről sokat beszéltek kalandjai és jó szerencséje miatt.

Alfonz igen gondolkozó volt, mit mondjon és mit tegyen, hogy Julis asszonyt vagy Laurentet elhallgattassa, mikor majd meglátják, hogy Lunerayné asszonyt ő vezeti fel? Ha Julis egyedül lenne, belépne hozzá és megmondaná neki két szóval, hogy ne szóljon arról a helyzetről, melyet ő Luneraynél elfoglalt; hogy a grófnő neki állást igért, mely attól függ, hogy előbbi minőségét meg ne tudja. Julis nem szólna semmit; de ha a férj, ha Laurent ott lesz, mit tegyen akkor? Ez valóságos ellensége, a ki örvendve tesz neki kellemetlenséget és bizonyára megragadja erre az alkalmat. E dolog fölött annyira gondolkodóba esett, hogy Lunerayné azt kérdé tőle:

— De mi baja van barátom? Ugy látszik, szenvedő állapotban van ma?

— Nem, nem. . . Én csak folyton önre gondolok: imádom önt és az kinoz, hogy ön mindegyre közönyösnek látszik az iránt, a mit én mondok.

— Nem vagyok közönyös, nem hiszem, hogy az legyek . . . Lássa, lehetséges az, hogy ön fiatal létére szerethessen ilyen vén asszonyt, mint én vagyok? . . . Ez nem komoly szeretem.

— Ön nagyon jól tudja, hogy épen ellenkezőleg áll a dolog, és ezt is csak azért mondja, hogy kinozzon vele. Ön fiatal, szép; a legvonzóbb, legkedvesebb minden asszonyok közt. Ez a kedvesség az én vesztem, ezt jól tudja ön, és még sem akar soha meghallgatni.

— Oh, inkább nagyon szivesen hallgatom; a mit ön itt mond, az mind igen szép, hallgatom is, de nem hiszem.

— Ugy, tehát ön nem szeret?

— Azt nem mondtam barátom. Söt inkább attól félek, hogy nagyon is szeretem önt, de okos dolog-e ez az én koromban?

— Ah, ne beszéljen erről Colombe, ne beszéljen erről; feleljen, mondja, hogy szeret.

Colombe elpirult, mosolygott s tekintete azt látszott mondani: Tudja ön azt jól. Azonban tányérjára hajolván, halkan azt mondá:

— Hallgasson Alfonz ur, néznek bennünket.

— Hát mért nem akarja soha, hogy egy kis teremben külön reggelizzünk?

Kikerülte a külön kabinet emlitését; ez a szó megijesztette volna Colombeot.

— Mert félek öntől . . . felelé az özvegy.

— És ez mindig igy lesz?

— Majd beszéljünk még erről, mondá végre nevetve.

Az étkezést elvégezvén, folytaták utjokat. Colombe bizalmasabb és simulékonyabb volt, mint máskor, s kissé nehezebben támaszkodott Alfonz karjára. Ez megszoritá karját, Colombe visszaszoritá, egymásra néztek aztán s Alfonz azt kérdé:

— Mikor fogja ön is nekem azt mondani, a mit én mondok most: Szeretlek?

Suttogva felelte a nő:

— Nem sokára!

Valóban, a jég törni kezdett, Alfonz mindinkább közeledni látta azt a lelki állapotot, midőn a szép asszony meghódol neki; boldog volt, de a mint közeledtek a Lafitte-utcza felé, megint csak szorongani kezdett.

Midőn a boulevard szögletén befordultak, Colombe azt kérdé tőle:

— Ez utczában lakott Luneray ur?

— Ebben.

— Igazán rendkivül nagy kedvem van azt a legényes lakást megtekinteni. Már alig várom, hogy oda érjünk.

Alfonznak távolról sem voltak ilyen gondolatai. A kapus elé érve, azt mondá uti társának:

— Engedje meg, hogy beszóljak a kapushoz s értesitsem, hogy itt vagyunk.

— Menjen, mondá az ifju nő, kiváncsian nézegetvén a házat.

Alfonz nagyon nyugtalan levén, gyorsan belépett a kapus páholyába, s sietve becsukta maga után az ajtót, ne hogy odakünt meghallassék a mit mondani akart. A páholyban egy idős asszony ült egyedül, kire Alfonz nagy meglepetéssel bámult, a mint belépett, ez meg egy kissé megijedve, a mint egy idegent ily különös módon látott magához belépni, azt kérdé:

— Mit akar, uram, mit akar?

— Bocsánat asszonyom; én az özvegy Luneray grófnét kisérem, ki megvette azon lakás butorait, melyben Luneray Péter ur lakott és most azt óhajtja, hogy ön lenne szives a lakosztályt neki megmutatni.

Alfonznak szükséges volt e magyarázatot előre bocsátani, hogy a kapusnőt megnyugtassa, ki nem tudta megmagyarázni a belépőnek magaviseletét, kiváncsi tekintgetését, melylyel a páholynak minden zege-zugát megvizsgálta.

Alfonz hiába kereste Laurent és Julis asszony távollétének okát és hogy mit keres itt ez a vén asszony, kérdezkedni sem mert, annyira örült e körülménynek, s azonfelül félt, hogy netán az első kérdésre előhivják valamelyiket. Nagyon kedvére szólt tehát a vén asszony, midőn azt felelte:

— Uram, átadhatom önnek a kulcsokat, de egyedül vagyok és a páholyt nem hagyhatom itt; majd inkább megmagyarázom, hol van a lakás.

— Oh, nem szükséges asszonyom, én tudom azt a lakást, köszönöm.

Kiment, hogy értesitse Colombeot és fölkisérje.

— A kapusnő egyedül van, mondá neki, átadta a kulcsokat, mivel ő nem vezethet fel bennünket; én azonban eleget voltam Luneray urnál, hogy önt kalauzolhassam.

A kapusnő, ajtaja küszöbén állva, mentegetődzött.

— Asszonyom, bocsásson meg, de egyedül vagyok és azt parancsolták, hogy ne hagyjam el a páholyt.

— Jól van, jó asszony, mondá Colombe. De Chabeaud ur ismeré Luneray urat, gyakran volt nála, majd ő megmutatja nekem a lakást.

Fölmentek. Alfonz igen örvendett e megfoghatatlan esetnek, mely őt ismét a maga urává tette, Colombe nem kevésbé, hogy végre megláthatja egy párisi világfi lakásának belsejét.

Midőn az ajtó kinyilott, alig terjesztett egy kis világosságot a lakosztályban. E titokzatos félhomály növelte a varázst Colombe előtt, ki, mig Alfonz az ajtót becsukta, átment az előszobán s a kis terembe lépett be. Beléptekor egész teste megreszketett: az illat, melyet beszivott, egészen felzavarta.

(Folyt. köv.)

Néhány szó az operai rendezésről.

Az „Egyetértés“ keddi számában a fentebbi czim alatt czikk jelent meg igénytelen személyem ellen.

A czikk általános részére, a melynek világosságára maga szerző sem ad sokat, nem reflektálok és az általánosságok országutjára nem lépek, hanem egyenesen a részletekkel foglalkozom, igy is kitünik majd, hogy mily poros a szerző általános országutja.

A névtelen ur mindenekelőt a Hugenották rendezéseért, illetve diszleteiért támad meg. E diszletek ezelőtt három évvel készültek, akkor még nem voltam rendező és nekem a meglevőkhöz kellett alkalmazkodnom. Ha egyik vagy másik nem is felelt volna meg az én izlésemnek, nem lehet azt egy repertoiron levő operánál rögtön megváltoztatni, mert a ki csak egy kis avatottsággal bir a szinházi belső dolgokban, tudni fogja, hogy egy uj diszlet megfestéséhez hetek kellenek, különösen a téli hónapokban, midőn a festők uj operák diszleteivel is jobban el vannak foglalva. Hasonló eset forog fenn a repertoiron levő többi régi operákkal is. Engedje tehát meg czikkiró ur, hogy ne csak az ő különös izlése, hanem a közönség, a repertoire érdeke és a szinház pénzügyi helyzete is figyelemben részesittessék, különösen pedig vegye tekintetbe, hogy én egy adott régi helyzetet vettem át, melyet az előadások megakasztása s a szinházi pénztár elviselhetlen terheltetése nélkül nem lehet egyszerre elfujni, hanem azzal számolni kell, legjobban pedig most, midőn az uj opera megnyitásától már nem is vagyunk messzire s igy kétszeresen meggondolandó, hogy a régi diszletek helyett minden fontosabb ok nélkül ujak készittessenek-e vagy sem. Legcsudálatosabb azonban az, hogy oly diszletekért támad meg, a melyeket nem én csináltattam.

Rosszalja czikkiró, hogy a Hugenották 1 ső felvonásában lépcsőkön kell a kertből az étterembe lépni. Ebben sincs igaza, ezt a szinpadi technika ugy kivánja, mert a kertből jönnek Raoul, Marcel, az apród és Valentina, kik ha a háttér nem volna magasabb mint az előtér, az előszinen működő körülbelül 50 személy eltakarná őket teljesen, és a közönség sem a Neversnez érkező Valentinát nem látná (ez pedig a bonyodalom sarkpontja), sem az érkező Marcelt nem venné észre, mikor urát keresve a szolgáktól kérdi hollétét. Párisban is épen igy érvényesül e jelenetben a szinpadi technika, csodálom, hogy ezt czikkiró a párisi Hugenotta előadásnál észre nem vette.

Az étteremmel sehogy sincs megelégedve. Kifogásolja, hogy az első felvonásban Neversnél a nemesek köpenyben s kardosan érkeznek. Nem követelhetem, hogy czikkiró a közép és renaissancekor nemeseinek szokásait ismerje, de legalább a jelent kisérhetné nagyobb figyelemmel. Mai napság is megesik biz az még nálunk is, hogy karddal az oldalon ebédelnek.

A második felvonásban jobban tetszenék czikkirónak, ha — ugy a hogy előbb volt — az udvarhölgyek glédában állanának mint a bakák s nincs megelégedve, hogy most Margit udvarhölgyei, kik között herczegnők, grófnők voltak, fesztelenül kisebb gruppokban állnak, hárfáznak, olvasnak, egy szóval mulatnak.

Ez felfogás dolga, én azt hiszem, hogy e fesztelen felállitása és gruppirozása a női karnak inkább megfelel a Margit vig és pajzán udvartartásának, mint az előbbi. Különben Párisban, Bécsben, egyszóval minden nagyobb szinpadon igy van e jelenet rendezve. Hisz czikkiró látta Párisban a Hugenottákat s ezt sem vette észre. Furcsa!

Czikkiró ur azt sem tudja, hogy mitéle épület az, a melyből a 3-ik felvonásban — Marcel hivására — a hugenotta katonák kijönnek. Hivatkozik a kardalnokokra, mért nem kérdezte meg tehát valamelyiket, bizonyára megkapta volna a felvilágositást, hogy az az épület egy korcsma a Prés-aux Clercs-en. Sajnálom, hogy Scribe a gyengébbek kedvéért a korcsma czégérét nem örökitette meg, én bevallom, hogy nem tudom, vajjon 1572 ben az „Arany sisakhoz“ vagy a „Kék bakhoz“ czimzett korcsma állt-e a Prés-aux-Clercs-en.

Azt mondja továbbá: „de most jön a magnum mundi miraculum! Valószinüleg valamelyik könyomatu után a lapok nagyobb része nagy prozopopeával regisztrálta, hogy a Hugenották rendezésében ujitás történt, mert a királynő lovon (!) érkezik meg a felvonás végén.“

Igy kiált fel. Én pedig szerfölött csodálkozom a felkiáltáson s azt mondom: ó követelő simplicitás! Igaz, a királynő lóháton érkezik meg. De kérem alásan vegye mégis tekintetbe, hogy a királynő Towraineből érkezik Párisba és ez jó darab utacska, mondhatom. Ha szegény Margitnak gyalog kellett volna megtenni. De legyen nyugodt, nem tisztán az én erőszakoskodásom vagy tudatlanságom folytán lett

ból, melynek nagy iparosain kivül a kisiparosok is csoportos kiállítások alakjában nagy számban lesznek képviselve.

— **A fővárosi iparoskör** fiumei kirándulása nemcsak érdekesnek, hanem fényesnek igérkezik. Habár az elnökség a fiumei hatóságot és kamarát külön átiratban felkérte, hogy tekintettel a kirándulók komolyabb czéljaira, a fogadtatásnál minden ünnepélyességet vagy tüntetést mellőzzenek, Fiuméból mégis a hatóság, a kamara és az iparosegylet nagy előkészületeket tesznek a fényes fogadtatásra, a vendégek elszállásolására, melynél arra igyekeznek sulyt fektetni, hogy a rokonfoglalkozásuak lehetőleg együvé kerüljenek. A Lloyd-társulat külön gőzöst bocsátott a vendégek rendelkezésére és az összes fiumei ipartelepek a látogatók rendelkezésére fognak állani. A kirándulók e hó 24 én este indulnak el Budapestről.

— **A würtembergi kiállítás** főtitkára Keller R. ur igen hizelgő átiratban köszönte meg Posner K. L. lovagnak az emlitett kiállításról irt s az ottani kiállítási bizottságnak beküldött tanulmányát és jelentését. Ez átiratban fölemliti, hogy a kérdéses jelentést a bizottság összes tagjai, a kiállítási elnök, igazgató és az ottani magyarok (többek közt Liczenmayer) kiváló elismeréssel fogadták s viszonzásul megigérte, hogy Posner urnak a nem sokára elkészülő zárszámadásokat és főjelentésehet be fogják küldeni.

— **A triesztí kiállítást rendező végrehajtó-bizottság** egy előterjesztést intézett Kemény Gábor báró iparügyi miniszterhez, melyben utalva arra, hogy a magyar kiállítók részvételének rendszeres vezetésére és érdekeiknek egységes képviseletére, valamely központ elkerülhetetlenül szükségesnek mutatkozik, azt a kérelmet adja elő, hogy e központi közeg felállításáról a miniszterium gondoskodjék. Hogy az összes bejelentésekről tudomást szerezve, a részvétel mennyiségéről és minőségéről áttekinthető kép nyeressék, s ennek alapján ugy a térszükséglet meghatározása, valamint a kiállítandó tárgyak teljes csoportosítása és elrendezése, s a magyar kiállítók érdekeinek megóvása tekintetében a szükséges intézkedések megtétethessenek: ennélfogva a földmivelési, ipar- és kereskedelmi miniszter e központi teendők teljesitésére egy vegyes bizottság kiküldését határozta el. E vegyes bizottság az orsz. magyar iparegyesület, az általános iparegyesület, az orsz. gazdasági egylet, a budapesti kereskedelmi és iparkamara és az orsz. erdészeti egylet kiküldötteiből alakitva, dr. Herich Károly min. osztálytanácsos elnöklete alatt fogja az e tekintetben szükséges teendőket végezni.

— **Kenderzsákok szállítása.** A maros ujvári főbányahivatal az orsz. magyar iparegyesület állandó szállításügyi bizottságának beküldte 50,000 darab 1 meter hosszu és 45 cm. széles, varrás nélküli négy nyüstös szövetű kenderzsák szállítására vonatkozó árlejtését, hogy azt az érdekelt iparosokkal közölje. Az árlejtési határidő jövő hó 6 án jár le. A közelebbi részletek és feltételek az orsz. magyar iparegyesület helyiségében (Ferencziek bazára) betekinthetők.

— **Iparkamara és iparügyi miniszterium.** A hazai iparnak nyujtandó állami kedvezményekről szóló törvény gyakorlati érvényesitése körül érdekes „eszmecsere" fejlődött ki a budapesti keresk. és iparkamara és a földm., ipar- és keresk. miniszter között. A miniszter ismert körrendelete következtében a kamara ugyanis feliratában kijelentette, hogy szinte téves volna azt hinni, hogy az emlitett törvény már közvetlenül is előidézhetné a hazai gyáriparnak figyelemreméltó terjeszkedését. A kamarai felterjesztés a következőket hangsulyozza:

A kilátásba helyezett adómentesség magábanvéve csak nagy ritkán fog valakit uj ipartelep létesitésére öztönözni ott, hol más lényeges körülmények, minők a nyersanyag beszerzésének könnyüsége, alkalmas vizi erő közelsége, kedvező szállítási feltételek, bizonyosnak vehető kelet stb. a vállalat jutalmazó volta iránt megfelelő garancziát nem nyujtanak. Hasonlókép csak ritka esetben várható, hogy a többször idézett törvény arra fogja inditani a kisiparosokat, hogy pusztán az adóügyi kedvezményekre való tekintetből, vállalataikat szövetkezés utján gyári vállalatra változtassák. Nézetünk szerint a törvény hatása leginkább csak arra fog kiterjedni, hogy némely, már létező gyári vállalatok az eddiginél valamivel kedvezőbb feltételek között fognak termelhetni, eset eg, hogy eddigi munkakörüket az egyik vagy másik rokon uj iparág felkarolásával kibővithetik. Egyes iparágak fokozatos felvirágzása, létező vállalatok kibővitése és uj gyárak létesitése csak a létező iparos erők intenzivebb és természetes fejlődésének lehet az eredménye. Oly czélból, hogy iparunk intenziv és extenziv fejlesztésére a külföldi vállalkozók és a külföldi tőke megnyeressenek, a többször idézett törvényben biztositott aránylag jelentéktelen kedvezményeken kivül az állam részéről sokkal messzebbre menő támogatás igényeltetnék, melynek természetét és mérvét illetőleg lehetetlennek látszik előre és általánosságban nyilatkozni, mivel e támogatás mivolta és mértéke minden egyes esetben csak a fennforgó speciális körülmények alapján állapitható meg helyesen.

Az iparügyi miniszter nem sokáig késett a válaszszal és a kamarának imént kifejtett álláspontja ellenében a következőket hozza fel:

Tökéletesen igaza van a kamarának, a midőn azt mondja, hogy téves volna azt hinni, hogy a törvény már közvetlenül is előidézhetné a hazai gyáriparnak figyelemreméltó terjeszkedését; mert nézetem szerint is a törvény irott malaszt marad, ha az érdekelt körök annak előnyeit fölhasználni elmulasztják, ha a társadalom és főkép a társadalom közvetlenül érdekelt része ölbe vetett kezekkel nézi a történendőket és várja az állam vagy a kormány további unszolásait.... Elvártam volna az ország fővárosában székelő s már ezért is irányt kijelölni hivatott kamarától azt, hogy mindenekelőtt tüzetes vizsgálatok nyomán kifürkészte volna, melyek azon iparágak, a melyek kerületében előbb virágoztak s most hanyatlóban vannak, hogy tárgyalás tárgyává tette volna, melyek azon iparágak, a melyek nálunk egészen vagy az ország fogyasztásához arányosan hiányoznak, hogy tanácskozmányaiban gondoskodott volna arról, nem lehet-e a fogyasztók és termelők közt oly kapcsolatot létesitni, a mely mellett a fogyasztók, odahagyva az eddig igénybe vett külföldi gyárakat, megrendeléseiket a belföldi hazai iparnál állandósitsák, s ez által lehetővé tegyék az állami kedvezményekkel is támogatott iparok keletkezését és nagyobbodását; hogy tanakodott volna azon módok felett, a melyekkel a belföldi tőkét, a mely eddig a takarékpénztárak-nál keresi a megszokottság kényelmes modora szerint biztos elhelyezését, az ipari vállalkozás terére lehetne édesgetni; hogy a kamarai tagok üzleti összeköttetéseiknél fogva bizonyára a külföldön is nagy ismeretségét föl tudja használni arra, hogy a külföldi gyárosok ez állami kedvezmények igénybe vételére figyelmeztetve, itt e hazában létesitsenek uj telepeket. — Hiszem, hogy a kamara ezekből megérti hivatását és tevékenysége számára a kijelölt pontozatokban annyi anyagot fog találni, hogy elhagyatva az egyszerü várakozó szerepét, az erélyes dolgozó álláspontjára fog lépni és meg fogja mutatni, hogy a maga részéről is oly mezőn is erélyes tevékenysége által sikerre tud szert tenni, a melyen eddig a menni hagyás elvét vélte legczélszerübben alkalmazandónak.

Kereskedelem és tőzsde.

Értéktőzsdei hetiszemle.

— márcz. 17.

Jelentékenyebb változásokat nem tüntet fel a lefolyt heti tőzsdei mozgalom. A stagnáczió ijesztő mérveket ölt és általános kedvtelenség jellemzi az üzérkedést. Ha közelebbről vizsgáljuk azokat az okokat, melyek a majdnem türhetetlen állapotot előidézték, azt kell látnunk, hogy ez főleg politikai okoknak tulajdonitható. A tőzsde rendkivül érzékeny a politikai világ legsekélyebb mozzanata iránt is. Egy bramarbas tábornok handa-bandája hetekre képes zavart és nyugtalanságot előidézni. A desavouálás ugyan nem maradt el, de a tőzsde ezzel nem elégszik meg még most sem és a megsértett két szomszédállamnak még nagyobb mértékű elégtételt kiván. Ehhez járulnak még a monarchia délkeleti részén folyó bonyodalmaktól való félelem, melyet csak nagyon csekély mértékben volt képes a hét elején a krivosjei győzelem eloszlatni, annál is inkább, mert nyomban a győzelem hire után, félreismerhetetlen szándékossággal merült fel a montenegrói mozgósitás hire. Ebből azután azt a következtetést vonták, hogy osztrák-magyar-montenegrói háboru van kilátásban, melynek következményeit az üzérkedés beláthatlanoknak ismerte fel. Igaz ugyan, hogy e szenzácziós mozgósitási hirt rögtön a legkomolyabban megczáfolták, de az árfolyamok azért mégsem javultak, mert a tőzsdén folyton a montenegrói háboru lehetőségéről és eshetőségeiről vitatkoztak és ez elég arra, hogy az üzérkedés nyugtalanságát fentartsa. Magától érthető dolog azután az, hogy a háborutól való félelem folytán a különben élénkségre buzdító pénzügyi mozzanatak nem gyakorolhattak hatást és hogy a tőzsdék a kedvtelen és bátortalan magatartása a hirdetett pénzügyi operácziókat, a magyar aranyjáradék konverziójának folytatását és a mindkét részről fedezési kölcsön kibocsátását elhalasztja.

A rendkivüli pénzfölösleg, mely a reportot a minimumra szoritja le, szintén nem gyakorol már hatást és még az a körülmény is, hogy a medió-likvidáczió ugy Párisban, mint a német tőzsdéken és nálunk simán és könnyen folyt le, sem képes a politikai aggályok által zaklatott kedélyeket fölébreszteni és tettre buzditani.

Ily körülmények között valóban merész dolog, ha egy pénzügyminiszter ily kedvezőtlen pillanatot választ kölcsön kötésére. És a kedvezőtlen politikai hirek, melyek folyton keringenek, alig maradnak visszahás nélkül a két pénzügyminiszter kölcsön operáczióira és könnyen érthető az, hogy a főbb pénzügyi körök nem igen sietnek ajánlataik benyujtásával, melyeket valószinüleg nemsokára vissza szeretnének vonni. Első sorban arról van szó, hogy a költségvetési hiány fedezésére a közvetlenül szükséges pénzeket előteremtsék. E két kölcsönre az 5 százalékos papirjáradék igaz ugyan, hogy a legdrágább, de végre mégis a legkényelmesebb alak. A takarékpénztárak, melyek folyton nehézségekkel küzdenek, hogy betétéiket jól kamatositsák, minden bizonyára ugy nálunk, miut Ausztriában tőkéik egy részét papirjáradékba fogják fektetni. Ehez járul még a nagy pénzbőség, mely ugy a tőkepénzeseket, mint az üzérkedést arra fogja felbátoritani, hogy járadékot vásároljon, és ha a magyar és az osztrák papirjáradék nem kerül egy kézbe, akkor bátran lehet a belföldi tőkéhez folyamodni és bizvást remélhető, hogy nem szorulunk a külföldi tőkére. Egészen másként áll a dolog a magyar aranyjáradékkal, melyet a belföld nagyon drágál és melynek elhelyezése végett a külföldhöz kell folyamodnunk. Azonban az üzérkedés Párisban és Londonban, sőt a német piaczokon is az utolsó párisi tőzsdeválság alatt annyit szenvedtek, hogy ma még alig képesek a magyar aranyjáradékot fölvenni. A külföldi tőke inkább volna erre hajlandó, de mint a tapasztalás bizonyitja, a tőke az üzérkedés közremüködése nélkül nem képes egy jelentékenyebb kibocsátást tölvenni. Tehát alig szenved kétséget, hogy előbb a külföldi és belföldi politika terén a dolgok további folyását fogják bevárni, mielőtt hozzá fognának a járadék-konverzió folytatásához.

Az általános nyughatatlanság közepette a magyar általános hitelbank közzétett mérlege rövid időre rendkivül kedvező benyomást idézett elő; a magyar hitelbank részvényeinek árfolyama rohamosan emelkedett és magával vonta a többi értékeket is. De ez csak rövid ideig tartott, mert a politikai helyzet bizonytalansága lidércz nyomásként nehezedett a tőzsdékre és nem engedte a hausse-irányt, melyhez a tőzsdének különben volna hajlama, kifejlődni.

A nevezetesebb értékek árfolyamváltozása a lefolyt héten a következő táblázatból látható:

	Márcz. 10.	Márcz. 17.	Különb.
Osztrák hitelintézet	313·75	308.50	— 5.25
Magyar hitelbank	311.—	308.—	— 3.—
Angol-osztrák bank	123.—	123.—	—.—
Magy. jelzálog-hitelbank	115.—	115.50	+ 0.50
M. leszám. és pénzváltóbank	99.50	97.25*)	— 2.25
Osztrák-magyar bank	820.—	815.—	— 5.—
Unió-bank	121.—	121.—	—.—
Magy. 6%-os aranyjáradék	118.50	118.50	—.—
„ 4%-os „	87.65	87.—	— 0.65
„ papirjáradék	87.20	86.60	— 0.60
„ vasuti kölcsön	131.75	131.75	—.—
„ nyeremény-kölcsön	116.50	116.—	— 0.50
Tiszai és szegedi kölcsön	109.50	109.25	— 0.25
Bécsi biztositó társulat	—.—	—.—	—.—
I. magyar által. biztositó társaság	3975.—	3975.—	
Konkordia-malom	398.—	404.—	+ 6.—
I-ső budapesti malom	1050.—	1050.—	—.—
Erzsébet-malom	150.—	150.—	—.—
Henger-malom	475.—	480.—	+ 5.—
Lujza-malom	180.—	180.—	—.—
Molnárok és sütők malma	315.—	315.—	—.—
Pannonia-malom	830.—	850.—	+30.—
Viktória-malom	360.—	360.—	—.—
Alföld-fiumei vasut	165.—	164.—	— 1.—
Kassa-oderbergi vasut	142.—	140.—	— 2.—
Osztrák államvasut	305.—	304.—	— 1.—
Tiszavidéki vasut	247.—	247.—	—.—
Közuti vaspálya	450.—	452.—	+ 2.—
Közuti vaspálya élvezeti jegy	255.—	255.—	—.—
Országos központi takarékpénztár	540.—	539.—	— 1.—
I. hazai takarékpénztár	4775.—	4600.**)	—170.—
Egyesült fővárosi takarékpénztár	531.—	530.—	— 1.—
Ganz-féle vasöntöde	670.—	670.—	—.—
Franklin könyvnyomda	142.—	142.—	—.—
Gschwindt-féle szeszgyár	375.—	373.—	— 2.—
Drasche kőszénbánya és téglagyár	141.50	141.—	—.50
Rimamurány - salgó - tarjáni vasmü	120.—	118.—	— 2.—
Salgótarjáni kőszénbánya	117.—	116.—	— 1.—
Schlick-féle vasöntöde	240.—	239.—	— 1.—
Kőbányai sertéshizlaló	319.—	317.—	— 2.—
Ujlaki téglagyár	110.—	109.—	— 1.—
Kőbányai téglagyár	270.—	268.—	— 2.—
Cs. kir. vert arany	5.61	5.63	+—. 2
20 frankos arany	9.51	9.52	+—. 1
Váltó német piaczra	58.75	58.80	+—. 5
„ Párisra	47.55	47.70	+ 0.15
„ Londonra	120.65	120.60	——. 5

** **A török dohányüzlet.** Baltazzi Leonidász, a török dohányüzletnek egyik tervezője, Párisból Konstantinápolyba való átutazása alkalmából két nap óta Bécsben időzik. Baltazzi az osztrák hitelintézetet is meglátogatta, de tárgyalásokat, melyek a török dohányüzletre vonatkoztak volna, ez alkalommal nem folytattattak, mivel Baltazzinak erre nézve felhatalmazása sem volt. Az ügyet mindenekelőtt a kötvénytulajdonosok conseil d'administration jában Konstantinápolyban kell tárgyalni. Az angol és franczia hitelezők megbizottjai tegnap érkeztek Konstantinápolyba, az osztrák és német megbizottak szintén ott vannak már, s az igazgatótanács megalakulása napról-napra várható. Ennek a testületnek első tanácskozási tárgyát a dohányegyedáruság fogja képezni. — Az igazgatótanácsnak a kötvénytulajdonosok álláspontjából mindenekelőtt azt a kérdést kell eldönteniök, hogy általában szervezendő-e, és mily módozatokkal a dohányegyedáruság, és csak azután lehet, még pedig az igazgatótanács javaslatai alapján a pénzügyi csoport, mely az ügy iránt érdeklődik, és a porta közt a tárgyalásokat megindítani.

** **Banque de Lyon et de la Loire.** Lyonból e hó 13-ról irják: A felszámolók most már a rendezés aláirására szólitják fel a bank hitelezőit, s reggel óta már meglehetős sokan alá is irtak volna. Valóban, jobbat nem is tehetnének a hitelezők, mivel rájuk nézve a rendezés határozottan jobb, mint a csőd, mintán a hátralékos fizetések teljesitésére ugy sem lehet számitani. A Crédit de France-szal létre jött egyezmény következtében a bank azt az ajánlatot teszi, hogy 32 százalékot azonnal a konkordátum megszüntetése után fizet, 10 százalékot néhány hónap mulva készpénzben, 42 százalékot az uj társaságnak teljesen befizetett részvényeiben és a többi 16 százalékot a bevételek szerint készpénzben. E 16 százalékból 750000 frankot a Crédit de Paris biztosit. A részvényeseknek a maguk részéről a második befizetést kell kiegészitenök, mire aztán két-két 250 frankkal befizetett részvényért egy uj részvényt kapnak egyenlő befizetéssel. Az uj társaság 50 millió frankkal alakult meg, s átvenné mindazokat az uj üzleteket, melyek még a régi bank tárczájában vannak. Lehet, hogy a rendezés létrejön, de a bank lejátszotta szerepét s az uj bank sem fog soha jelentőségre vergődni.

** **Csőd.** Schubert L. H. budapesti bejegyzett hus nagykereskedő czég ellen (VII. ker. Rombach utcza 11.) a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél 1882. évi 13305. sz. a. a csőd megnyittatott. Csődbiztos Thalabér Lajos biró, tömeggondnok Simon József ügyvéd, helyettes Török Zoltán ügyvéd. Bejelentési határidő 1882. május 19. Csődválasztmány megválasztása 1882. junius 10. d. u. 4 óra. — Grünberger A. B. bejegyzett czég, ékszerész (Károly-körut 20.) ellen a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél 1882. évi 13773. sz. a. a csőd megnyittatott. Csődbiztos Jókuthy Albert biró, tömeggondnok dr. Győry Elek ügyvéd, helyettes Gacsó Kovács Kálmán ügyvéd. Bejelentési határidő 1882. május 19. Csődválasztmány megválasztása 1882. jun. 10. d. u. 4 óra.

*) Szelvény nélkül, mely 6 frt.
**) Szelvény nélkül, mely 300 frt.

Magyarországi kereskedelmi czégek.

— Kivonat a Központi Értesitő 19-ik számából. —

I.

Czégbejegyzések.

a) **Egyéni czégek:** Stemberg Lipót vegyeskereskedő Szokolyban, bej. a nyiregyházai kir. törvényszéknél febr. 10-én. — Drenyoszky Mihály vegyeskereskedő Nyiregyházán, bej. u. o. febr. 10-én. — Keimovics Ignácz rőföskereskedő Nagy-Kállóban, bej. a nyiregyházi kir. törvényszéknél febr. 17-én. — Keimovics Ignácz rőföskereskedő Nagy-Kállóban, Keimovics Ignáczné, szül. Taub Sálinak 1300 frt hozománya és 1000 frt hitbére bej. a nyiregyházai kir. törvényszéknél febr. 17-én. — Klein Mór szabómester és férfiruhatár tulajdonos Szombathelyen, bej. u. o. febr. 4-én. — Bartha Sándor nyerstermény és donga faüzlete Bardoczon, bej. a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknél febr. 23-án.

b) **Társas czégek:** Sterns és Hager Budapesten, közkereseti társaság; (tagjai: Stern József és Hager Anna), a társulat képviseletére csupán Stern jogosult, bej. a kir. k. és v. törvszéknél febr. 20. — „Szlávia" prágai kölcsönös biztositóbank vezérügynöksége Budapesten, Ney Jakab nevét Nádor-ra változtatván e néven czégvezetői aláirása a korábbi Ney név czégvezetői aláirásának kitörlése mellett bej. a budapesti kir. k. és v. tvszéknél febr. 20. — Szalbek és Krayer Budapesten, közkereseti társaság, (társtagok: Szalbek József Ágoston és Krayer Emil) festék kereskedők, kik a társaság képviseletére mindketten jogosultak, bej. a budapesti kir. k. és v. tvszéknél febr. 24. — Wellisch Sándor és Gyula épitőmester iparosok Budapesten bej. a kir. k. és v. tvszéknél febr. 24. — Wottitz és Leubner (Wottits Károly és Leubner Ferdinand József) kézmüáru kereskedők Budapesten, bej. a kir. k. és v. tvszéknél febr. 27. — Kisterennei bányarészvénytársulat Budapesten, Hatschek Mór helyébe Weisskirchner Károly czég jegyzési jogosultsága bej. a kir. k. és v. tvszéknél febr. 24.

II.

Czégtörlések.

a) **Egyéni czégek:** Csillag Kristof Dévián, törölt. u. o. febr. 18.

b) **Társas czégek:** „Szlávii" prágai kölcsönös biztositó bank vezérügynöksége Budapesten, Ney Jakab czégvezető nevének Nádorra történt átváltoztatása bej. a kir. k. és v. tvszéknél febr. 20. — Fuchs és Báron Budapesten, törölt. a kir. k. és v. tvszéknél febr. 20.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Terménytőzsde.

— márcz. 17.

Terményekben változatlan az üzlet.

Szilva üzlettelen, szerbiai áru határidőre jegyez 12 frt áru 56 kilókint.

Egyéb változatlan.

Termények mai hivatalos jegyzése 100 kilókint:

Különféle termény	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	csendes	Luczerna magyar	52 —	58.—
	szilárd	francia	88 —	88.50
		olasz	68 —	74 —
	szilárd	vörös	48 —	48.50
Repczeolaj	szilárd	nyers azonnali száll.	—	—
		finomitott	34 —	34.50
Lenmagolaj	hiányzik	őszi, kétszer finomit.	—.—	—.—
Olajpogácsa	lanyha	—	—.—	—.—
Disznózsir ingyen hordó netto tara	csendes	repcze, egysz. préz.	6.60	6.75
		pesti	75.—	75.50
		vidéki	—.—	—.—
		—	—.—	—.—
Szalonna	szilárd	m. lalégensz. ...	64.—	65.—
		városi légensz.	68.—	68.50
Faggyu	csendes	füstölt, azonnal	73.50	74.—
		olvasztott	43.—	44.—
Szilva ingyen hordó t. s. hordó és zsákokban	szilárd	boszniai, hordó	—.—	—.—
		zsákokban	21.40	25.—
		szerbiai hordó	—.—	—.—
		„ zsákokban	21.40	21.40
Szilvaiz ingyen hordó netto tara	szilárd	szlavoniai Ia uj	17.—	17.50
		bánsági uj	—.—	—.—
Dió	lanyha	magyar min. szerint	14 —	17.—
		szerbiai	—.—	—.—
Gubacs burok nélkül	szilárd	magyar Ia	17.—	18 —
		szerbiai	13 50	14 50
Hamuzsir ingyen hordó netto tara	csendes	magyar fehér	24 —	26 —
		magyar kékes	18.—	20
		házi kék	—	—
		illiriai	27 —	28
		erdélyi	—	—
Borkő (term.) hordó nélkül	szilárd	fehér Ia	70.—	75.—
		fehér IIa	54.—	58.—
		vörös	—.—	—.—
Méz netto tara	lanyha	nyers min. szerint	27.—	27.50
		sárga, csurgatott	29.—	30.—
		fehér	31 50	33 —
		apró hordókban	—.—	— —
Viaszk	lanyha	rosnyói	116 —	117 —
		bánáti	120 —	122 —
Szesz 100 liter százalékonkint	csendes	nyers	31.25	31.50
		„ élesztő	33.75	34.—

Gabnatőzsde.

A buza-üzlet ma is lanyha irányt követett. A kinálat ugy mint a vételkedv egyaránt gyenge volt és vontatott forgalom mellett csak mintegy 3000 mm. kelt el, mit pár krajczárral olcsóbb árakon kellett eladni. — Egyéb gabonanemek csekély forgalom mellett ugy árban mint irányban teljesen változatlanok. — Eladatott:

Buza: Tiszavidéki 200 mm. 76 k. 12.75, 200 mm. 76 k. 12.55 sárga, 600 mm. 75 k. 12.65, 400 mm. 75 k. 12.37½ pótlékos, mind három hóra.

Fehérmegyei 100 mm. 71.5 k. 11.85 frt, 100 mm. 70.5 k. 11.70 frt, mindkettő három hóra.

Felvidéki 100 mm. 76 k. 12.15 frt, 200 mm. 75 k. 12.07½ forint, mindkettő három hóra.

Északmagyarországi 200 mm. 76 k. 12.15 frt, három hóra.

Szokványminőségü 500 mm. 75.8 k. 12.05 frt, három hóra.

Tengeri 500 mm. 7.40 frt készpénzen.

Mai hivatalos effektiv árak:

Buza uj bánsági	74—79 k.	12.10—12.80	frt
„ „ tiszavidéki	74—79 k.	12.25—12.90	„
„ „ pestvidéki	74—79 k.	12.—12.65	„
„ „ fehérmegyei	74—79 k.	12.10—12.80	„
„ „ északmagyarországi	74—79 k.	11.60—12.35	„
Rozs ó	70—72 k.	8.50—8.80	„
Árpa ó takarmány	60—62 k.	7.50—7.70	„
„ ó égetnivaló	62—64 k.	7.80—8.40	„
„ ó sörfőzdei	64—66 k.	9.50—10.50	„
Zab ó	37—40 k.	7.65—8.10	„
Tengeri ó bánsági	75 k.	7.35—7.40	„
„ „ másnemü	73 k.	7.30—7.35	„
Köles ó	— k.	5.90—6.15	„
Repcze uj káposzta	— k.	—.——.—	„
„ „ bánsági	— k.	—.——.—	„

Határidőüzlet mérsékelt forgalom mellett lanyha irányt követett. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 11.87 frt.

Szokványbuza őszre 2500 mm. 10.60 frt, 2500 mm. 10.65 frt.

B. tengeri május-juniusra 2500 mm. 7.15 frt.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde rendkivül gyér forgalom mellett tartósan csendes irányban mozgott. — Köttetett:

B. tengeri május-juniusra 2500 mm. 7.14 frt.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	11.85 — 11.87 —	frt.
Szokványbuza őszre	10.65 — 10.67 —	„
Bánsági tengeri május - juniusra	7.13 — 7.15 —	„
Szokványzab tavaszra	7.92 — 7.95	„
„ őszre	6.58 — 6.60 —	„

Délutáni forgalom.

Mérsékelt üzlet mellett a délutáni tőzsde valamivel kellemesebb irányban folyt le. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 11.87 frt, 2500 mm. 11.88 frt.

Szokványbuza őszre 2500 mm. 10.68 frt.

B.-tengeri május—juniusra 2500 mm. 7.15 forint.

Esti forgalom.

Az esti forgalom üzlettelen, az irány csendes volt.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	11.86 — 11.88 —	frt.
„ őszre	10.65 — 10.70 —	„
B.-tengeri május—juniusra	7.14 — 7.16	„
Oláh tengeri május—juniusra	7.10 — 7.12	„
Szokványzab tavaszra	7.90 — 7.95 —	„
Szokványzab őszre—	6.55 — 6.60 —	„
Káposztarepcze aug.—szept.-re	13.— — 13½	„

Értéktőzsde

Miután azoknak a hireknek megczáfolásából, melyeket Montenegro mozgósitásáról szélnek bocsátottak, az üzérkedés megnyugtatást meritett, és miután a frankfurti és párisi jegyzések kielégitők voltak, az üzérkedési értékek és járadékok árfolyamai az előtőzsdén élénk forgalom mellett emelkedő irányt követtek.

Előtőzsde.

Osztrák hitelrészvények 310.50 en indulván, emelkedtek 311.75 ig, magyar 4% os aranyjáradék 87-től 87.20 ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 311.50—311.75, magyar 4% os aranyjáradék 87.17½, 87.20.

Déli tőzsde.

Különféle kedvezőtlen hirek, a Norddeutsche Allgemeine Zeitung egy czikke Oroszországról, Trikupisznak nyilatkozata a görög kamarában, továbbá ama hir, hogy a tuniszi franczia konzult olaszok megtámadták, mély lehangoltságot okoztak, minek következtében a hitelrészvények és járadékok árfolyamai, mindamellett, hogy Bécsből az értékek könnyü elhelyezéséről tettek jelentést, ismét estek. Egyes helyi értékek iránt érdeklődtek ugyan némikép, de jelentékenyebb kötések ezekben sem fordultak elő. Osztrák hitelrészvények 311 en indultak és estek 308.50-re, mire ismét futólag 309.50 re javultak, s maradtak végre 308 50-en; magyar hitelbank 308.50-től 308-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 98-tól 97.75-ig; magyar 4%-os aranjáradék 87.20 tól 87-ig, magyar papirjáradék 86.75 től 86.60-ig köttetett. Keleti vasut első kibocsátású 88, tiszai sorsjegyek 109.25 pénz, magyar földhitelintézet 5% os záloglevelei 101⅜-on köttetek. Forgalomba jöttek továbbá: fővárosi takarékpénztár 530, pesti közuti vasut 452 ön keresettek. Váltók és valuták valamivel lanyhábbak. Váltó Londonra 120.85-ön köttetett.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 308.50—308.75, magyar hitelbank 308—308.50, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 97.25—97.50, magyar 4%-os aranyjáradék 87.—87.05, magyar papirjáradék 86.60—86.65.

Utótőzsde.

Az utótőzsde lanyha üzlettelen magatartásban folyt le és csak osztrák hitelrészvények árultattak 308.75 és 309 közt.

4 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 308.75—309, magyar 4%-os aranyjáradék 86.95—87.

Esti tőzsde.

Mérsékelt forgalom mellett az osztrák hitelrészvények árfolyamai többszörös ingadozásnak voltak kitéve s 309 ről 310.60-ra emelkedvén, ismét estek 308 50-re, magyar 4%-os aranyjáradék 87.05-től 87-ig köttetett. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank maradt 97.75 pénz, 98 áru.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 309.25—309.50, magyar 4%-os aranyjáradék 87.—87.02½.

Felszámolási árfolyamok.

Magyar papirjáradék	86.50
Magyar 4%-os aranyjáradék	87.—
Magyar általános hitelbank	308.—
Magyar leszámitoló	98.—
Magyar földhitel	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitel	309.—
Anglo-osztrák	—.—
Unio-bank	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok Budapest—Kőbányán.

Kőbánya, márczius 17. Az üzlet változatlan. Magyar öreg nehéz 60—62, fiatal nehéz 63¼—64, közép 62—62½, könnyü 62—63, szedett nehéz 60—62, közép 60—62, könnyü —.—, Romániai bakonyi nehéz —.— átmeneti, közép —.— átmeneti könnyü —.— átmeneti, eredeti nehéz 57½—58 átmeneti könnyü 54—57 átmeneti, Szerbiai nehéz 60—61 átmeneti, közép 58½—59½ átmeneti. Hizó éves élő suly 52—57 per 4%. Határidei üzlet —.—. Az árak páronkint 45 kilós és 4% os levonással kilogrammonkint értendők. — Románia és szerbiai sertések, melyek mint átmenetiek adattak el, vevőnek páronkint 4 forint aranyban vám fejében megtérittetik.

Üzleti tudósitások.

Országos vásár.

Kis-Várda, márcz. 15. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A folyó hó 13-án megtartott országos vásár, melynek pompás idő kedvezett, a legkitünőbb sikerrel folyt le. Felhajtatott mintegy 4—500 pár ökör, melynek párja 250—350 frtjával adatott; ló körülbelől 500, drbja 100—150 frt, tehén 300, drbja 80—120 frt, borju, tinó stb. mintegy 500, párja 100—120 frtjával adatott, 1000 drb sertés lehetett, soványnak párja 40 frton kelt, hizottak eleven suly szerint kilója 53 kr volt. Eleinte élénk volt a kereslet, de az eladók magas árai miatt az üzlet egy ideig stagnált, de végre is eladók engedvén az árakból, az üzlet igen élénken végződött. Termények szintén nagy mennyiségben kerültek a piacsra, az árak következők voltak: gabona mmázsánkent 8 frt 10—20 kr, buza 11.50, tengeri 6.50, zab 7, árpa 7.75, krumpli 2.50 3 frt, szesz hektoliterként 31—31.50. Iparosok, ruha s rőföskereskedők jó üzletnek örvendhettek. Átalában véve a kereskedők is meg lehettek elégedve.

Vidéki üzlet.

Kassa, márczius 15. Marhahus 54, 48, 44, 40 kr, borjuhus 48, 44, 40 kr, sertéshus 60, 56 kr, szalonna füstölt és nyers 88, 84, 72 kr, pstensgyertya 64 kr, öntött gyertya 60 kr, szappan 44 kr, tojás 1 darab 2, 1½ kr, egy liter mák 36, 34 kr, egy liter vaj 80, 76 kr, egy kilogramm zsir 88, 84 kr, borsó 12—12.50 frt, literje 16, 14 kr, lencse 13—12.60 frt, literje 20, 16 kr, paszuly 7 60—7 frt, literje 12, 10, 8 kr, aszalt szilva 10—9.60 frt, literje 13, 12 kr, őrlött dara 9.80—9.60 frt, literje 16, 14 kr, tatárka 9.60—9.20 frt, literje 13, 11 kr, burgonya 2—1.80 frt, buza 100 liter 8.60—8.40 frt, kétszeres 6 frt, rozs 5.40 5.20 frt, malátaárpa 4.60 frt, árpa 4.40—4.20 frt, zab 2.90—2.80 frt, kása 9—8.80 frt, kukoricza 5.30—5.20 forint, szesz egy liter á 100 tralles° 34 kr. Idő: enyhe.

Kolozsvár, márcz. 16. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Hetivásárunk, mint közvetlen országos vásárra következő, nem a leglátogatottabb, de behozatalban közepesnek mondható. A gabonapiaczon mmázsa szerint buza 10.50—11 frt, rozs 8 frt, zab 7.50, kukoricza 6.50—8 frt. Baromvásár: Eladatott 159 drb, fejős tehén 31 drb, párja 120—180 frt, meddő 54 drb, párja 110—140 frt két éves borju 49 drb, párja 60—100 frt, egy éves 25 drb párja 35—60 frt. Sertéspiaczon eladatott 65 darab kövér drbja 36—70 frt, sovány 20—24 frt, malacz 11—15 frt. A majorság olcsóbb lett. Egy pár csirke 70 kr,

---

Margit fellovalva. Scribe is ugy kivánja, hogy lovon érkezzék meg. Az eredeti szövegkönyvből, de minden zongorakivonatból is kivehető ez. Azt mondja Scribe: „En ce moment paraissent, des gardes, des pages, la reine Marguérite qui rentre a cheval dans son palais". Es igy van ez szczenirozva Párisban, igy adják azt Bécsben is.

A királynő lován cikkiró tournirboritót vett észre és ezért szintén megtámad. Ez is nagy alaposságra mutat. Épen ez operában használtatott először a czikkiró által nem tudom miczoda szemmel látott tournir boriték helyett az általam e czélra készittetett könnyü, fényes, izléses boritó és lószerszám. Kisül, hogy czikkiró nem is látta a Hugenottákat.

Kifogásolja azt is, hogy a Hugenották 5-ik felvonását nem adjuk. Némileg menti azonban intézetünket, hogy e felvonást Párisban is csonkitva adják, Bécsben, Berlinben és más szinpadokon pedig egészen kihagyják és szintén a szokásos tableaut alkalmazzák. Nem akarom most vitatni, hogy helyes vagy helytelen lenne-e ezen felvonást adni, csak azt jegyzem meg, hogy az nem menne oly könnyen, mint czikkiró képzeli, mert e felvonást ugy a karnak, mint a szereplőknek be kellene tanulni, köztük ugy hiszem, Wiltnének is s nagyon indokolt, ha e betanulással nem siet a szinház épen a téli saisonban, mikor az összes személyzet uj operák tanulásával van elfoglalva.

Czikkiró azért is megtámad, hogy valami ügyetlen statiszta a Hugenottákban egy hőstől kardot vesz el. Itt ujra optikai csalódás alatt állt, mert a Hugenottákban senkitől sem vettek és vesznek el kardot, s ha ily eset adja elő magát egy más darabban, ott sem ügyetlen statiszta szokta e tisztet teljesiteni, hanem a szini tanoda igen jóravaló férfi növendékei, és biztositom, hogy sehol a világon nincs értelmesebb komparszeria, mint itt.

Piccolino operában kellemetlenül érintette czikkirót, hogy a gyermek-kart nem a szini tanoda kifejlett hangu növendékei, hanem a ballett gyermek-növendékei énekelték. Ugy van az a Prófétában, Carmenben is, a gyermek-kart ott is gyermekek éneklik. Mind a három operában a szerzők kivánják ezt, és ne vonja meg ön tőlük e jogot, mert jó, hálás is az, mikor a tris és átható gyermekhang az összessel vegyülve megszólal. Higyje meg, félannyi hatása lenne e karoknak, ha már kifejlett női hangok énekelnék. De mindentől eltekintve tiszteljük a szerzők intenczióját.

A Tanhäuserben megtámad az apródok magaviseletéért. Engedje meg, hogy a szerzőt Wagnert idézzem: „Ich wünsche, dass die 4 singenden Pagen auszerordentlich lebhaft, wie muthwillige kecke Jungen gespielt werden," azt mondja továbba — „sie nehmen Elisabeth den Zettel ab, stellen sich in die Mitte des Saales, und füllen die noch übrige Zeit bis zu ihrem Einsatze mit Geberden der Neugierde aus, indem sie sich gegenseitig den Zettel zeigen, um den Namen zu lesen. Nach ihrem Gesange setzen sie sich auf die Thronstufen nieder."

Lohengrinben meg azt kivánja, hogy a hattyu lovagja és Elsa levetközve vonuljanak, a nászterembe, holott Wagner megint maga mondja: „Während des Rundganges des Chores wird Elsen von den Damen der kostbare Mantel abgenommen und Lohengrin von den Herrn entkleidet." Hogy kardosan kell neki megjelenni, az a fennebbiekből s Wagner további utasitásából is következik: „Elsa reicht Lohengrin das Schwert, welches Lohengrin schnell erfasst, und einen Streich gegen Friedrich führt." Már én itt sem a czikkiró, hanem Wagner kivánságát teljesitem.

Térjünk Atalára. Megtámadja a szinpadon szereplő indus zenekart. Elismerem, hogy ez szinházi képtelenség, hogy ne mondjam bolondság, de hogy ez szerepel, annak nem én vagyok az oka, hanem a szövegnek irója, ki az indusokat teljesen felszerelt zenekarral lépteti fel. Szegény Bellini is megjárta libretto irója Romanival, a Normában a druidák élükön Orovesóval teljes katonabandával — melyből még a nagy dob és piatti sem hiányzik — vonultak a szinpadra. Massenet a Lahor királyában és Verdi az Aida-ban ugyanazt cselekszi. Spontini „Ferdinand Cortez"-ében még a mexikóiakat is katonabanda kiséretében masiroztatja. Persze a zeneszerző ilyenkor a használatban levő fuvóhangszereket használja. Es ez — mint mondtam — csakugyan szinházi képtelenség, de támadja meg ezért a szöveg iróját s ne a rendezőt, ki ebben ártatlan. A mig a felső banda egyik kiegészitő rész lesz az operakiállitásban, addig ez mindig igy lesz, hacsak e részek ki nem hagyatnak az operából, mert az, hogy a kulisszák közt legyen a banda, a kissé zeneértő előtt még nagyobb képtelenség. Az egyetlen mód e képtelenségek kikerülésére az, ha a részek kihagyatnak. De mit szólnak ekkor a szerzők, a sajtó, a közönség?

Czikkiró megtámad, hogy az indiánokkal bass-kvartot fuvatok. Mindenki látja és hallja, hogy mit fujnak az indiánok, nem az én, hanem a szerző partiturája után, de hogy bass kvartot fujnának, azt csak czikkiró látja és tudja. Mifele csodabogár az a bass-kvart? Én soha nem hallottam hirét, ezt a bolond hangszert ön találta fel. Kötelezze le a zenei világot s magyarázza meg mi az? De hogy az Atalával is készen legyünk, azt hiszem, hogy teljesen lefegyverzem önt a következővel. Az Atala előadása után az egyik szerző Váradi Antal hozzám jött s igy szólt: „Tudja Káldy ur, mikor a szerző valamit ir, képzeletében ott van a leirt kép egész varázsában, de kegyed ugy rendezte a képet, hogy a szerző képzeletét százszorosan felülmulta." Engedje meg, hogy többet adjak Váradi itéletére, mint az önére.

Azt is mondja ön, hogy „az az összjáték azok a pozicziók, a tömegek ügyetlen elhelyezése." Azt is emlegeti, hogy „az a száztféle nevetséges badarság" stb. Hogy mennyi badarságot tettem, nem tudom, de az ön czikkének elolvasása után azt kell hinnem, hogy egyet sem.

Káldy Gyula.

tyuk 95 kr, pujka 4 frt, sovány liba 3 frt 20 kr, kövér 5.80, rucsa 1.20, tojás 7 drb 10 kr. Egy eleven bárány 3—4 forint.

Kis-Várda, márcz. 15. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Számos tekintélyes gazdától nyert értesülés alapján konstatálhatni, hogy a hónélküli elmult tél nem volt káros befolyással a vetésekre, sőt mondhatni, hogy egyelőre szépen állanak és fejlődnek. Különösen igen jó hatással volt a mult heti tartós eső; csakis a repcze az, mely némely helyütt kiveszett. A marhaállomány általában véve türhető állapotban van, a mezei munkák a jelenlegi verőfényes időjárás mellett buzgalommal folynak, sok helyütt a dohányültetésre szükséges melegágyak részben már készek.

Lugos, márcz. 15. A kedvező időjárás folytán a gabonaárak hanyatlottak s e mellett a kereslet is igen csekély ugy, hogy nagyobb csökkenés is várható még. — Buza 10.50—10.80, rosszabb minőségüt nem vesznek; felesbuza forgalom nélkül 8—9 frt. Rozs 8 frt kinálva, de nem adnak többet 7.50 frt s azért itt sincs semmi forgalom. Zab szintén leszállt kereslet nélkül 7.20—7.0 frt. Tengeri élénk kereslet mellett jó árban, tekintve hozatal Romániából 6.40—6.50 frt. Paszuly ...nken keresve s árszökkenéssel adva, uj áru 9—9.50 frt, régi 8—8.50 frt.

Temesvár, márcz. 16. (A „Temesvári Lloyd"-társulat" terménycsarnokának árjegyzései.) Buza. Minőségi suly 73 kilo 10 60—10.70, 74 k. 10.90—11.—, 75 k. 11.—11.10. Rozs, bánsági 8.— 8.10, oláh 7.50—7.60. Árpa, bánsági 7.20—7.30, oláh 6.60—6.70. Zab, bánsági 7.30—7.90, oláh 7.10—7.30. Tengeri, régi 6.50—6.60, uj 6.10—6.20. — Szesz. Nyers, hordó nélkül 31.25—31.50. Finomitott, hordó nélkül 32.75—33.50.

Gazdasági közlemények.

Gazdasági tudósitások.

Miskolcz, márcz. 16. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Borsodmegyében általában a termések állása igen jó, sőt jobb, mint azt az abnormális és hó nélküli tél után joggal várni egyáltalában lehetett. A vetések kevesebbet szenvedtek a hóhiány miatt, mint kezdetben hittük s a tavasziak vetése ott, hol megkezdetett a munka, többnyire igen kedvezően halad előre. Az egerek sem tettek valami nagy károkat és a hernyók mérsékelten mutatkoznak. A metszés és homlitás a hegyalján már megkezdődött. Általában ha időjárásunk ez után is olyan kedvező lesz, mint eddig, igen bő és termő esztendőt remélhetünk.

Napirend márczius 18-án.

Naptár: Szombat. R. kath.: Sándor, Ede. Prot.: Anzelm, Sándor. Görög-orosz: (márcz. 6.) Amor, 40 vértanu. Zsidó: (adar 27). Sabbat Hah és P. Nap kel 6 ó. 10 p., nyug. 6 ó. 7 p. Hold kel 5 ó. 13 p. reggel, nyug. 5 ó. 8 p. d. u. Hold a földközelben.

A mérnök és épitészegylet rendkivüli választmányi ülése este 6 órakor.

A gazdakör bankettje saját helyiségében.

A magyar tisztviselők országos egyesületének hangversenynyel egybekötött zártkörü tánczestélye a Hungáriában.

Budapesti (budai) izr. nőegylet jótékonyczélu bálja a „Fáczán" helyiségeiben.

A „**soproni társaskör Budapesten**" összejövetele a „Magyar királyban" este 8 órakor.

Könyvészeti kiállitás az akadémiában d. e. 9—d. u. 5-ig. Belépti dij 30 kr.

Munkácsy „Krisztus Pilátus előtt" czimü festménye a müscsarnokban (sugárut 81. szám.) d. e. 9-től, este 9-ig. Belépti dij 50 kr.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár d. u. 3—7-ig.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—1-ig.

Muzeumban ásványtár d. e. 9—1-ig.

Horváth-féle „A föld körül" czimü nagy mozgó diorama a sugáruton (56. sz.) egész nap. Belépti dij 30 kr.

Állatkert nyitva egész nap.

Kivonat a hivatalos lap márcz. 17-ik számából.

Árverések a fővárosban. Schnitzer Mór 2277 frtra becs. ingóságai márcz. 28 (I—III.) Bernhardt Armin 352 frtra becs. ingatl. márczius 27 (I—III.)

Árverések a vidéken. Leimer Ignácz 8348 frtra becs. ingatl. április 28 Keménfa (Zalaegerszeg). Wolheimer Jónásné 960 frtra becs. ingatl. márcz. 27 Topolya (Szabadka). Balog Lajos 1063 frtra becs. ingatl. márcz. 27 Köbölkut (Székelyhid). Molnár Teréz 1600 frtra becs. ingatl. márcz. 20 Szabadkán. Özv. Koma Jánosné 453 frtra becs. ingatl. április 1 Csap (Nagykanizsa). Voda Tódor 1668 frtra becs. ingatl. április 5 Valkány (N.-Szt.-Miklós). Pogács Viktória 310 frtra becs. ingatl. április 4 Kismartonban. Gabler Tamás 1500 frtra becs. ingatl. április 22 Győrsziget (Győr). Horváth Ferencz 8070 frtra becs. ingatl. junius 9 Nagyenyed. Pintér Imre 131 frtra becs. ingatl. április 18 Nagybarát (Győr). Bán Ferencz 1710 frtra becs. ingatl. április 25 Rábapatona (Győr). Schindler Antal 13,400 frtra becs. ingatl. junius 22 Titelben. Müller Edgár 5309 frtra becs. ingatl. junius 26 Nagyszeben. Néhai Csomák Gábor 1000 frtra becs. ingatlanai május 20 Sámson (Debreczen). Pápai János 1080 frtra becs. ingatl. április 17 N.-Kamarás (Arad). Özv. Sári Istvánné 842 frtra becs. ingatl. április 22 Szegeden. Kretzu György 1774 frtra becs. ingatl. márcz. 20 Lugoson. Goldberger B. 3589 frtra becs. ingóságai márcz. 27 Temesvár. Csergőfi János 2628 frtra becs. ingóságai április 12 M.-Vásárhely. Földváry József 11,870 frtra becs. ingóságai április 7 Oláh-Németiben (Naszód). Czövek András 733 frtra becs. ingatl. április 3 Kopácsi (Pécs). Bartsch Sándor 6460 frtra becs. ingatl. április 4 Matheocs (Szepes-Szombat). Babróczki Mihály 300 frtra becs. ingatl. junius 5 Kerecsend (Eger). Budur Ferencz 2675 frtra becs. ingatl. márcz. 29 Kanak (Módos). Sztrányavszky András 1160 f. b. i. ápr. 17 Zsolnán. Tompa Lajos 3970 frtra becs. ingatl. márczius 24 Rába-Felső-Patyon (Sárvár). Ruttkay István 994 frtra becs. ingatl. április 5 Ruttka (T.-Szt.-Márton). Csenda Georgie 423 frtra becs. ingatl. márcz. 27 Varadia (Versecz). Mikos Nándor 4000 frtra becs. ingatl. április 4 Komárom. Mikljan Johanna 2003 frtra becs. ingatl. április 5 Ruttka (T.-Szt.-Márton). Néhai Melotik Tamás 606 frtra becs. ingatl. április 18 Rovne (Zsolna). Orbán István 788 frtra becs. ingatl. márcz. 24 Csernely (Miskolcz). Berkovits Herman 4308 frtra becs. ingatl. márcz. 28 Homonnán. Reichenfeld M. 11,144 frtra becs. ingatl. márcz. 20 Nagykanizsán. Zsovniecz István 381 frtra becs. ingatl. április 21 Zsolnán. Néh. Debelecz Pál 481 frtra becs. ingatl. április 11 Alsó-Harasztyán (Csáktornya). Miskovits 2040 frtra becs. ingatl. junius 23 Titelben. Szommer Zsófia 3410 frtra becs. ingatl. junius 4 Ujvidéken. Elek Julia 553 frtra becs. ingatl. április 14 Ungvár. Nikolits Andria 5860 frtra becs. ingatl. márcz. 31 Titelben. Gromon Dezső 333,633 frtra becs. ingatl. junius 20 Kulán.

Csődhirdetmény. Carl & Albert Schmidt kereskedő czég ellen, bej. május 8., csődbiztos: Onaciu Sándor brassói kir. tvszéki biró, tömeggondnok: Harmath Lajos brassói ügyvéd. — Henel Ádám göllniczbányai keresk. ellen, bej. május 2., csődbiztos: Bethlenfalvi Antal lőcsei kir. tvszéki biró, tömeggondnok: Roth Endre lőcsei ügyvéd. — Morenó Károly gyertyámosi gabonakereskedő ellen, bej. április 17., csődbiztos: Rácz Gyula nagykikindai kir. tvszéki biró, tömeggondnok: Várnay Imre zsombolyai ügyvéd.

Pályázat. A huszti kir. jbiróságnál irnoki, — a szepes-szombati kir. jbiróságnál irnoki, — az algy'gyi kir. jbiróságnál végrehajtói, — a budapesti V. kerületi kir. jbiróságnál albirói, — a miskolczi kir. tvszéknél telekkönyv átalakitó dijnoki, — a m.-vásárhelyi m. k. itélőtáblánál II. oszt. rendes fogalmazói, — a fehértemplomi kir. jbiróságnál irnoki, — az aradmegyei m. kir. államépitészeti hivatalnál utmesteri, — a soproni kir. jbiróságnál aljegyzői, — a baáni kir. jbiróságnál végrehajtói állomásokra.

CSÁVOLSZKY LAJOS
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

IDEGENEK NÉVSORA.

Vadászkürt szálloda.

Kászonyi K. fldb. Ó-Zogod.
Latinovics A. fldb. Duka.
Lelbach A fldb. Cservenka.
Komáromy M. Kolozsvár.
Paitsics K. fldb Adony.
Füchsl Zs. fldb. Kaposvár.
Srényi M. fldb. Écska.
Bökönyi V. fldb. Ludas.
Harsányi M. fldb. Kisvárda.
Norbert K. fldb. M.-ország.
Kray I fldb. Eperjes.
Szabó O. fldb. Sz.-Szállás.
Molnár M. kdő Pécs.
Traumburg L. kdő Bécs.
Dorken O. kdő N.-ország.
Pücher K. fldb. Pécs.
Blitz A. kdő Bécs.
Lehne M. hadn. Soprony.
Bedő J. bérlő Péczel.
Schida T. pléb. B.-Körös.
Markó L. orvos Miskolcz.

Erzsébet szálloda.

Eördögh J. fldb. Jászberény.
Nemes L. fldb. Czalóköz.
Balogh J. K.-Szt.-Miklós.
Szász J. lelkész N.-Körös.
Bohus J. gyógysz. Dömsöd.
Özv. Nemcsik F.-né N.-Körös.
Dr. Szabó M.-né N.-Körös.
Takács B.-né Sz.-Fehérvár.
Lőry S. fldb. Ludas.
Id. Vadász J. adót. Kassa.
Ifj. Vadász J. tanár Kassa.

Pannonia szálloda.

Csapó L. birt. Tass.
Kaszás J. birt. Erdőtelek.
Lavatka B. birt. Orosháza.

Takáts L. főisp. Vasmegye.
Kathy J. ügyész Jászberény.
Jakobovics J. B.-Gyarmat.
Dutka J. jegyző Kompolt.
Szeles E. ügyész Beregszász.
Tolvay Gy. Beregszász.
Vörösmarty Gy. N.-Csécse.
Pintér S. ügyv. Szécsény.
Révay S. ügyv. Szécsény.
Gödy L. gyógysz. Szeged.
Baksay B. gyógysz. N.-Káta.
Hlaváts C. gyáros Murány.
Dutkay L. főtanító Kaál.
Schavel K. jbiró Muzsla.

Holzwarth-Frohner száll.

Skazil E. épitész Ujszász.
Král J. épitész Szeged.
Kopf D. épitész Kápolna.
Kanohl A. mérn. Mödling.
Schneck J. gyártul. Bécs.
Kremsier G. és családja Bécs.
Spitzer M. kdő Bécs.
Goldberger F. kdő Bécs.
Fröhlich A. gyáros Bécs.
Hartmann M. kdő Bécs.
Dr. Stapff ügyv. Fiume.
Horn M. kdő Esztergom.
Rosenberg J. kdő Eperjes.
Munk J. kdő Eperjes.
Bentum J. kdő Komárom.
Finitzer F. igazg. Bátorkesz.
Kukány J. gondn. Bátorkesz.

Orient szálloda.

Váry M fldb. Kapos.
Pétery S. fldb. Dorogh.
Benda J. fldb. Halász.
Weber K. mérn. Berlin.
Gilde J. épitész Berlin.

Lőff A. tanár München.
Assten L. fldb. Reichenberg.
Szajkó J. Rimaszombat.
Stauber L. kdő Bécs.
Wolf D. kdő Bécs.
Löwy J. kdő Debreczen.
Neuer C. kdő Arad.

István főhg. szálloda.

Szmrecsányi D. főisp. Árva.
Szmrecsányi A. fldb. Liptó.
Perényi H. gazd. P.-Morócz.
Wugmirovics K. hiv. Bécs.
Mayer S. kdő Hódság.
Koller L. hajókapit Zágráb.
Herrlich G. kdő Bécs.
Lehnert J. teng.-tisst Bécs.
Beck M. postam. B.-Almás.
Kőváry J. fldb. Radvány.

Fehér ló szálloda.

Merofszky J. fldb. Szirmia.
Kulmenics K fldb. Románia.
Sipos J. fldb. B.-Gyarmat.
Ternovics M. fldb. Ruma.
Treiber B. hivatn. Bécs.
Reichl J. kdő Nyitra.
Braun M. kdő Karlovitz.

Kovácsik J. kdő Mezőtur.
Steiner M. kdő Karlovitz.
Eckstein Gy. kdő Árva.
Vogl A. kdő T.-Szt.-Márton.
Pecsenyánszky J. Jászberény.
Walbauer M. kdő Bécs.

Arany sas szálloda.

Beöthy L. főisp. Heves.
Szegedy K. lelk. Kecskemét.
Nagy L. fldb. Szatmár.
Nagy M. fldbné Kecskemét.
Tóth M. mgzőné Debreczen.
Benke Gy. tisztv. Hatvan.
Kóczián J. tisztv.-né Hatvan.
Elek D. ügyv Szolnok.
Horánszky J.-né Szolnok.
Horánszky J. fldbné Szolnok.
Horánszky B. k. a. Szolnok.
Horánszky G. k. a. Szolnok.
Malocsay M. tisztv. Ipolyság.
Herczeg V. főjző Ipolyság.
Kancsér M. ügyv. Ipolyság.
Világhy N. fldb. Héhalom.
Világhy M. fldb. Söreg.
Világhy J. k. a. Söreg.
Világhy E. k. a. Söreg.
Oláh G. mérn. Pásztó.
Fényes A. fldb. Szarvas.

NYILT-TÉR.

A
„Bolond Istók"

mai számának Mamelukok Albumában arczképpel és életrajzzal megjelent: **Kőrösy Sándor.** Egyéb nevezetes közlemények: Tanulmányfők Munkácsy képéről (4 képpel). — A mamelukokhoz (vers Bolond Istóktól) — Peczek Demeter levele Krivoscziából. — Zsülés Hugli. — Európai játék (képpel.) — General Szakramentovics. — Képzőművészet (képpel.) — Külföldi nyalánkságok. — Spekulativ filozofia (Az öreg Marxtól). — Panye Palik bucsuja Munkácsytól. — Dal egy érdemekben megrezesedett orról. (Poétai mócsing.) Telefon. — Tisztelt Reakczió és Közvélemény! (képpel).

„BOLOND ISTÓK" a legdiszesebb magyar élczlap, megjelenik minden szombaton. Előfizethetni: ápril—juniusi évnegyedre 2 frttal, ápril—szeptemberi félévre 4 frttal. Kiadóhivatal: **Budapest**, kerepesi ut 12.

Szinházak és mulatságok.

NEMZETI SZINHÁZ.

Szombat, márczius 18-án:
WILTNÉ asszony, cs. kir. udvari és kamara-énekesnő vendégjátékául:

HUNYADI LÁSZLÓ.

Eredeti opera 4 szakaszban. Szövegét irta Egressy Béni. Zenéjét szerzette Erkel Ferencz.

Személyek:

IV. László	Pauli	Mária, leánya	Maleckyné
Czillei Ulrik	Kőszeghy	Erzsébet	WILTNÉ
Hunyadi L.	Perotti	Nemes	Pongrácz
Hunyadi M.	Kordin M.	Hölgy	Tarnai S.
Gara, nádor	Fektér		

Kezdete 7 órakor.

Holnap, márcz. 19-én: „A szentivánéji álom." Szinmü 5 felvonásban.

VÁRSZINHÁZ.

Szombat, márcz. 18-án.
Először:

BOGADIL.

Vigjáték 1 felv. Irta Murad Efendi. — Személyek:

Wellington hg	Ujházi	Chabannes vicomte	Halmi
Lady Arabella	Helvey L.		
Trubetzkoi hg	Náday	Komornyik	Balassa

Ezt követi:

Reggeli előtt.

Vigjáték 1 felv., irta gróf Fedró S. Ford. Radnótfáy S.
Személyek:

Dornerné assz.	Györgyné	Máli	Csillag T.
Adolf	Benedek	Jean, inas	Balassa

Végül:

A HOL MULATNAK.

Vigjáték 1 felv. Irta Pailleron. Forditotta Huszár Imre.

Személyek:

Brunner báró	Ujházy	Benoit	Tóth
Bussac gróf	Bercsényi	Joseph	Balassa
Paul de Bussac	Náday	Brunner báróné	Helvey L.
Veret Gaston	Halmi	Bryasné	Molnárné
Castillac	Benedek	Nouezné	Lendvayné
Fodrász	Földényi	Marietta	Sánthané

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Szombat, márczius 18-án:

Szélháziak.

Eredeti énekes és tánczos bohóság 3 felvonásban. Irta Rákosi Jenő.

Személyek:

Doroghy Jónás	Horváth	Tinka	Komáromi M.
Klementina	Rákosi Sz.	Piroska	Só Irma
Cseresnyés	Pálmai I.	Zsuzska	Ging Anna
Felvidéky	Csatai Zs.	Truzinka	Tornyai Anna
Jablunczá	Solymosy	Zenetanitó	V. Kovács
Bothos János	Tihanyi	Rézi	Vidorné
Bethlen Ignácz	Ujvári	Lizi	Béni Irma
Izabella, felesége	Hegyi A.	Mariska	Vasváriné
Agatha	Klárné	Toncsi	Budai Adél
Hilda	Szőcs K.	Egy rendőr	Kovács I.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, márcz. 19 én Blaha Lujza assz. és Kiss Ferencz, a győri szintársulat tagja, mint vendégek: „A piros bugyelláris." Népszinmü 3 felv.

IDŐJÁRÁS.

A központi intézet távirati jelentése.
1882. márczius 17. reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék mm.	Felhőzet
Arad	69.5	D_2	+ 2.6	—	○
Beszterce	68.5	NY_2	— 0.7	—	○
Besztercebánya	70.5	ENY_2	+ 9.8	—	○
Budapest	69.4	NY_1	+10.0	—	○
Csáktornya	79.6	D_1	+ 2.6	—	○
Debreczen	68.4	D_1	+ 3.2	—	◔
Eger	—	E_1	+ 9.2	—	◔
Eszék	—	—	—	—	○
Fiume	72.7	E_1	+10.7	—	
Késmárk	70.3	E_4	+ 5.3	—	○
Keszthely	72.9	E_3	+ 6.9	—	◔
Kolozsvár	68.4	EK_1	+ 0.6	—	○
Magy.-Óvár	71.5	NY_1	+ 9.0	—	○
Mármaros-Sziget	—	—	—	—	○
Nagy-Enyed	68.4	DNY_1	+ 2.0	—	○
Nagy-Szeben	67.8	ENY_1	— 0.5	—	○
Nagyvárad	69.4	◎	+ 4.8	—	○
Orsova	67.3	NY_3	+10.0	—	○
Pancsova	70.7	ENY_2	+ 5.0	—	◑
Selmeczbánya	70.7	ENY_5	+ 6.6	—	○
Sopron	71.4	E_2	+11.4	—	○
Szatmár-Németi	66.7	DNY_2	+ 3.0	—	○
Szeged	69.3	EK_2	+ 8.0	—	○
Szepsi-Szt-György	68.5	NY_1	+10.2	—	○
Szolnok	67.2	DNY_5	+ 9.5	—	○
Temesvár	70.2	ENY_1	+ 6.0	—	○
Trencsén	70.0	◎	+10.0	—	◑
Ungvár	66.7	EK_1	+ 1.4	—	●
Zágráb	72.7	NY_1	+ 4.8	—	●
Bécs	72.0	NY_2	+11.6	—	○
Bregenz	77.5	K_1	+ 1.6	—	○
Lesina	71.1	EK_2	+16.8	—	○
Pola	72.6	E_1	+11.0	—	○
Prága	73.7	DNY_2	+ 7.5	—	○

Jelek magyarázata: ◎ = szélcsend; ○ = tiszta, derült; ◔ = ¼ felhős; ◑ = ½ felhős; ◕ = ¾ felhős; ● = borult, ❀ = eső; ✱ = hó; ▲ = jégeső; ≡ = köd; ∽ = gőz; ⚡ = rivatar, villám.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (777—778) a kontinens nyugati részéből terjed ki annak nagy részére (760). A depresszió Észak-Oroszországban 750. A légnyomás nagy különbözetei miatt északon viharos, borus az idő; délen és délnyugaton csendesebb, derült.

Hazánkban: Többnyire nyugatias, helyenkint erős szelek mellett a hőmérséklet kissé még fölebb, a légnyomás kissé alább szállt. — Az idő általában derült, északkeleten felhőssel váltakozva; száraz, a délnyugati nagyobb részben 8—11 fokuyi meleg, az északkeleti szélen —1 foknyi hideg volt.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Általában száraz, szeles, nyugaton derült, keleten felhőssel változó időt várhatni.

Vasut közlekedési utmutató.

A vonat indul. Az osztrák államvaspálya indóházából.	A vonatok minősége	Indulási idő
Budapestről—Érsekujvár, Pozsony Bécs	szem. vonat gyorsvonat szem. vonat futárvonat	9 óra 30 p. este 8 óra 30 p. regg. 9 óra 20 p. regg. 2 óra 10 p. d. u.
Budapestről, Vácz, Esztergom, Nána, Érsekujvár	vegyes von.	12 óra 5 p. d. e.
Budapestről Czegléd, Szeged, Temesvár, Verciorová	futárvonat	10 óra 10 p. este
Budapestről, Czegléd, Szeged, Temesvár, Karánsebes	szem. vonat futárvonat szem. vonat	6 óra 15 p. este 10 óra 10 p. este 6 óra 55 p. regg
Budapestről, Czegléd, Debreczen, Miskolcz, Kassa	személy von. " "	6 óra 55 p. este 7 óra 30 p. regg.
Budapestről, Czegléd, Szolnok, Püspök-Ladány, N.-Várad, Kolozsvár, Brassó, Predeal	futárvonat	10 óra 10 p. este
Budapestről, Czegléd, Szolnok, Arad, N.-Szeben, Brassó	szem. vonat " "	6 óra 55 p. este 7 óra 30 p. regg.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából.		
Budapestről Hatvan, Salgó-Tarján, Losoncz, Zólyom, Ruttka	gyors vonat szem. vonat vegyes von.	6 óra 34 p. regg. 5 óra 40 p. d. u. 2 óra 50 p. d. e.
Budapestről, Gödöllő, Hatvan, Miskolcz, Kassa	szem. vonat vegyes " gyors "	7 óra 31 p. regg. 8 óra 50 p. este 11 óra — p. éjjel
A déli vasut (budai) indóházából.		
Budapestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof	szem. vonat gyors vonat vegyes von.	7 óra 10 p. regg. 5 óra — p. d. u. 7 óra 45 p. este

A vonat megérkezik. az osztrák államvasut indóházába	A vonatok minősége.	Megérkezési idő.
Bécs, Pozsony, Érsekujvár Budapestre	futárvonat szem. vonat futárvonat szem. vonat	2 óra 31 p. d. e. 5 óra 48 p. " 9 óra 41 p. este 5 óra 57 p. reg.
Érsekujvár, Esztergom, Nána, Vácz, Budapestre	vegyes von.	11 óra 51 p. d. e.
Verciorova, Temesvár, Szeged, Czegléd, Budapestre	futárvonat	7 óra 30 p. regg.
Karánsebes, Temesvár, Szeged, Czegléd, Budapestre	szem. vonat futárvonat szem. vonat	8 óra 40 p. este 7 óra 30 p. regg. 8 óra 45 p. regg.
Kassa, Miskolcz, Debreczen, Czegléd, Budapestre	szem. vonat " "	8 óra 21 p. este 7 óra 55 p. reg.
Predeal, Brassó, Kolozsvár, N.-Várad, Püspök-Ladány, Szolnok, Czegléd, Budapestre	futárvonat	7 óra 30 p. regg
Brassó, N.-Szeben, Arad, Szolnok, Czegléd, Budapestre	szem. vonat " "	8 óra 21 p. este 7 óra 55 p. regg.
A magyar államvasut (losonczi) indóházába.		
Ruttka, Zólyom, Losoncz, Salgó-Tarján Hatvan, Budapestre	vegyes von. gyors vonat vegyes von. személy von. gyors vonat	6 óra 33 p. regg. 7 óra 30 p. reg 10 óra 37 p. d. e. 8 óra 50 p. reg. 10 óra 14 p. este
Kassa, Miskolcz, Hatvan, Gödöllő, Budapestre	személy von. vegyes von. gyors vonat	7 óra 58 p. este 6 óra 33 p. regg 7 óra 30 p. regg
A déli vasut (budai) indóházába.		
Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár, Budapestre	személy von. gyors vonat pósta vonat	7 óra 39 p. regg. 11 óra 35 p. d. e. 8 óra 47 p. este

Vizállás.

1882. márczius 17-én.

Folyó	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna:	Pozsony	1.24	—	apadó
	Komárom	1.24	—	"
	Budapest	1.48	—	"
	Mohács	2.02	—	változatlan
	Vukovár	—	—	apadó
	Ujvidék	2.40	—	"
	Pancsova	1.29	—	apadó
	Orsova	2.24	—	"
Dráva:	Barcs	0.03	—	áradó
	Eszék	0.77	—	változatlan
Száva:	Sziszek	0.20	—	áradó
Tisza:	M.-Sziget	0.71	—	áradó
	Beregszász	—	—	—
	Sárospatak	3.43	—	apadó
	Szatmár	1.15	—	"
	Tokaj	3.84	—	"
	Szolnok	4.78	—	"
	Szeged	4.71	—	áradó
Körös:	B.-Gyula	0.58	—	apadó
Maros:	Arad	—	—	—
Béga:	Temesvár	0.10	—	apadó

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései (azonos a P. Lloydéval) márczius 17.

Minőségi suly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	74 klg. frttól	74 klg. frtig	75 klg. frttól	75 klg. frtig	76 klg. frttól	76 klg. frtig	77 klg. frttól	77 klg. frtig	78 klg. frttól	78 klg. frtig	79 klg. frttól	79 klg. frtig	80 klg. frttól	80 klg. frtig	81 klg. frttól	81 klg. frtig
bánsági buza	csendes	12.10	12.15	12.20	12.30	12.35	12.45	12.50	12.60	12.65	12.70	12.75	12.80	—.—	—.—	—.—	—.—
tiszavidéki	"	12.25	12.35	12.40	12.45	12.50	12.55	12.60	12.70	12.75	12.80	12.85	12.90	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	"	12.—	12.05	12.10	12.15	12.20	12.30	12.35	12.45	12.50	12.55	12.60	12.65	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérmegyei	"	12.10	12.15	12.20	12.30	12.35	12.45	12.50	12.60	12.65	12.70	12.75	12.80	—.—	—.—	—.—	—.—
m.-északkeleti	"	11.60	11.70	11.75	11.80	11.85	11.95	12.—	12.10	12.15	12.25	12.30	12.35	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	Ó vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségű suly hektoliterenkint	100 kilogrammnak ára frt	kr.	frt	kr.
rozs	ó		lanyha	70—72	8	50	8	80
árpa	"	takarmány	szilárd	60—62	7	50	7	70
	"	égetni való	"	62—64	7	80	8	40
	"	sörfőzdei	szilárd	64—66	9	50	10	50
zab	"		szilárd	37—40	7	65	8	10
tengeri	"	bánsági	szilárd	75	7	35	7	40
	"	másnemü		73	7	30	7	35
köles	"				5	90	6	15
káposzta repcze	uj		nélkül		—	—	—	—
bánáti repcze					—	—	—	—

Szokványgabona határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	100 kilogrammnak ára pénz frt	kr.	áru frt	kr.
buza	lanyha	tavasz	11	85	11	87
	"	őszre	10	65	10	67
tengeri	"	május—junius 1882	7	13	7	15
zab		tavasz	7	92	7	95
		őszre	6	53	6	60
repcze káposzta		augusztus—szeptemberre	—	—	—	—
bánáti		julius—augusztusra	—	—	—	—

Értékpapirok

Államadósság.

		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt	5%	131.75	132.—
" 120 frt egyes darabokban	5%	131.75	132.25
Gömöri államvasuti záloglev.	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut áll.-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	88.—	88.50
" 1873. " ar. v. szb.	5%	108.—	109.—
" 1876. " államkötv. ar.	5%	93.—	94.—
" kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		116.—	117.—
" 50 frt		—.—	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön		115.50	116.—
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötv. sárl. t.	4%	109.25	109.75
1878-iki	5%	—.—	—.—
Magyar kir. aranyjáradék adómentes	6%	—.—	—.—
" " "	4%	118.50	118.75
Magyar aranyjáradék adóm. végl. kötv.		87.—	87.25
" papirjáradék	5%	—.—	—.—
" földtehermentesitési kötvények	5%	86.50	86.85
" " 1867. záradékkal	5%	97.25	98.25
" " temesi	5%	96.25	97.—
" " 1867. záradékkal	5%	96.—	97.—
		95.—	96.—

Értékpapirok

		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	—.—	—.—
" " erdélyi	5%	—.—	—.—
Magyar orsz. jel. urbéri válts. kötv. (100 frt)	5%	96.50	97.25
Ktr. horv.-szlav.-jelz. földválts. kötv. (100 frt)	5%	92.—	93.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)		—.—	—.—
Magyar kir. kamatozó kincstári ut. 6 hóra (100 frt)	5%	96.50	97.—
Egyesit. államadósság papirban	5%	74.50	75.—
" ezüst kamat jan.—jul.	5%	75.50	75.75
" " apr.—okt.	5%	75.50	75.75
Osztr. aranyjáradék 4% kamat	4%	93.50	93.75
" papirjáradék, adómentes	5%	99.25	90.50
" államadósság, kisorsolással 1854-ki à 250 frt p. p.	4%	119.50	120.50
" " 1860-ki à 500 frt o. é.	5%	128.—	129.—
" " 1860-ki à 100 frt o. é.	5%	133.—	134.—
" " 1864-ki à 100 frt o. é.		169.—	170.—
" " 1864-ki à 50 frt o. é.		168.—	169.—
Pest város kölcsöne 1870-ből	5%	102.25	102.75
" " 1871-ből	6%	102.25	102.75
Budapest fő-város 1880-ki kölcsöne	6%	99.25	99.75
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank		40.—	41.—

Értékpapirok

Részvények.

Osztal. 1880-ra	a) Bankok.	befiz.	Utolsó árkelet pénz	áru
	Ált. m. municip. hitel-int.	200 fr	—.—	—.—
12.—	Angol-osztr. bank	120	123.—	124.—
3.—	Bpesti bankegyesül.-r.-társ.	100	104.—	105.—
8.—	Franco-m. b. lesz. a.	200	—.—	—.—
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
12.—	Iparbank, budapesti	100	59.—	60.—
—.—	Közp. ipartárs. hitelint.	80	—.—	—.—
—.—	Magy. ált. földh. r.-társ	100	—.—	—.—
19.50	Magyar által. hitelbank	200	308.—	308.50
—.—	Magy. jelz. hitelb.	200	225.—	230.—
—.—	" " II. kib.	100	115.50	116.50
9.—	Magy. lesz. és pénzvált.	100	97.25	97.75
—.—	Magy. orsz. bank r.-társ	100	—.—	—.—
—.—	Osztr. hitelintézet	160	308.50	309.—
38.30	Osztrák-magyar bank	600	815.—	820.—
45.—	I. magyar iparbank	150	186.—	187.—
45.—	Pesti magy. keresk. bank	500	—.—	—.—
—.—	Pesti m. ker. bank elöv. jog. sz.	500	590.—	595.—
7.—	Salszeki hitelbank	100	—.—	—.—
—.—	„Unio" bank	100	121.—	122.—
	b) Biztositó társulatok.			
—.—	Bécsi bizt. társaság	200 fr	—.—	300.—
—.—	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	200	338.—	340.—
170	Első magyar bizt. társ.	1000	3975.—	4025.—
—.—	Magyar-franczia birt. társ.	50	—.—	—.—
60.—	Pannonia viszb. társ.	300	1170.—	1195.—
—.—	Unio viszbizt. társ.	300	—.—	—.—
	c) Gőzmalmok.			
100	Concordia malom	500 fr	404.—	408.—
45.—	Első budapesti	500	1050.—	1080.—
—.—	Erzsébet malom	500	150.—	152.—
—.—	Hengermalom	500	480.—	482.—
—.—	Lujza	100	180.—	182.—
25.—	Molnárok és sütők	200	315.—	318.—
75.—	Pannonia	1000	850.—	860.—
45.—	Viktoria	500	360.—	362.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
—.—	Alföld-fiumei	200 fr	164.—	165.—
—.—	Báttaszék-dombovári	200	—.—	—.—
—.—	Déli vasut	200	—.—	—.—
—.—	Észak-keleti vasut	200	—.—	—.—
—.—	Erdélyi vasut	200	158.—	159.—
—.—	Győr-sopron-ebenfurti v.	200	159.—	160.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	200	—.—	—.—
—.—	Magy. galicziai vasut	200	140.—	141.—
—.—	M. ny. v. (székesf.-győr-grácz)	200	163.50	164.50
—.—	Osztrák államvasut	200	304.—	305.—

Osztal. 1880-ra	Értékpapirok	befiz.	Utolsó árkelet pénz	áru
—.—	Pécs-barcsai vasut	200 frt	—.—	—.—
6.—	Tiszavidéki	200	247.—	248.—
6.—	Osztr. dunagőzhajózási-társ.	500	—.—	—.—
—.—	Budai hegypálya	100	—.—	—.—
—.—	Pesti közuti vaspálya	100	452.—	453.—
	" " " élv. jegy.	200	255.—	260.—
	e) Takarékpénztárak.			
4.—	Budapest III. kerületi	50 frt	—.—	—.—
4.—	Czeglédi	100	54.—	55.—
30.—	Országos központi	200	—.—	—.—
2.—	Pesti első hazai	1000	539.—	541.—
4.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	4600.—	4650.—
30.—	Pest-külvárosi	150	530.—	532.—
—.—	Pakracz-daruvár-kotinjai	50	—.—	—.—
	f) Különféle vállalatok.			
—.—	Alagut	105 frt	110.—	112.—
—.—	Ált. waggon-kölcsönző trs.	80	—.—	—.—
—.—	Franklin-Társ. szelv. nélk.	150	142.—	143.—
35.—	Ganz és tsa vasöntöde a gépgy.	400	670.—	672.—
24.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	378.—	378.—
12.—	Gyapjum. és bizt. e. m.	200	215.—	225.—
24.—	Keresk. test. épülete	210	540.—	550.—
40.—	Könyvny. „Athenaeum"	130	575.—	580.—
—.—	" Pesti részv.-társ.	500	820.—	840.—
—.—	Kőszén-és téglagyár (Drasche)	200	141.—	142.—
—.—	Pesti épitő-társaság	85	—.—	—.—
—.—	Rimamurány-S.-tarjáni vasmü	100	118.—	120.—
14.—	Salgó-tarjáni kőszénbánya	100	116.—	118.—
25.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgy.	200	239.—	240.—
20.—	Serfőzde első magy.	400	580.—	585.—
—.—	Sertéshizlaló	200	317.—	319.—
—.—	Sóskuti kőbánya	200	30.—	31.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	275.—	280.—
18.—	Szálloda részvény-társaság	200	—.—	—.—
—.—	Tégla- és mészégető ujlaki	200	109.—	111.—
—.—	Téglagyár, kőbányai	160	263.—	270.—
	Záloglevelek.			
	Magy. földh. int. papir érték	5½%	100.50	101.50
	" " "	5%	100.—	100.25
	" " " arany v. ezüst	4½%	94.50	95.—
	" jelzálogbank	5½%	118.50	119.—
	" "	5%	—.—	—.—
	" ált. földhitel részv.-társ.	6%	98.—	98.50
	" " "	5½%	—.—	—.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitel-int.	5½%	—.—	—.—
	Osztrák-magyar bank o. é.	5%	100.50	100.75
	" " o. é.	4½%	100.50	100.75
	" " o. é.	4%	93.50	93.75
	Pesti magy. kereskedelmi bank	6%	101.50	101.75
	" "	5½%	101.50	102.—
	„Albina" tak. és hit. int.	6%	98.80	99.30

Értékpapirok

Elsőbbségek.

		Utolsó árkelet pénz	áru
Alföld-fiumei vas. (nagyv.-eszéki vonala)	befiz. 200 frt 5%	—.—	—.—
Alf.-fiumei v. 1874. kib.	200 frt 5%	—.—	—.—
Báttaszék-Dombovár-zákányi vasut	200 frt 5%	—.—	—.—
Dunagőzhaj. társ.	300 5%	—.—	—.—
" "	100/200 6%	—.—	—.—
Észak-keleti vasp.	5% befiz. 300 frt	—.—	—.—
" " ár.	5% 300	89.—	90.—
" " ár.	6% 1000	—.—	—.—
Magy.-gacziai vasp.	5% 200	—.—	—.—
" " II. kib.	5% 200	—.—	—.—
" nyug. vas. (Székesf. győr-gráczi vonal)	5% 200	—.—	—.—
M. nyug. vas. 1874. kib.	5% 200	—.—	—.—
M. vas. els. kölcs. beruh. czél. ár.	200/1000	—.—	—.—
I. erdélyi vaspálya	5% 200	107.—	108.—
Győr-sopron-ebenf. vas.	6% 200	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut es.	5% 200	—.—	—.—
K.-oderb. v. (ep.-tarn. v.)	5% 300	—.—	—.—
" " (osztr. v.)	5% 200	90.50	91.5
" " (m.-v.)	5% 200	—.—	—.—
Osztr. Állam-vasut	5%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut	5% 100	—.—	—.—
Budapesti lánczhid	6% 100	103.50	104.
Kőszén és téglagy. kötv.	6% 100	—.—	—.—
Lloyd- és tőzsde-épület	5% 200	96.	97.

Magánsorsjegyek.

	pénz	áru
Osztrák hitelintézet	175.50	176.50
Budavárosi sorsjegy	40.50	41.50
Keglevics	19.—	20.—
Pálffy	37.—	38.—

Pénznemek.

	pénz	áru
Cs. kir. arany (vert)	5.63	5.65
Cs. kir. arany (kor.)	5.56	5.58
Osztr.-magyar 8 frtos arany	9.52	9.54
20 frankos arany	9.52	9.54
Török aranylira	—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst	—.—	—.—
Német birod. bankj. 100 márkányi	58.75	58.75

I) Váltók árfolyama (látra).

	pénz	áru
Német bankpiaczok 100 márk	58.80	59.—
Amsterdam 100 hollandi frtért	99.40	99.70
Brüssel 100 frankért	—.—	—.—
Páris 100 frankért	47.60	47.7
Marseille 100 frankért	47.70	47.80
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	47.60	47.70
Zürich 100 frankért	47.60	47.70
London 10 font sterlingért	120.60	120.90
Szentpétervár 100 rubelért	—.—	—.—
Milano 100 lire conv. ital.	—.—	—.—

Bécsi tőzsde márczius 16.

A. Általános államadósság.		Pénz	Áru
Egységes járadék, egy. máj.—nov.	5%	74.70	74.90
" " feb.—aug.	5%	74.75	74.90
" " ezüst jan.—jul.	5%	75.60	75.80
" " " ápr.—okt.	5%	75.65	75.85
Sorsolással, 1854-ből 250 frt sorrsj. pp.	4%	118.75	119.50
" 1860-ból 500 frt o. é.	5%	128.75	129.—
" 1860-ból 100 frt " "	5%	132.50	133.—
" 1864-ből 120 frt " "		169.—	170.—
" 1864-ből 50 frt " "		168.—	169.50
Como járadék 42 lira		—.—	—.—
Államjószági jelzáloglevél 120 frt.	5%	145.—	146.—
B. A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és tartományok államadóssága.			
Osztr. aranyjáradék adóm. 100 frt	4%	93.40	93.60
Osztr. kincst. jegy visszafi. 1881 100 frt	5%	90.—	90.20
" " " " 1882 100	6%	100.20	100.40
C. A magyar koronaországainak államadóssága.			
Magy. aranyjáradék adóm. 100 ftos	6%	118.50	118.70
" papirjáradék 100 frtos	5%	86.50	86.70
Magy. vas. kölcs. 120 frt	5%	131.75	132.25
Gömöri államv. záloglevél 150 frt.	5%	—.—	—.—
Keleti vasuti ál. kötv. 1869-ből 300 frt.	5%	88.10	88.40
" " " " 1873-ból 300	5%	108.50	109.—
" " " " 1876-ból 100	5%	98.50	94.
Magy. államkölcs. 1871. sors. 100	5%	—.—	—.—
" " 1873 100	5%	—.—	—.—
" urbéri válts. kötv. 100	5%	—.—	—.—
" szőlődézsma-vált. kötv. 100	5%	—.—	—.—
Magy. nyeremény-kölcsön 100 frt		96.50	97.50
" " à 50 frt		115.50	116.—
" Tiszav. és szeg. ár. szab. 100	6%	115.—	115.50
		109.25	109.60

D. Földteherm. k. 100 frt pp.		Pénz	Áru
Csehországi	5%	105.—	106.—
Bukovinai	5%	97.—	98.—
Galicziai	5%	99.—	99.75
Karinthiai	5%	103.50	—.—
Krajna és tengerparti	5%	103.—	—.—
Morvaországi	5%	104.—	105.—
Alsó-ausztriai	5%	105.—	106.—
Felső-ausztriai	5%	103.—	—.—
Salzburgi	5%	102.—	—.—
Sziléziai	5%	109.—	—.—
Stiriai	5%	104.—	—.—
Tiroli	5%	99.—	—.—
Horvát- és szlavonországi	5%	97.—	98.—
Erdélyi	5%	96.25	97.25
Temesi bánság	5%	95.50	96.50
Temesi 1867-iki sorsolási záradék	5%	95.—	95.50
Magyar	5%	96.75	97.75
Magyar 1867-iki sorsolási záradék	5%	96.—	96.75
E. Más közkölcsönök.			
Dunaszab. sors. 1870-ből 100 frt	5%	112.50	113.—
" kölcs. 1878-iki 100 frt	5%	103.50	104.—
Pestvárosi kölcsön 1871.	6%	—.—	—.—
" " 1880.	5%	99.25	99.75
Bécsvárosi kölcsön 1867.	5%	102.75	103.—
" " 1874. (sors.)	5%	125.50	126.—
Török vasuti kölcs. 400 frc.		23.25	23.50
F. Záloglevelek, jelzálog-kötvények és kötvények (100 frtért).			
Osztr. Ált. földhitelint. sors. ar. v. ez.	5%	119.—	119.50
" " " 33 éves visszaf.	5%	100.—	100.50
Közp. földhitelint. bank	6%	99.75	100.25
Osztr. jelzálogbank 10 év visszaf.	5½%	100.—	101.—
Osztr. jelzálogbank sorsolással	5½%	100.—	—.—
Osztrák-magyar bank	5%	100.60	100.75
Osztrák-magyar bank	4½%	100.60	100.75

		Pénz	Áru
Osztrák-magyar bank	4%	93.75	94.—
Első osztr. takarékp. sors. 30 év	5%	102.50	103.—
" " " " 33 "	5½%	102.50	103.—
Magy. ált. földhit. részv. t. 34 év	5½%	—.—	—.—
Magyar földhitelintézet	5½%	100.50	102.—
" " sors. 39 év	5½%	100.—	—.—
" " "	5%	118.50	119.—
" " sors. 39 év arany	4½%	94.50	95.—
" jelzálogbank	5%	98.50	99.50
" "	5½%	101.50	103.—
G. Elsőbbségi kötvények.			
Albrecht pálya 300 frt 5% ezüst		92.50	93.
Alföld-fiumei pálya 200 frt 5% ezüst		93.60	93.80
Dunagőzhajózási társ. 300 frt 6% ezüst		—.—	—.—
" " 200 frt 5% "		107.—	108.—
Erzsébet pálya 100 frt 5% ezüst		98.25	98.75
Erzsébet p. 300 frt o. é. 5% 1868-ki kibocs.		98.25	98.50
Ferdinánd északi pálya 100 frt p. p.	5%	105.—	106.—
" " " 100 frt o. é.	5%	101.25	—.—
" " " 300 frt ezüst	5%	108.—	108.50
Ferencz-József pálya 200 frt ezüst	5%	101.70	102.20
Pécs-barcsai pálya 200 frt ezüst	5%	100.—	100.50
Károly-Lajos gácsi pálya 300 frt	5%	99.80	100.—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt. ez.	5%	96.30	96.70
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt. ezüst	5%	91.	91.50
Lemberg czern.-jassii p. I. kib. 300 frt		93.—	93.50
" " " " II. " 300 frt. ez.		100.50	101.—
" " " " III. " 300 frt. ez.		95.—	95.50
Osztr. észak-nyugati pálya 200 frt ez.	5%	102.10	102.40
Rudolf-pálya 300 frt ezüst	5%	101.—	100.50
Erdélyi-pálya 300 frt ezüst	5%	89.50	89.90
Osztr. állampálya 500 frank	3%	177.50	178.—
" " 1874. kib. 500 frank	3%	173.—	—.—
Déli pálya 500 frank	3%	131.25	131.75
Déli pálya 200 frt arany	5%	117.50	—.—
Dél-északnémet össze k.-pálya 100 frt	5%	97.75	98.25
" " 1879. k. 100 frt	5%	94.—	94.50
Tiszavidéki pálya 1000 frt	5%	100.25	100.75
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt	5%	91.50	91.80

		Pénz	Áru
Magyar észak-kel. pálya 300 frt ar.	5%	88.75	89.25
M.-nyug (Székesf.-Győr-Grácz) 200 frt	5%	94.—	95.—
H. Különféle sorsjegyek.			
Hitelintézet 100 frt o. é.		175.50	176.—
Clary 40 frt p. p.		40.50	41.50
Dunagőzhajózási 100 frt p. p.		108.50	109.—
Innsbruck városi 20 frt o. é.		22.—	23.—
Keglevich 10 frt p. p.		19.—	19.75
Krakkói sorsjegy-kölcsön 50 frt o. é.		19.25	19.75
Laibachi dijsorsjegy 20 frt o. é.		23.50	24.—
Buda város kölcsöne 40 frt o. é.		41.—	41.50
Pálffy 40 frt p. p.		37.50	38.—
Rudolf alapitvány 10 frt o. é.		21.75	22.50
Salm 40 frt p. p.		51.50	52.—
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o. é.		22.50	23.—
St.-Genois 40 frt p. p.		44.75	45.25
Stanislau városi 20 frt o. é.		23.—	24.—
Trieszti város 100 frt p. p.		—.—	127.50
" " 50 frt o. é.		63.—	64.50
Waldstein 20 frt p. p.		28.—	29.—
Windischgrätz 20 frt p. p.		37.40	37.80
I. Bankok részvényei.			
Angol-osztr. bank 200 frt	5%	123.—	123.50
Bécsi banktársulat 200 frt	5%	155.—	165.—
Bécsi bankegyesület 100 frt	5%	114.—	114.50
Magy. ált. földh. r. társ. 100 frt	5%	—.—	—.—
Osztr. ált. földhitel int. 200 frt	5%	233.—	234.—
Pesti magy. kereskedelmi bank 500 frt	5%	—.—	—.—
Keresk. és ipar hitelint. 160 frt	5%	309.25	309.50
Magy. ált. hitelbank 200 frtos	5%	307.—	307.50
Alsó-ausztr. leszám. társ. 500 frtos	5%	860.—	870.—
Magy. lesz. és váltóbank 100 frt	5%	96.50	97.50
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 frt	5%	—.—	—.—
Osztr. jelzálogbank 200 frt	5%	67.—	73.—
Magyar jelzálogbank 100 frt	5%	—.—	—.—
Osztr. tartományi bank 200 frt.	5%	—.—	—.—

		Pénz	Áru
Magy. ált. municip. hit. 200 frt	5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt	5%	819.—	821.—
Unio-bank 100 frt	5%	121.—	121.25
Ált. forgalmi bank 140 frt	5%	150.25	150.75
K. Közlekedési vállalatok részv.			
Albrecht pálya 200 frt	5%	—.—	—.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt	5%	164.—	164.50
Buschtiehradi vasut 500 frt pp.	5%	740.—	742.—
" " (lit B.) 200 frt o. é.		161.—	163.—
Duna gőzhajózási társulat 500 frt pp.		542.—	544.—
Duna-drávai pálya 200 frt ez.	5%	160.—	160.50
Erzsébet pálya 200 frt pp.	5%	207.25	207.50
" Lincz-Budweis 200 frt	5%	186.50	187.—
Ferdinánd északi pálya 1000 frt pp	5%	2487.—	2492.—
Ferencz-József pálya 200 frt	5%	191.75	192.25
Pécs-barcsai pálya 200 frt	5%	197.—	198.—
Károly-Lajos galicziai pálya 200 frt	5%	294.50	295.—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt	5%	140.—	140.50
Lemberg-czernoviczi-jassii p. 200 frt	5%	167.50	168.—
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p. p.	5%	657.—	659.—
Osztrák-északnyugati 200 frt	5%	205.25	205.75
Győr-sopron-ebenfurthi pálya 200 frt		—.—	—.—
Rudolf pálya 200 frt	5%	164.75	165.25
Első erdélyi pálya 200 frt	5%	158.75	159.25
Osztr. államvasut-társaság 200 frt	5%	304.25	304.75
Déli pálya 200 frt	5%	143.25	144.—
Dél-északnémet összekötő p. 200 pp.	5%	147.—	147.50
Tiszavidéki pálya 200 frt	5%	246.50	247.50
Bécsi Tramway 200 frt	5%	207.—	207.50
Magyar-gácsországi pálya 200 frt	5%	154.75	155.25
" északkeleti pálya 200 frt	5%	158.—	158.50
M.-nyugati székesfeh.-gráczi 200 frt	5%	163.50	164.—
L. Iparvállalatok részvényei.			
Osztr. ált. épitőtársaság 200 frt		—.—	—.—
Ált. osztr. légszesztársulat 200 frt	5%	—.—	—.—
Innerbergi bányatárs. 200 frt		—.—	—.—

		Pénz	Áru
Judenburgi vasmü 70 frt		—.—	—.—
Liesingi sörfőzöde 100 frt	5%	66.—	66.50
Neszideri papirgy. részv. t. 200 frt		—.—	—.—
Prágai vasipar-társulat 200 frt		167.—	168.—
Salgó-tarjáni vasm. társ. 100 frt	5%	118.50	—.—
" kőszénbánya 100 frt	5%	—.—	—.—
Bécsi fegyvergyár társ. 100 frt	5%	146.—	150.—
Ált. waggon kölcs.-t. Budap. 80 frt	5%	77.—	78.—
Bécsi épitőtársaság 100 frt		41.75	42.50
M. Váltók. (Látra.)			
Amsterdamra 100 hol. frt	3%	99.55	99.65
Brüsseli 100 frank	3½%	—.—	—.—
Német bankpiacz. 100 m.	4%	58.85	58.95
London 10 font sterl.	3%	120.65	120.85
Milano 100 olasz lira	4%	—.—	—.—
Franczia bankpiaczok 100 frank	3½%	—.—	—.—
Paris 100 frk.	3½%	47.70	47.75
Pétervár 100 rubel	6%	—.—	—.—
Svajczi piaczok 100 frank	3½%	47.65	47.80
Zürich 100 frk	3½%	47.65	47.80
N. Valuták.			
Cs. arany	darabja	5.64	5.66
" reczés	"	5.62	5.64
Osztrák-magyar 8 frtos arany	"	9.53	9.54
20 frankos	"	9.53½	9.54
20 márkás	"	11.74	11.78
Orosz imperiale	"	9.79	9.81
Sovereigns	"	12.02	12.07
Török arany lira	"	10.80	10.82
Mária Terézia (Levant) tallér	"	—.—	—.—
Ezüst 100 o. é. forintért		—.—	—.—
Ezüstjáradék szelvény 100 o. é. frtért		—.—	—.—
Német bir. bankjegy 100 márkáért		58.85	58.90
Olasz bankjegy 100 olasz liráér		45.90	46.—
Orosz papir rubel		1.19½	1.20

Mezőgazdasági közlemények.

A köménynek nagyban való termesztése.

Miután az amerikai verseny nemcsak buza termelésünket fenyegeti, de az álattenyésztés terén is épen oly erővel sikra szállani igérkezik, azt hiszszük, igen helyesen cselekszik minden gazda a ki birtoktalajának minőségére, s a vidéknek, melyen birtoka fekszik égalji viszonyaira tekintettel, egyik-másik kereskedelmi vagy iparnövénynyel is kisérletet teszen, eleintén kicsiben s azután ha sikeresnek igérkezik a dolog, az illető növény nagyobb kiterjedésben való termesztése által igyekszik az amerikai versenynyel szemben is birtokának jövedelmét fentartani.

A mint tudjuk, a kiváló termesztés a felsőbb megyékben már több gazdaságban igen szép sikerrel megindul, mi ezuttal szintén egy kereskedelmi növény termesztésére kivánjuk a t. gazdatársak figyelmét felhivni, de a mely sem a talajt, sem az égaljat illetőleg nem oly válogatós, mint a komló, tudniillik a köménynek nagybani termesztésére, mely megfelelő gondos tenyésztés mellett szintén nemcsak igen jövedelmező, de egyszersmind biztos jövedelmet szolgáltató növény is.

A talajt illetőleg, a kömény minden talajban jól diszlik, mely elegendő kötöttséggel bir, s melynek altalaja nem tul kötött. Legjobban diszlik azonban egy jó erőben lévő vályogtalajban. A friss trágyát nem szereti, a sovány földben nem ad megfelelő hozamot, legczélszerübb tehát azt trágyázott kapás növény után következtetni, mivel a talajnak tisztasága s gyomoktól, szintén egyikét képezi sikerülése feltételeinek.

A köménynek régi módon való termesztésétől, mikor az tavaszszal meleg ágyba lett elvetve, s onnét julius—augusztusba a mezőre kiültetve, s ennélfogva az csak a reá következő évben adhatott termést, — ma már a gazdák általában véve eltértek, mivel igy tiszta ugarba ültetve, annak termesztése sokkal többe kerül, mert sok kézimunkát kiván, s mindamellett kevesebb termést ád, mint pedig, ha a kömény nem lesz átültetve.

Hogy tehát a kömény két éves fejlődése daczára, a talajt mintkét éven át ne egyedül foglalja el, s hogy egyszersmind az átültetés különben szükséges kézimunkát is megkiméljük, azt más növénynyel vegyesen kell elvetni. Csak az a kérdés, hogy melyek azon növények, melyekkel vegyesen vetve a kömény legjobban sikerül, és legbiztosb s legnagyobb hozamot ad.

A köménytermesztéssel nagyban foglalkozott gazdák a köménynek repczével, és őszi rozszszal való vegyes vetését ajánlják legjobban.

Ha repczével vettetik az el, akkor mindkét növény vetése egyszerre történik és pedig sorvetőgéppel, először a repcze lesz elvetve 30—35 cent. távolságu sorokban, s azután a kömény a repczesorokra keresztbe szintén ily távolra. A köményből egy holdra ily vetés mellett m. e. 8—9 kilo magra van szükség. Őszszel és tavaszszal ujra lókapával kell a köménysorokat végig járatni, mi által repczéből csupán szon szálak maradnak meg, a melyek a kömény sorokba esnek, s többi mind eltávolittatik. Mi által a repcze állása még ritkább lévén, az erősen kifejlik. A köményhez még jobban hozzá jut a levegő, de a mellett a köménynek kifejlődését eléggé vissza tartja.

A repcze learatása után a kömény-sorok ismét ki lesznek tisztitva, vagy ló- vagy kézi kapával. A kömény még őszig azután számos levelet hajt, melyet juhokkal le lehet legeltetni, de a mit csak vigyázattal lehet tenni, nehogy a juhok a kömény szivhajtását lerágják, miért is a juhokat nem szabad a legeltetésnél a köményföldön megállani hagyni. Őszszel ezután a kömény még meg lesz ritkitva annyira, hogy a sorokban szok egymástól m. e. 30 czentimeternyire álljanak. A hiányzó helyeket, meg ki lehet foltozni. A következő tavaszon a kömény még egyszer meg lesz kapálva s feltöltve, mire az juniusban beérik.

A repcze ellen, mint védnövénye ellen a köménynek csupán azt lehet felhozni, hogy a repcze nem minden birtok talajában diszlik, s hogy egy más rovar a repczét gyakran leeszi, a mikor azután vagy a köményt is ki kell szántani vagy pedig annak két évre engedni át a talajt.

Rozszszal vetve meg az a baj — a mikor az a rozs sorokkal szintén keresztbe — 30 cent. távolságu sorokba lesz vetve, hogy a köménysorokat a rozs learatásáig megmüvelni nem lehet. Természetesen az esetben a rozst lehető korán kell elvetni. Valamint ügyelni kell arra is, hogy a köményvetésnél a vető kapákról minden sulyt le kell szedni, mivel a kömény csak csekély földtakarót igényel.

Az aratás közeledtével a kömény érédésére igen ügyelni kell s le kell azt azonnal vágni, mihelyt a magvak legnagyobb része megbarnult, mert egy nap alatt is tulérhet az, a mikor azután a mag igen pereg. Valamennyi magvak megbarnulását tehát bevárni nem szabad, mivel ha csak egy része barna is a magnak, a többi utánui érik.

A köményt sarlóval kell learatni, s az aratók után néhány embert járatni ponyvákkal, a melyekre a learatott növényeket az aratók dobhassák, melyekről az érett magot kézzel a munkások leverik, s csak ezután lesz a kömény kévékbe kötve, melyek azután tetőalakba raknak össze, s a legfelső sor téglákkal megterhelve, hogy a szél fel ne forgassa, mert a kipergés ez esetben sok kárt okozna. Amint azután a kévékben is beéredt a mag, az künn a mezőn lesz ponyvákon kiverve, mivel a behordásnál sok mag menne veszendőbe. A kicsépelt magot a magtárba csak vékonyan szabad felteriteni, és naponta többször megforgatni, nehogy a mag megpenészedjék. Ha egy szár megszáradt s meg lett tisztitva, akkor azután nagyobb rakásokban, vastagabban feltöltve sem romlik meg. A kömény hozama holdankint 4—9 metermázsa között ingadozik. Szalmájának értéke csekély, a juhok egy keveset kirágnak belőle, de a többi azután csak tüzelni való.

A kévekötő szerkezettel ellátott Walter és Wood-féle aratógép.

E gépről, mely a mult évben már zsineggel való kötésre berendezve is be lett mutatva, egy igen érdekes leirást hozott legközelebb egy német gazdasági lap, az eredményt közölve benne, mely e géppel egy német gazda Schütz Leon hordwitzi birtokán (Bresy mellett) el lett érve. Az arató gép és kötőgép egy kereten van elhelyezve, és pedig az aratógép annak bal, s a kötőgép a jobb oldalán. Az arató gépről nem igen van mit mondani, mint azt, hogy az a lehető legjobban dolgozik, ellenben a kévekötő szerkezetről megemliteni kivánjuk, hogy az teljesen önállólag, minden segedelem nélkül dolgozik, és pedig folyvást egyenlő kévéket kötve, áljon a gabona sürün vagy ritkán, s a mint egy kéve meg van kötve, azt egy kar a földre helyezi. A kötőszerkezet teljesen be van fedve, tehát az még szélben is bizton dolgozik. A kötés kender zsineggel történik oly erősen, hogy fel nem oldathatik, s mindig a kéve közepét fogja a zsineg át. Két-három jó erős igás ló, (Muraközi) és egy kocsis kell a géphez csupán. S a megfelelő számu munkás, kik a kévéket kereszt.be rakják.

Leondhardwitzen a gép először zabot, azután buzát aratott s leszámitva egyes apró megszakitásokat, a milyenek minden uj gép beállitásánál elő jönnek a gép folyvást és jól dolgozott. Eleintén előjött, hogy a zsineg elszakadt, vagy egyik-másik kéve kötetlenül esett le, a kötőszerkezet megigazitása után azonban ez többé elő nem jött. S mihely a gabna eléggé száraz semmi zavar nem áll be. A mi pedig a gép munkaeredményét illeti, az 12 óra alatt 10 hold zabot és 11 óra alatt 8 hold buzát aratott le s kötött fel ugyan azon két ló által vonatva.

E közlemény által azért hivjuk fel e gépre ujra a t. gazdatársak figyelmét, mintán sehol annyira nem volna annak alkalmazása, ha a czélnak valóban megfelel helyén, — mint nálunk Magyarországon — talán a gazdasági egyesületek egyikének vagy másikának eszébe jut lépéseket tenni aziránt, hogy a Walter és Wuod czéget reá birja, hogy az valamely gazdaságban e kévekötő szerkezettel biró aratógépet az altöldön a gazdaközönségnek bemutassa. — Valóban csodálni lehet, hogy midőn az aratógépek feltüntek, nyakra főre rendeztek azokkal próbákat a gazdasági egyesületek. S most midőn szoknak egy ennyire tökéletesitett példányának munkában való bemutatásáról van szó — a gazdasági egyesületek közül egy se mozog vagy kimentek már a gépversenyek a divatból??

A luczerna termesztésről.

A luczerna-termesztésről Diószeghy Sándor tollából a „G. M."-ben a következő érdekes és figyelemre méltó közlemény jelent meg: A luczerna ez idő szerint még egyike legfontosabb takarmánynövényeinknek, mit egyetlen jól kezelt gazdaság sem nélkülözhet s a melynek előállitása sok költségébe kerül minden gazdának, nem sikerülte ennélfogva nagy károsodással jár; ne vegyék tehát rosz néven e lapok tisztelt olvasói, ha a tárgy fontos gazdasági jelentősége arra indit, hogy e téren több évi tapasztalaton alapult eljárásomat pár sorban közlöm, abban a reményben, hogy felszólalásom által talán még azt is elérhetem, hogy gazdatársaim figyelmét e tárgyra felhiván, mások is közölni fogják eljárásaikat s igy az általam jónak tartott kivitelnél még jobb s czélhoz vezetőbb módozatot hoznak nyilvánosságra: hisz en a szent irás azon szavai, hogy „mindeneket megpróbáljatok s a mi legjobb, azt megtartsátok" épen a gazdára bir legfontosabb következménynyel.

A luczerna-termelésnek ugyanis legfőbb titka abban kulminál, hogy a talaj, a melybe elvetették, jó termő erőben, és gaztól ment porhanyóra mivelt állapotban legyen; ezt pedig legkönnyebben — ugy szólva költség nélkül — és legrövidebb idő alatt ugy lehet elérni, ha előveteményül azon, egy vagy két évig kendert termesztünk, mert ha a földet oly erősen, mint azt a luczerna igényli — habár érett trágyával is — meghordatjuk, s ebbe kapásnövényt vetünk, hogy ezt gaztól tisztán tarthassuk, kivált kissé nedves időjárással, azt csak nagyon gyakori kapálás által érhetjük el, a mire pedig az illető növénynek nincs is egészen szüksége, sőt ha e kapásnövény tengeri, ez esetben ki sem vihető; tehát a czél vagy nagyon sok kiadást igényel, vagy el sem érhető, az egy évi ugarban hagyás pedig föld- és munkaerő pazarlással jár; ellenben a kender a leggazdagabb trágyázást is elbirja s a földet tökéletesen gazmentes állapotban hagyja vissza. — Erre ugyan azt lehetne ellenvetni, hogy oly nagy birtokon, a hol a luczerna-termelés képezi a fő takarmányczikket, ha csak a kendertermelést nem akarják a vetésforgóba felvenni, ezen eljárás nem követhető: mire nézve azt felelhetem, hogy bár a kendertermelés jövedelmezőségénél fogva — különösen az uj kendertörők alkalmazása mellett — minden nagyobb birtokon is előnynyel foglalhat helyet a kulturnövények sorában; de ha az illető gazdasági terv ezt egyáltalán meg nem engedné, még akkor is kimódolható a luczerna-földek ilyetén előkészitése — legalább részben — az által, ha a cselédség konvencziós kenderföldjét azon a területen adjuk ki, a melybe jövőre luczernát akarunk vetni; ezenkivül meg majd minden gazdaság — egyes pusztai birtokok kivételével — abban a helyzetben van, hogy a föld nélküli zsellérség örömest kap azon, ha kaszanapszámért kenderföldet kaphat, ez pedig jó haszonbér, 20—24 frtra tehető holdankint; ezt is a luczernásnak szánt területen adva ki; kimódolható tehát, hogy az évenként luczernával bevetendő terület előveteménye kender lesz, mely eljárással azonban elengedhetetlen követelmény, hogy a kender egyszerre nyövessék fel, nem pedig mint némely vidéken szokás, hogy a virágos kinyövése után a magvas kendert a mag megéréséig hagyják a földön. Azt talán felesleges megemlitenem, hogy a kendernek kijelölt területet jó mélyen fel kell szántani s csak tavasz felé szabad megtrágyázni, valamint hogy a kender felnyövése után, szintén fel kell a földet szántani s igy adni át a téli fagyok jótékony hatásának.

Homoktalajon, a hol nem egyszer megtörténik, hogy a leggondosabban luczerna alá előkészitett földet, még mielőtt a védnövény kikelhetett volna, a tavaszi száraz szelek ugy elhordják, hogy a luczerna apró magvaiból nagyon sok elvész, s e miatt annak jól sikerülte kérdéssé válik, legczélszerübb ugy intézni a dolgot, hogy a kender augusztus hóban már felkerüljön a földről, melybe a luczernát — védnövényül rozsot használva — még szeptember elején el kell vetni, miáltal nemcsak a luczerna sikerülte bizonyos, hanem még egy évvel előbb készen is van az, természetesen a védnövényül vetett rozsot nem tanácsos magul meghagyni érni, hanem azt zöld takarmányképen kell felhasználni, s e czélból legczélhozvezetőbb védnövényül szt-Iván vagy szt-János rozsot vetni.

Hogy a luczernát, ha az a maga idejében és jól előkészitett földbe lett elvetve, tavaszszal való vetést értve, vetési évében nem szabad lekaszálni, ezt nem oszthatom, mivel annak a kasza — ha van rajta mit kaszálni — egyáltalán nem árt, hanem a legeltetés — kivált kissé lágy talaj mellett — határozottan káros; épen igy nem tanácsos az első évben boronálni sem a luczernát, mivel akkor még a luczerna gyökerei nem elég erősek arra, hogy a borona által el ne szakgattassanak.

A ki jó luczernást akar előállitani, az sohase mulaszsza el, hogy az első télen, a mint a föld annyira megfagyott, hogy a szekeret megbirja — bárminő kövér volt is különben földe, azt azonnal hordassa meg érett trágyával, a föld termő erejéhez képest vékonyabban vagy vastagabban, s ezt a trágyát teregettesse is szét azonnal; mely eljárásnak azon szembetűnő haszna van, hogy e gyenge plántát a legzordonabb télen is megvédi a kifagyástól, s a légköri csapadék a trágya erejét kivonván, az a luczerna gyökerei által könnyen felvehető állapotba jön, mit rendesen annyira fel is használ a fejlődésnek indult luczerna, hogy diszlése szembetűnő. — Nem egyszer megtörtént velem, hogy a leggondosabban előkészitett és a maga idejében elvetett luczernásom, az aszályos tavaszi és nyári időjárás következtében annyira silányul nézett ki, hogy még őszszel is alig látszott rajta néhány elcsenevészett növény, ugy hogy a ki látta, mindenki kiszántandónak véleményezte; a téli trágyázás következtében azonban tavaszra ugy megerősödött, hogy semmi kivánni valót sem hagyott fenn.

A mely luczernás a fentebbiek szerint lett előállitva, arra 4—6 évig nincs más gondja a gazdának, mint hogy minden tavaszszal megboronálja, sőt ha a rendek felgyüjtése után eső következik, a borona alkalmazása minden kaszálás után szembetünő hasznot hajt. Négy-öt év mulva ismét szivesen veszi a luczerna, ha egy kevés trágyázásban részesül, mi végre érett portrágya, hamu vagy higitott trágyalé előnynyel alkalmazható.

Az igy kezelt luczernás, ha az aljtalaj erre alkalmas, 10—15 évig is teljes diszlésben van, s felső része után a talajt a legjobb erőben adja át más növények termesztésére. Megkivánja azonban, hogy a gazda éber figyelemmel őrködjék minden kaszáláskor, nem ütötte e fel valahol rajta az aranka tanyáját s ha igen, azt a leggondosabban saját felügyelete alatt — vagy ha van oly megbizható embere, ennek jelenlétében — perzseltesse ki szalmával, még pedig akként, hogy az arankafolt szélén kivül még egy méter, a meg nem támadott területből is be legyen hintve szalmával; valamint az aranka által körül font luczernát se vegyitsék a többi takarmány közé, hanem azt egyidejüleg égessék fel; mivel különben forgatás és gyüjtés közben az aranka-szálak ép luczerna-tövekre is hullhatnak, a mikor pedig tengéletöket — még két három napi fonnyodás után is — képesek tovább folytatni s igy a bajt tovább terjeszteni. Hogy pedig a legszebben sikerült luczernást is rövid pár év alatt képes az aranka semmivé tenni, ha terjedésének még a baj fellépésekor gátat nem vetünk, ez szomoru, de igaz; kiirtására tehát minden gazdának egész erélylyel törekedni kell.

Végül még azt emlitem meg, hogy akár árpát, zabot vagy rozsot vetettünk a luczerna védnövényéül s bárminő maghozamot igérjen is az, sohase engedje magát a gazda ez által tévutra vezettetni, hanem a védnövényt, a mint a kalászát kihányta, azonnal kaszáltassa le, mivel nem egy — különben kellőleg eszközölt — luczernavetés nem sikerültének egyik oka az, hogy a védő növényt magba hagyták érni.

Kertészeti közlemények.

Biztos szer az ellen, hogy tulságos mélyen ne ültessük a gyümölcsfákat.

Jäger porosz udvari kertész e tekintetben a „Pom. M. Heftében" a következő tanácsot adja: A gyümölcsfa csemetéknek tulságos mélyen való ültetése annyira elharapodzott rosz szokás általában, hogy csak kevés kerti munkás van, a kiben egészben meg lehetne bizni, sőt a kertészek között is igen sokan vannak a kik e tekintetben megbizhatlanok. Némelyek gondatlanságból ültetik tulságos mélyen a facsemetéket, mások ismét rosz számitásból a talaj ülepedésének megitélését illetőleg. Sőt irja Jäger, hogy ő azt tapasztalta, hogy még oly emberek is, a kiket ő oktatott be a faültetésbe, mihelyt hátat forditott nekik ismét azonnal mélyen ültettek.

A mélyen ültetése a facsemetéknek annyira általánosan elharapózott baj, hogy minden kertész és kert tulajdonosnak amint azt látja, hogy ujonnan ültetett fácskái az első évben sehogy se akarnak előbbre menni, mindenekelőtt azonnal azt kellene megvizsgálni, vajjon nincsenek-e a fácskák mélyen ültetve. Én nem egyszer láttam, hogy amint a fácskák fellettek emelve, vagy a fölösleges földtakaró gyökereikről ellett távolitva, azok azonnal vidor tenyészetnek indultak.

A melyen való ültetés elkerülése végett azon tanácsot hallottuk, hogy a gödör közepén egy földhalmot érintetlenül kell hagyni, s arra ültetni a fát a megfelelő magasságban. A czél ezáltal ellett érve az igaz, de felette sok bajjal jár, sőt homoktalajban kivihetetlen, mert ha a halom környékét kihányatjuk, a halom beomlik, de még agyagosabb talajon is sok bajjal jár az, s nem minden munkásnak sikerül. Én tehát mondja Jäger egy más eljárást követek, és pedig egy karót veretek a gödör közepébe és arra állitom a fa gyökérzetét, sőt hogy jobban álljon a fa rajta, a karóra egy darab gyepet tétetek s erre lesz azután a fa reá állitva.

Az ültetésnél még egy másik hibás eljárással is gyakran találkozunk, s ez az, hogy az ültetők a kiásott földet csak az ültetésnél szórják a gödörbe a fácska gyökerére, holott ezt már jóval azelőtt meg kellene $^2/_3$—$^3/_4$ részre tölteni. A minek azután nemcsak az a következése, hogy a fák mélyen jutnak a földbe, hanem hogy miután azon egyén, a ki a fát tartja, illetőleg a gödör fenekére állitja s a fácskát folytonosan rázza s feljebb emeli, a mig a másik ültető annak a gyökerére szórja a földet, — a fácska gyökerei, melyeket minél vissziniesebben kellene szétterjeszteni — mind lefelé irányulnak, mig ha a gödör már előre $^2/_3$—$^3/_4$ résznyire meglett töltve, a fácska gyökerei mind szépen vizirányosan feküsznek s az alatt, mig a szokásos mód szerint egy fát lehet elültetni, ezen módon 10 fácskát is be lehet állitani. Jó lesz e tanácsot a tavaszi ültetéseknél szem előtt tartani, mert az teljesen helyes irányba tereli az eddig hibás eljárást az ültetéseknél. Hányszor oka csupán a hibás ültetés a fácskák elpusztulásának, a miért pedig rendesen azon faiskolát szokták a legtöbben okolni, honnét a csemeték kikerültek.

Vegyesek.

* **A buza-földek tavaszi felboronálásának** czélja a bokrosodás elősegitése, ugyanis ha a buzának legalsó bütyke földdel hozatik érintkezésbe, az nem csak gyökeret kezd ott hajtani, hanem szárhajtásokat is végezni. Mivel azonban a boronálás által egyes növények mindig kitépetnek, még ha az a leggondosabban vitetik is végbe, ott, hol a buza ritkán áll, s a talaj felszine fel van cserepesedve, nehogy tulsok növényt tépjen ki a borona a boronálás előtt, egy könnyü tövishengerrel kell megjáratni a talajt, a mely a talaj felszinét összezuzza. Főleg hideg és igen kötött talajoknál látni a buza tavaszi felboronálásának jó hatását, mivel a felboronálás által a talaj felszine megnyittatván a levegőnek, az oly talajok ez által jobban felmelegittetnek, a minek folytán azután a növényzet is gyorsabb és vidorabb tenyészetnek indul.

* **A gyümölcsmagvak vetéséről** Szabó Lőrincz apai birtokos a következőket irja egyik vidéki lapban: Jó hosszu melegágyat készitek, hogy magiskoláimmal is megférjek rajta. Jó nagy fazék vizet magas bőfokra forralok, kerek teknőbe öntöm a vizet, a sürü gabonarostát, melyre már előbb az elvetendő magot töltöttem, a forró viz felé helyezem, s hogy mind a gőz illanását, mind a viz gyors kihülését gátoljam, vastag pokroczczal egészen elfedem. Igy hagyom pár óráig. Ez alatt van időm a már teljesen átmelegedett melegágy földjét felporhanyitani. Ekkor ráhintem a feldagadt magot, könnyü gereblyével betakarom, a föld szinét ujjnyi vastagon homokkal behintem, naponta reggel langyos vizzel meglocsolom s a mely mag csiraképes volt, néhány nap mulva felpattan. Az apró fácskákat 4—6 leveles korukban, képző szivgyökereiket kicsipve, a vadoniskolába ültetem, oly széles sorokba s oly távol egymástól, hogy a kapa köztük kár nélkül járhasson. A csonthéjasokkal (cseresnye, baraczk, szilva, mandola), egyéb dolgom is van; 120 centiméter vastag puha fától 10 centimeter magas karikát fürészelek, a mag hegyesebb részét hüvely és mutató ujjam közé fogva a lapja fektetett karikára élére helyezem, kaszakalapács fokával lassu ütéseket mérek rá, mig eltalálom azt a sem csekély, sem nehéz ütést, a mely alatt a csonthéj feltörik s a mag sértetlenül szabadon előpattan. A kaszakalapács verő élesebb végét az ujjam között fogott cseresnyemag felütésére használom. Aztán vetés előtt ugy bánok vele, mint az almamaggal.

* **A málnabokrok tavaszi metszése** igen egyszerü, tudniillik mindazon hajtásokat, melyek a mult évben gyümölcsöt hoztak, melyek már különben is elszáradtak, le kell metszeni, eltávolitani, a tavaszi hajtásokat meg, melyek az idén fognak teremni, $^1/_4$—$^1/_3$—$^1/_2$-re visszametszeni, a szerint, a mint azok gyengébbek vagy erősebbek. De van a málnabokroknak egy kombinált metszése is, t. i. egy részét a tavaszi hajtásoknak, a mint épen mondva volt $^1/_4$—$^1/_3$—$^1/_2$-re vágjuk vissza, egy részét pedig 3—4 szemre, a mikor is ezek is ki fognak ugyan hajtani, de jóval később virágozván, a málna érését hosszabb időre nyujthatjuk ki. A mi ott, hol az eladásra termesztetik, nagy előny, mert a későbbi szedést drágábban lehet értékesiteni.

* **Francziaországban 1881-ben** a selyemtermelés 17 millió 475,435 frankot jövedelmezett tisztán. A tenyésztésben 17,875 kilogramm (pete) lett felhasználva, mely összesen 8.846,246 kiló gubót adott, mely kilónkint 4.71 frankkal lett beváltva a fonodák által.

* **A bouquettokba való disztüvek tenyésztése.** A disztüvek tenyésztése mióta a szárított virág bouquettok oly keresetnek örvendenek, igen szép jövedelmet ad, de csak a következő eljárást követve. A disztüvek magvát már márcziusban el kell vetni, s azután apró gyüjpotokban apró cserepekbe ültetni és mérsékelt melegségü üvegházba ablak alatt tartani, s innét szabad földbe csak májusba ültetni ki. Igy sokkal erősebb példányokat lehet előállitani, a mi fődolog, de a földnek, a hová kiültettetnek is, jónak kell lenni. Ha meg akarjuk őket a szárítás után fehériteni, apró zárt ládában kénfüstnek kell azokat egy időre kitenni. A legkeresettebb disztüvek a következők: Aira pulchella, Anthoxanthum argenteum album. Briza maxima gracilis. Bromus briza formis. Pennisetum longistilum. Stipa pennata, és Stipa elegantissima.

* **A szarvasmarha vérvizellése ellen.** Kora tavaszszal a szarvasmarhánál, ha az erdei legelőre hajtatik ki, a vérvizellés gyakran előjön. E baj ellen egy gazda azt ajánlja, hogy a mint észre vette a pásztor a vérvizellést — és erre nagyon kell ügyeltetni, az állatnak azonnal egy adag glaubersót kell beadni, hogy ez állatnak ürülése legyen. Azután adni kell a beteg állatnak naponta 3-szor 3 evő kanálnyi tormentillaport $^1/_2$ liter vizben. A tormentillapor nehezen oldódik fel a vizben, azért azt pár órával a beadás előtt be kell áztatni. 2—3 nap alatt a baj elmulik. E mellett az állat vesetáját jó lesz hideg vizbe mártott zsákkal boritani meg s azt gyakrabban változtatni. Hasonszenvi gyógymód szerint fél óránkint 15 csepp ipecacuanát fél liter vizbe s közbe 3 óránkint egyszer aconitot. Jó lesz tehát annak, a ki erdei legelőre kénytelen hajtani a marháját, e szereket a háznál készletben tartani.

* **Tüzbiztos máz fatárgyakra.** Gavalovszky vegyész e czélra a következő szert ajánlja: A fatárgy külseje, melynek teljesen száraznak kell lenni, először is viz, üveggel lesz négyszer bekenve, (Kaliseraner kali natron), de ugy, hogy mielőtt az előbbi bekenés teljesen felszáradt volna, a második kenést nem szabad végezni. A fa ezáltal zöldessárga szint vesz fel. Mikor az utolsó kenés is felszáradt, be lesz az kenve töményszalmiakkal, (chlor ammonium) mi közben ammoniak gáz fejlik ki, ugyanis a vizüveg kali és natron része a salmiak alkrészeivel chlorkalium és chlornatriumot alkot, s a vizüveg kovasav része kiválik, és a fát üvegréteggel vonja be. Mikor ezen kenés is felszáradt, chloraluminiumoldattal kenjük azt még be, és végre sodaoldattal. Az igy kezelt fa nem ég meg, és évekig ellent áll az idő viszontagságainak is. Megjegyzendő, hogy minden egyes felkenésébez külön ecsetet kell használni. Jó lesz próbát tenni e szerrel.

* **A legszebb ibolyafajok** egyike a Viola pedata L., mely Északamerikából lett áthozva. Virágja közel kétszerakkora, mint a mi ibolyánké s szine sötét biborlila, néha kék-világos áruvalattal vagy fehér rózsa szinnel. A legszebb válfaj azonban az, mely Massachusettsben s Waoylandban találtatik a V. ped. bicolor, mely még nagyobb virággal bir, s melynek szirmai az árvácska (Viola tricolor) szirmai elhelyezése szerint fekszenek, melyeknek is felső szirmaik bibor pirosak, az alsók pedig halvány pirosak. Kapható Bécsben Rosenthalnál.

AZ IDEGEN NŐ.

— ELBESZÉLÉS. —

Irta: SZÉPFALUDI Ö. FERENCZ. 7

VI.

(Vége.)

— Ugy-e csalódtatok? — jegyzé meg fájdalmas mosolylyal a kapitány.

— Csak abban csalódtunk, hogy azt hittük, aki tegnap este még körünkben van, azt ma reggel is körünkben üdvözölhetjük.

— Hogyan?

— Clemenceod tegnap este még házunk lakója volt.

— Ismét kezditek a tréfát?

— Ő volt, esküszöm. Az az arczkép, melyet tegnap mutattál szakasztott mása. A te Clemenceod senki más, mint a mi Annánk, ki pár hónap óta gyermekeink nevelőnője volt. Ismeretlenül került hozzánk s ha fel nem keresz, talán ma sem tudjuk Agi Anna neve alatt ki rejtőzik. Idegenül érkezett hozzánk, de kedvessége, müveltsége csakhamar testvérünkké tette.

— Hol van? hol van? Hadd lássam! kiáltá Andor.

— Az éjjel eltünt s nem tudjuk hova?

A mint az ajtón ki akart lépni, Agnes jelent meg, kezében egy lepecsételt levéllel.

— Hova indulsz bátya?

— Fölkeresem, bárhova indult is. Akkor veszitsem el őt, midőn már megtaláltam! — kiáltá szinte magánkivül a kapitány.

— Legalább hallgasd meg e levél tartalmát, mely férjemhez van intézve. Hátha megtudunk belőle valami bizonyosat.

Agnes átnyujtá Bárándi Boldizsárnak a levelet, mialatt Andor megállt s mohón leste, mit fog sógora most felolvasni.

A levél igy hangzott: „Tisztelt uram! A mit oly sokáig titkoltam, most bevallom, mert kénytelen vagyok bucsu nélkül hagyni el a kedves házat, melyben oly szivesen fogadtak; oly nagylelküen ápoltak és idegen létemre annyi szeretettel ölelték körül. Bocsánat, hogy bizalmukat, szeretetöket meglopt am, melyre érdemet lennek éreztem magam mindenkor. Ha egyszerü nevelőnő volnék, alázattal csókolnám tovább is a kegyes háziasszony kezét, ha ártatlan nő volnék, kérném, tartsanak tovább is tisztelt körükben; de én egy bünös, esküszegő, rosz asszony vagyok, ki elhagytam azt a lényt, kit legjobban szerettem a világon és neje lettem annak, kit nem szerethettem. Annak szerelmet esküdtem isten szine előtt, szivem egész érzésével, annak parancsra a pap, az oltár előtt. Megcsaltam azt, a kit szerettem és esküszegő lettem az iránt, kit nem szerettem. Kétszerte nagyobb bünös vagyok! Férjemet, a rám erőszakolt férjet elhagytam, megszöktem előle; de egyszersmind menekültem a kedves elől is. Elcsigázva a bolyongásban, leroskadva a teher alatt, éhen, fázva kerültem az ön házába uram, ki a nyomorultat visszaadta az életnek. Szivem hálája kifogyhatatlan ön és tisztelt neje iránt s ép ezért kell menekülnöm ismét, nehogy elárulva, megmételyezzem az áldott kört, melyben élve, addig szinte feledni látszottam bünömet. Csókolja meg uram helyettem kis gyermekeit, a drága angyalokat! Ugy hozzájok forrtam, hogy szivem sajog a gondolattól, hogy bucsuzatlan kell tőlük megválnom. Isten velők és isten önökkel! . . . Annak a férfiunak, ki tegnap este az önök házába lépett, csak annyit mondjon uram: Clemence bocsánatát kéri! Szerette forrón, igazán s szeretni fogja a sirig. Egyetlen gondolattal sem volt hütlen hozzá, ha minden látszat ellene esküdött is. Hogy ki az a Clemence? megmondja ő. . . . Ne keressenek, mert meg nem találnak. Futok s azt hiszem megszabadit a gondviselés terhemtől, fájdalmamtól, kétségbeesésemtől. Anna."

Andor nem szólt semmit, hanem fölkelt s kérdezte Boldizsártól, ha van e jó nyerges lova, mely eltüri a nagy strapácziót? „Van ám olyan, hogy a világ végeig elnyargalhatsz vele sógor. Majd kiadom a rendeletet . . . Várj egy perczig, Jancsi fölnyergeli a Tüzest és ha kell, el is kisér." „Nem, nem, magam akarok menni."

Mikor a lovon ült, lekiáltott: „Vagy vissza hozom őt is, vagy elveszek magam is!"

Szegény Kereszti Andor, annyi meggyőződéssel mondta ki e szavakat, hogy nem kételkedett benne senki.

Bárándiék nem elégedtek meg azzal, hogy Andor neki indult a világnak, maguk is minden irányba elküldték embereiket Anna fölfedezésére.

Alig egy óra mulva megérkezett Bárándiékhoz Réti Feri is, hogy tiszteletét tegye és tudakozódjék Anna felől. Nagyon érdekelte tudni: vajjon a szép hölgy nem változtatta e meg iránta tanusitott hidegségét?

— Nagy baj van Feri öcsém! — szólt Bárándi Boldizsár a kérdezősködő gavallérnak.

— Mi baj lehet Bódi bácsi? Csak nem pusztult el a Tüzes? Vagy nem verte el a jég a szőlőt? Azt hiszem, a gyerekekben sem esett semmi kár, hisz a minap még oly fürge volt mind a kettő, mint az ürge?

— Nem ott van a baj fiu, hanem másban!

— Másban?

— Hát tudod-e, ki az a Agi Anna?

— Isten legragyogóbb angyala Bódi bátyám! — mondá lelkesültséggel a fiatal gavallér.

— De azonkivül?

— Azonkivül egy pogány teremtés, ki megöl a szeretetlenségével. Pedig higyje el bátyám, még nem tartottak ugy asszonyt, mint én tartanám. Akár a kanári madarat, ugy étetném, ugy simogatnám. De nem akar szeretni. Pedig meghalok, ha nem szeret. Megkérdezem tőle még egyszer, ha szeret-e? S ha nem, akkor kibujdosom a világból.

— Már csak szeresd te öcsém Bors Ilonkát; a való neked; takaros, kedves, hozzád illik. Annáról azt sem tudod: ki fia lánya?

— Hisz Bódi bátyám maga mondta, hogy gyöngy, meg brilliánt!

— De van már gazdája öcsém!

— Kicsoda? Ne ejtsen kétségbe!

— Hát tudod-e, hogy Agi Anna voltaképp Somogyi Aladár grófné, született Endrei Clemence bárónő!

Réti Feri egy darabig nézett, azután felkiáltott:

— A biz isten! mindjárt mondtam én, hogy nem közönséges gubernánt. Ismertem én már gubernántokat, hanem egy sem volt olyan rátartós, meg olyan szép, eszem a lelkét! Hát hol van? Hadd borulok le előtte!

— 'Szép ez a baj Feri öcsém, hogy tegnap még itt volt s ma már nincs itt. Tegnap jött hozzánk látogatóba Kereszti Andor rokonunk, s ma hiába kerestük aztán. Se hire, se hamva!

— Csak nem a kapitányba szerelmes? — kérdé homályos sejtelemmel Réti Feri.

— Az ördög nem alszik. A kapitány el is ment keresni, hanem ki tudja, megtalálja e. Feri öcsém jól tennéd, ha magad is rá vetnéd magadat arra a pej csikóra és neki vágtatnál a keresésnek. Félek, hogy az az asszony valami kárt tesz magába!

Réti Feri nem hagyta magának másodszor mondatni, hanem olyan gyorsan, mint a gondolat, pattant fel lovára és indult a keresésre.

— Derék fiu vagy Feri öcsém, megérdemelnéd, hogy téged szeressen.

Feri semmit sem szólt, hanem mikor kirontott az udvarból, ismételte Bárándi mondását: Az ördög nem alszik!

A fiatal, szerelmes gavallér nem vesztette el minden reménységét. Ha neki sikerül Annát meglelni és kiszabaditani a veszedelemből, még egyszer odatérdel eléje s felajánlja kezét szivét. Ennyi szerelemnek már a római pápa sem tudna ellenállni. Ó, a kitartás az már sok szivet, sok élet boldogságát mentette meg. Feri is remélt!

Mig a két szerelmes lovag: Andor és Feri tüskön-bokron át nyargalt, addig Anna már messzi volt. A sötét éjben gyalog indult el torony irányában. Nem volt czélja: hova megy? csak annyit tudott, hogy innen pusztulnia kell. Merre viszi sorsa, arról fogalma sem volt. El lesz csüggedve, fáradva, elvesz ereje, megrohanja a láz s vége mindennek. Utközben olyan gyönyörünek találta a halált . . . Csönd és nyugalom mindenütt . . . A sziv nem háborog, az ajkak elnémultak, nem jő rájok többé panasz; nem láthatja a szemrehányó szemeket, melyek hütlenségére emlékeztetik. A surranó habok, melyek egy-egy csillag világánál egész tényöket eléje vitték, ugy vonzották magukhoz. Leült az ér partján, hosszasan nézett a viz tükrébe és számlálta a támadó és muló habkarikákat. „Minden muló a világon! — Az a könyis, mely szeméből alápergett, a másik perczben már felszáradt. Andor ügetett, rohant és habozott. Ugy tetszett, mintha minden előre tett lépés egy mértföldre sodorná el czéljától. Ki mondhatja meg: nem halad-e ellenkező irányban? Nem fut-e Clemence-től a helyett, hogy hozzá közelednék? Néha teljes bizalommal, igaz hivéssel, s könyörgéssel tekintett az ég felé, mintha egyenesen innen várna kétséges helyzetéből utat kifelé. Sehol semmi jel. A pacsirta végzi szokott danáját, a bokorban a fülemile csattog, mintha mi sem történt volna, az emberek uton utféien dolgoznak, kurjongatnak . . . Senkisem hallja szive háborgását.

„Ha most elvesztem, másodszor vesztem el!" — szól magában a huszárkapitány s a verejték ömlik róla és lováról. A Tüzes birja, de már belefáradt, mert eddig még mindig ugy nyargalt mint a villám.

Sehol semmi! Messziről hallatszott néha egy forrás zaja, látszott egy távolból meredező kutágas, de Clemencenak semmi nyoma.

Szegény asszony! Miért futsz előlem? Azt hiszed átkozlak, a helyett, hogy áldanálak? Azt hiszed meg nem bocsátanám vétked, ha kétszer olyan volna is? De hisz te nem is vétkeztél? S ha volt vétked, ezerszeresen levezekléd! Ne büntess hiába, mikor megjutalmazhatnál. Ne ejts kétségbe, mikor megvigasztalhatnál!"

Hirtelen, igen messzire már a Bárándiék kuriájától, messzire birtokuktól, ott hol a megye véghatára van, egy kis hid választja el egymástól a két megyét. A felső részről és az alsó részről egyenlő sebességgel törtetett elő két lovas. Mindkettő meglátott valakit a hid karfáján, ki nem Nepomuczenus szent Jánoshoz hasonlitott.

Az a valaki a hid karfáján mint szobor egyenesedett föl és égbe emelt szemekkel rebegé: „Uram istenem! Vedd magadhoz lelkemet Testemet eltemeti e kis folyó. Nem lesz kereszt siromon, mely mutassa hamvaim hol pihennek, de hisz kereszt volt egész életem. Gyászkisérőtem lesz a halcsereg, gyászdalom a susogó habok. Áldjon meg az isten Andor! Mindig szerettelek!"

A fiatal hölgy összekulcsolta két kezét, egyet tohászkodott s ugy akart beleugrani a mélységbe. De e perczben erős kezek ragadták meg hátulról.

— Clemence! Megakarod magad ölni s engem is? Tudom, hogy szeretsz és mégis gyilkot szegezsz mellemnek!

Anna térdre rogyott a férfi előtt.

— Férjem! Férjem!

— Férjed meghalt: Te szabad vagy! — mondá Andor, fel kézzel lova kantárát fogva.

— Anna! Anna! — kiáltá a másik oldalról érkezett lovas, ki senki más nem volt, mint

Az iskolai takarékpénztárakról.

Rövid kivonatban már ismertettük Weisz B. Ferencz kir. tanácsosnak nemrég a gazdakörben az iskolai takarékpénztárakról tartott értekezését.

A tárgy érdekességénél és az eszme életrevalóságánál fogva, mely mellett Weisz B. F. évek óta a legnagyobb kitartással buzgólkodik, a következőkben most részletesen ismertetjük meg az értekezést.

Rövid bevezetés után igy folytatta értekező:

Meg akarom mutatni, ha nem is hosszas, theoretikus okoskodásokkal, hogy a tudomány igenis teljesen tisztában van az isk. tak. pénztár intézményével és hogy ennek sok jó tulajdonai nagyon is meghaladják az állitólagos rosszakat, mint ezt a tüznél, a levegőnél is találjuk, melynek a sok jó tulajdonai mellett van káros hatása is, ha t. i. nem bánunk vele okosan és észszerüen. Mondám, hogy a gazdakör és az isk. tak. pénztárak édes testvérek, mert ugyanegy czél felé iparkodunk: nemzetünk és érdekei javulására. És ebben van a közelitő, az érintő pont, a homogen eszme. A gazda vet magot dus aratásnak, ültet fát gazdag gyümölcsnek reményében; de a végczél nem az aratás, nem a gyümölcs, hanem a belőlük eredő anyagi haszon, az önállóság, függetlenség és boldogitó jóllét. Ugyan ez a czéljok az isk. takarékpénztáraknak is. Azok vetnek erkölcsmagot a zsenge gyermeki szivbe, tanitják és szoktatják öt józan, észszerü takarékosságra, megmutatják neki szintén a távolban a boldogitó jóllétet, de a mi sokkal több, azonnal és közvetlenül megismertetik azon magasztos eszmével: mennyi jótékonyságot gyakorolhat a megtakaritott fillérekből lett forintokkal. Hogy ez nem puszta szó vagy üres frázis, azonnal bebizonyitom a tényleges gyakorlatból vett és hazánkban előfordult esetekkel. A szegedi katasztrófa alkalmával a budapesti kereskedelmi akademia tanulói a szerencsétlenek számára megtakaritott pénzökből 200 forintot szenteltek. Ugyanezen intézetnél egy fiu az apját mentette meg az adóexekucziótól, egy másik szülei házbérét fizette meg, kiket különben kiüztek volna a lakásból. A közeli Ujpesten történt, hogy egy szegény kocsis ember, kinek csak egy lova volt, panaszkodott otthon, hogy mivel csak egy lova van, keveset tud keresni és azért családját csak nagyon szüken tarthatja. Bezzeg, ha még egy lova volna, sokkal többet kereshetne. — Ekkor a két iskolás gyermeke előáll és felajánlja neki az ottani iskolai takarékpénztárban már megtakaritott 15 frtot, melyen a szegény kocsis még egy lovat vesz; természetesen nem valami nagyszerüt. Mennyire áldja most ez a család az intézményt, a kezelő tanitót és az orsz. m. gazdasági egyesületet.

De hogy itt mindjárt megmutassam még bővebben, miszerint ezen testvér valóban megérdemli a másik hathatósabb testvér támogatását, bemutatom az isk. takarékpénztárakkal eddigelé elért eredményt. Az elmult iskolai év végével hazánkban 450 tanitó kezelt iskolai takarékpénztárakat, melyekben mintegy 15,000 tanuló megtakaritott 71,000 frtot.

Szép összeg ugyan és sokkal jobbra és czélszerübbekre lesz használható, mintha nyalánkságra, sőt szivarra és pálinkára, — mert ezt is élvezik a gyermekek, — tecséreltette volna. De nem-e megtakaritás a fő erkölcsi eredmény, hanem az, hogy a gyermek már zsenge korában megtanulja magától némely könnyelmü vágy teljesitését megtagadni, megtanul magán uralkodni. Mikor a gyermek elmegy az utczákon kinálkozó csábitások mellett, a hol az áruló öt még hivogatja is: „Ifiur, kisasszonykám, tessék jó, édes, néhány krajczárért fagylalt, ebben a forró melegben", mondom, mikor a gyermek ily alkalommal harczol magával, hogy vegyen-e csak perczuyi élvezetet nyujtó nyalánkságot, vagy inkább elvigye a krajczárokat a jó tanitóhoz, a ki elteszi azokat előre nem látott szükségleire; és ha akkor benne a jó indulat győz, ha ugyanez történik másodszor, harmadszor sat., ekkor valószinü, hogy megszokva magán kis dolgokban uralkodni, később a nagyobb és még veszélyesebb vágyakat is le fogja győzni tudni, megszokja a józan gondolkodást pénz dolgában, megszokja általában a takarékosságot sok rokon jó tulajdonságokkal együtt és lesz neki mindig nemcsak „une pomme pour le soif", hanem lesz vagyona, önállósága, függetlensége, áldozhat jótékonyságra és nem fog szorulni a vérszopó uzsorásra, nem lesz tolvaj, rabló, proletár, öngyilkos.

Laurent F. egyetemi tanárban megfogamzott az „iskolai takarékpénztárak" eszméje.

Laurent főeszméje ez: ha már a felnőttekkel nem lehet boldogulni, kezdjük a fiatalokon, az iskolás gyermekeken.

Ha ezek megszokják a könnyelmüséget legyőzni, a „centime de dimanche-t" nem nyalánkságra kidobni, hanem szépen — a tanitó által — az iskolában összerakosgatni, akkor sat. Összehivta egy „konferenczára a gandi tanitókat, elmondta nekik az eszmét, általanos tetszéssel fogadtatott. Ez történt 1866-ban. A kisérlet annyira sikerült, hogy 1872 ben, ugyancsak Gand városban 12420 takarékpénztári könyvecske volt az iskolákban elhelyezve 430 227 frankkal; 1871 ben egy végrendeletileg hagyományozott és 10,000 frankot tevő jutalom, egy jury által annak volt oda itélendő, a ki az utolsó öt év alatt az országra, a nemzetre nézve leghasznosabb találmányt gyakorlatilag alkalmazta, legyen a találmány akármilyen természetü. Ekkor a belga tudós akadémia kandidált 10 tagot, ezekből a király ötöt választott. Ez öt hires tudósból álló jury, több hónapon át tartott legkomolyabb tanácskozás után, többek között egyhangulag Laurent tanárnak itélte oda a 10 000 frankot.

Csengery azt elolvasván, annyira meg vala hatva az eszmétől — látva, hogy nem tréfáról vagy közömbös dologról, hanem igen komoly ügyről van szó — hogy azonnal magyarra forditatta fiával és egy bevezetéssel is ellátta. E bevezetésből a következőket idézem: Felemliti a „Rapport" eme szavait: „Alig néhány lapnyi az egész értekezés, mond a birálat, de az eszme, a melyet fejteget, olyan igaz, olyan termékeny a jövőre nézve, s a hol, miként Gandban, már alkalmaztatott, olyan nevezetes eredményeket idézett már is elő, hogy ugy látszik, már is megfelel a birálók által kivánt majd minden feltételnek." Azután ezt irja: „Hogy a mi tanitóink is olvashassák az egyszerü szép müvet, ime közöljük forditásban. Eredetiben ezer meg ezer példányban kinyomatott az, — s a belga belügyminiszter minden tanitónak, tanitónőnek és minden községi elöljárónak megküldötte." Majd hivatkozik boldogult Szemere Bertalanra, a ki annak idejében a takarékpénztárakról következőleg irt:

„Alig van a föld hátán édes magyar hazánknál istentől jobban megáldott ország és mégis mindenütt szükséggel és szegénységgel találkozunk határai között. A mezei földmivelőt csak egy szerencsétlenség, például szük termés vagy marhadög érje, már mindjárt a végromlás szélére jutott, hogy magán segitsen, kénytelen házát, vagy földjét, vagy szöllőjét, vagy zöld vetését, vagy marháit vesztegetett áron eladni, avagy uzsorásoktól nagy kamatra venni föl pénzt. A munkás, csak néhány hétig betegeskedjék dolog időben, vagy a cseléd essék ki szolgálatából bármi rövid időre, — hogy éhen meg ne halljon, kénytelen a házat eladni feje s övéinek feje felől, vagy butorait és ruháit, mikkel testét fedezte. Valóban szomoru képe ez földmivelőink és cselédeink árva helyzetének." — Ezen röpiratból 1000 példánynál többet szétosztottam saját költségemen az országban."

A bizottsági ülésben Csengery Antal ezen szavakat mondotta: „Ha sehol a világon nem léteznék isk. tak. pénztár, Magyarországban kellene azt életbe léptetni, mert" . . . a tanügyi bizottmány ajánló véleménye a fővárosnak. Ugyan 1875. juliusi közgyülésén tárgyaltatott, a közgyülés nem elégedett meg ezzel, hanem még felkérte az akkor létezett országos „iskolatanácsot" is véleményadás végett. Ez is ajánlván az ügyet, 1876. február havában a főváros közgyülése a következő határozatot hozta: „Tekintve a nemzeti jellegünkben kevésbbé kifejlett takarékosságnak, ezen intézmény által a zsenge nemzedékben remélhető ébresztése, megszoktatása és kedveltetéséből, a nemzeti jellem alakulására, valamint a tanitó és tanitvány s ennek szülei közötti érintkezésnek ezen intézmény okozta sokszorosodásaiból a nevelés sikerére eredményező üdvös hatását, a közgyülés az iskolai takarékpénztáraknak az elemi, nép- és polgári iskoláknál . . . fakultativ behozatalát . . . megengedi és ajánlja. A szükséges nyomtatványokra 400 frtot megszavazván. 1875. május 14. az ismert és általánosan tisztelt Kenessey Kálmán tartott egy hathatós előadást az akkor létezett „Nemz. gazdasági egyletben" az iskolai takarékpénztárakról.

Meg vagyok győződve, hogy Kenessey meg fog bocsátani, ha néhány tételt idézek müvéből. Kenessey igy szól: „A mely államokban a takarékosság, hogy ugy mondjam, a nemzet vérébe ment át, ott a társadalom összes rétegei külsőleg véve szokásaik, élvezeteik, háztartásuk, szóval egész életmódjukban egyszerübbek, szigoruan számitók, erkölcsi tekintetben igénytelenebbek és mi fő: kötelességérzők, mely kötelességérzet kiterjed ugy a család, mint az állam iránti kötelességek lelkiismeretes teljesitésére. Hol azonban a munka teremtő ereje s a takarékosság szelleme még csak szórványosan létez és él, hol a jövőröli gondoskodás, vagy a tőkegyüjtés iránti hajlam csak kivételesen mutatkozik, hol az emberek megszokták „napról-napra" élni, a jövedelem, a keresménynyel gondatlanul bánni, hol jó gazdának tekintenek már az is, ki jövedelmével kijő, ha annál többet nem költ; az, hogy a jövő tekintetéből évről évre félre nem tesz, nem takarit: az senkinek fel sem tünik; hol a munkás heti keresményét vasárnaponkent lelkiismeretbeli furdalás nélkül korcsmázza el, éhezzék bár a család otthon, hol a gazda és iparos kevés kivétellel a legkedvezőbb évek bevételeihez szabja háztartása budgetjét, s ha az év kevésbbé kedvező, már adósságra szorul, mert tartalékról gondoskodni szükségesnek nem látta, hol a különben tiszteletre méltó vendégszeretet oda fajul, hogy egyesek háza valóságos vendéglővé válik, hol a nép három napig tartó lakadalmakat tart — mi egy év jövedelmébe kerül sokszor, hol a névnapok, keresztelők, sőt torok is megannyi alkalmak a pazar vendégségek tartására — nem is emlitvén a politikai, demoralizáló dáridók, örökös banquetek és tivornyák anyagi viszonyaink közt egyáltalán nem jogosult betegségét; hol a munkásosztály nagy része csak akkor dolgozik, ha erre a kenyérhiány kényszeriti, s ha e tekintetben nem egy egész vagy csak fél év tekintetéből, de csak egy rövid hét e nézve is nyugodt lehet vagy épen nem fog munkához, vagy tulkövetelő, ott a társadalom beteg, nagyon beteg, az orvosi segély életkérdés s az orvoslás módjai felett töprengeni lehet és kell, hogy legyen egyik legtöbb feladata azoknak, kik előtt a nemzet sorsa, jövője, fejlődése nem közönyös, kik e tekintetben közre hatni a társadalomban elfoglalt állásuk és hajlamuknál fogva hivatvák, sőt kötelezvék. Hogy az előadottakban hazánkra vonatkoztam, ugy hiszem felesleges megjegyeznem, ki állapotainkat közelebbről ismeri, ki társadalmunk bajai felett gondolkozott, az előtt nem lehet ismeretlen ama kórállapot, melyet röviden vázoltam, s az és azok egyet fognak érteni velem abban, hogy ama betegségén társadalmunknak segiteni kell minden lehető erővel és időveszteges nélkül, — mert a baj acuttá vált a hosszas gondolkodásra idő nincs. Meg kell fontolnunk azt, hogy mindaddig, mig a jövőröli gondoskodás fentartó szelleme közöttünk életképes gyökeret nem ver, mig ennek folytán a takarékosság erénye átalánossá nem válik, nincs lehetősége annak, hogy a czivilizált államok sorába felküzdhessük magunkat, sem a modern instituczíók, sem a szabadelvü theoriák, sem a jó közigazgatás, sem a törvénykezés javulása nem fog bennünket a szégyenletes pangástól, sőt hátramaradástól megmenteni, s a deficzit átalánossá válik ugy a kormányzat, mint a családok körében." Hozzá teszi ezután: „Az orvoslás módja bár nehéz, de igen egyszerü, valódi „Columbus-tojás:" a ki nem takarékos, azt rákell vezetni, szoktatni, meg kell tanitani a takarékosságra." Azután ezt irja: „Angliában az iskolai penny-bankok felállitása körül legtöbb érdeme van a papságnak, a legtöbb iskolába ők viszik azt be, ők felügyelik kezelését, és ekként az általuk elért fényes eredmények is első sorban nekik köszönhetők."

„Miért ne követné példáját az angoloknak a magyar papság is; nem kétlem, hogy tenni fogja, a mint meggyőződik arról, hogy azt tennie lelkészi ugy, mint hazafias kötelessége." És ehhez tisztelt kör lehet reményem, hogy ez teljesülni fog, mert már is nem csak számos, minden hitfelekezethez tartozó lelkész támogatja közvetlenül ez ügyet, több helyen papok kezelik is, hanem egyik legkitünőbb főpapunk, t. i. dr. Haynald Lajos bibornok-érsek ő eminencziája e tárgyra vonatkozólag következő tartalmu levelet intézett hozzám: „Becses közleményét vevén, tisztelettel meghajlok azon hazafiui nemes buzgóság előtt, melyet nagyságod az iskolai takarékpénztárak ügyében kifejt, s örvendeni fogok, ha a leroskadásig érzett terhe hivatalos és közügyi foglalkozásaimnak és gondjaimnak egykor megengedni fogja, hogy azon szép müködési térre kollégája kint beállhassak."

Még Kenesseytől néhány sort: „Mind annyiunknak összetett vállakkal kell közremüködni, hogy azon erényt, melynek hiányát anynyira érezzük hazánkban, a legszélesebb körben ismertessük, terjeszszük, s a mennyiben hason lelki tulajdonságok felfogására a romlatlan gyermeki kedély legalkalmasabb és leghálásabb mezőt képez, munkáljunk oda, hogy a takaritás, a jövőröli gondoskodás nagy eszméje a gyenge gyermektömeg szivébe csepegtessék be.

Szervezzünk iskolai takarékpénztárakat minél nagyobb számban, hogy ekként népünknek a számitás nélküli, a napról napra élésre erősen hajló erkölcseit reformáljuk s a haza jobb jövőjét előkészitsük."

Kenessey felolvasása folytán a nemzetgazdasági egylet „az iskolai takaréktárak ügyét tényleg kezébe is vette s e végből állandó bizottságot küldött ki.

Meg kell még emlitenem, hogy 1877-ben a reformátusok nagygyülése szintén elfogadta az isk. tak. pénztárak eszméjét következő határozattal: „Ezen üdvös intézménynek általános felállitása igen óhajtandó lévén, a jövőre megnyerendő anyagi, mind erkölcsi előnyök tekintetéből is . . . a föt. egyh. ker. pártfogásába melegen ajánlja".

És akkor gróf Lónyay Menyhért ő exczellencziája Laurent Csengery füzetből 200 példányt ingyen osztatott ki a református tanitók között. Gróf Zichy Jenő ő méltósága az általa proponált „nevelési egylet" programmjába szintén felvette az i. t. pénztárak behozatalát. A budapesti paedagogiai társulat, nemkülönben az itteni népnevelők egyletének paedagogiai szakosztálya, végre a mult év augusztus havában tartott „országos tanitói nagygyülés" is ajánlólag elfogadta az intézményt. Nagy hálával kell megemlékeznem a hazai sajtó közremüködéséről, mely — majd kivétel nélkül — melegen támogatta az ügyet kezdettől fogva mind mai napig. Nagy hazánkfiától, Deák Ferencztől is birunk két nyilatkozatot e tárgyról. T. i. egy küldöttség előtt az iskolai takarékpénztárról lévén szó, e szavakat mondotta: „Én is foglalkoztam e tárgygyal, ez régi óhajtásom." Azután a párisi Malarce A. Deák Ferenczczel folytatott beszélgetéséről mondja, hogy Deák az iskolai takarékpénztár intézményét a legjobb eszköznek nyilvánitotta arra nézve, hogy a gyermekek erkölcsei és takarékossághoz szoktató nevelése által, egy egész nemzet erkölcse megjavittassék. Ime az ügynek eddigi fokozatosan emelkedő eredménye:

Év	Betevő tanuló	Betett összeg forint
1876.	2621	13,337
1877.	3010	18,884
1878.	3682	30,416
1879.	2865	38,650
1880.	7333	54,647
1881.	14984	71,817

Némelyek örvendetesnek fogják találni az elért eredményt, én nem igen tudok osztozni ez élvezetes érzületben. Uraim! Hat évi erélyes fáradozás után, szellemi és anyagi erőfeszités és áldozat és sok oldalról nyert elismerésreméltó támogatás után nem sikerült a 22,000 magyarországi tanitó közül többet mint 450-et (mai nap már mintegy 500 at) az ügynek megnyerni. — A fővárosi hatóság szolgálatában álló mintegy 600 tanitó közül, nem több mint 16 kezeli osztályában az i. t. pénztárt. Ott is, itt is mintegy 2—2½ száztóli. Valóban szomoru helyzetnek lehet ezt inkább tekinteni. Másképen áll a dolog másutt; például Francziaországban. Mikor ott, szintén a hetvenes években az akkori közoktatásügyi miniszter Waddington a párisi tantestületekkel tartott tanácskozmányban előadta a dolgot, ekkor a tanitótestület egyhangulag elfogadta, azt mondták a tanitók: „Meg akarjuk mutatni, hogy mi nem vagyunk kevésbé jó hazafiak, mint szomszédaink, a belgák." A miniszter pedig igy nyilatkozott: „Ha mi azt keresztül viszszük, többet használtunk a hazának, mintha egy uj tartományt hóditottunk volna meg." Van is annak eredménye. Az 1880. augusztusi kimutatás szerint volt akkor Francziaországban 14,372 isk. tak. pénztár, betevő volt 302 841 és a betett összeg volt 6.403,773 frc. Történt, hogy az ország egy részében nagy vizáradások voltak, melyek sok embernek minden jószágát elpusztitották. A szegény szerencsétlenek számára adományokat gyüjtöttek s ekkor a gyermekek is adtak megtakaritott pénzükből, összesen majdnem 16,000 frankot. Roppant összeg ez kis gyermekektől, sok szegény családot megmentettek vele a nyomortól. Pedig a gyermekek ezt csak ugy adhatták öszsze, hogy hosszu időn át takarékosak voltak, nem költötték el a krajczárt haszontalanságokra. A népesség aránya szerint kellene lenni nálunk 6000 iskolai tak. pénztárnak 120,000 betevőnek és egy millió forint betett összegnek.

Mikor az ügygyel Angolországban kezdtek foglalkozni, Gladstone volt pénzügyminiszter. Azt mondotta az iskolai és a postatakarékpénztárakról, hogy a szadad kereskedelmi bill óta nem volt egy intézmény sem oly hathatós és hasznos jövendőjü a népnek, mint ezek. Ime itt az 1877-iki hivatalos kimutatás a „School savings Banks"-ról, aláirva az „Education Departement" ben F. R. Sandfort secretary által és ott olvasható: „Ordered by the House of Commons to be printed".) Ezernél több volt 1877 ben az isk. tak. pénztárak száma az igen komoly Angolhonban. Az utolsó kimutatások szerint léteznek most iskolai takarékpénztárak Belgiumon, Franczia-, Angol- és Olaszországon kivül még Szászországban, Sziléziában, Baden nagy herczegségben, Hollandban, Dániában, Svéd-, Orosz-, Spanyolországban, Portugáliában, Svajczban; az Egyesült Államokban is az intézmény már meghonosodott, a braziliai császár maga hozta haza utazásaiból népének az üdvös európai intézményt. (Karlsruhéban a városi hatóság azt rendelte, hogy a fiuk által megtakaritott pénz maradjon bent nagykoruságukig, a leányoké, mig férjbez mennek. És ez nálunk is néhány helyen történik.)

Ezekből méltóztatik látni, hogy intézményünk rövid 15 év alatt majd az egész czivilizált Európát meghóditotta, és igy szép társaságban mozgunk.

Ugyanis minden iskolai év végével bekérjük a kezelő tanitóktól a valódi gyakorlatból nyert tapasztalatokat. Beérkezett 226 ilyen nyilatkozat, melyeket jelentésünkkel együtt a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak átadtuk. Ő excellencziája azokat a „Néptanitók lapja" szerkesztőségének átadta közlés végett. Bátorkodom ide iktatni azon sorokat, melyekkel a nevezett lap a tanitók tudósitásait bevezeti. Azt mondja a lap szerkesztősége:

226 néptanitó nyilatkozata fekszik előttünk az „iskolai takarékpénztárak" körül szerzett tapasztalataikról. Meggyőződtünk ezekből, hogy ezen eszme hova-tovább terjedni kezd hazánkban is. Mindnyájan azt állitják, hogy ezen intézménynek csak azok lehetnek ellenségei, a kik gyakorlatból ennek jó oldalát nem ismerik. Megegyeznek abban, hogy az isk. takar. pénztár igen alkalmas pedagogiai eszköz, mely által a rend, tisztaság és takarékosságra rászoktatjuk a gyermekeket. A szülők is melegen karolják fel ezen intézményt és üdvös voltát már nagyon sok helyen átlátták. A legtöbb helyen a megtakaritott összegből a gyermekek a tanuláshoz szükséges eszközöket ruhaneműt vesznek, vagy a tandijt fizetik le, máshol az isk. és népkönyvtárnak vetik meg alapját, vagy szegény társukon segitenek megtakaritott fillérei egy részével. Vannak helyek hol a község lakosai veszik igénybe az iskolai takarékpénztárt, az által, hogy mig egy részök kevés keresményök egy részét gyermekeik által az iskolai takarékpénztárba elküldik, addig mások ehhez folyamodnak segélyért, hogy az uzsorások körmei közül megszabaduljanak. Máshol az egyes néposztályok az iskolai takarékpénztáron okulva, magok között hasonló intézetet alakitanak, melynek czélja, hogy a pazarlástól megóvja a lakosokat. A legtöbb tanitó nem abban keresi az isk. tak. pénztárak czélját, hogy a gyermek minél többet gyüjtsön, hanem igenis abban, hogy ez által a takarékosságot a gyermekkel megkedveltesse, benne jellemben való szilárdságot, rend és tisztaság iránt való szeretetet ébreszszen. Mindnyájan óhajtják, hogy ezen intézmény hazánkban mindinkább terjedjen, mert meg vannak győződve, hogy ez által népünk mind anyagi, mind erkölcsi tekintetben nyerni fog." Hálával kell itt emlitenem, hogy engemet — szerény érdemeimet ez ügyben elismervén — már három hazai tantestület, nem különben a párisi „Société des Institutions de Prévoyence" tiszteletbeli tagnak nevezett ki. A mondottak szerint a legközelebb elmult évben kedvezőleg nyilatkozott az intézményről 226, 1880 ban ugyanigy 119, 1879-ben 26, összesen édes hazánkban már 371 tanitó ajánlja a legmelegebben intézményünket a valódi gyakorlatból nyert tapasztalatok alapján.

A gyakorlat a legjobb mester. „Csak úszva tanulunk úszni". Egy lat tapasztalat többet ér egy mázsa theoriánál.

Nem csekély értékü az sem, hogy az egész kezelés, számitás stb. tisztán magyar nyelvven történik (ime az ivek), mi nem kis részben szolgáland a magyarositás ügyének.

Ezek után és az emlitett országos tanitói gyülés ajánló határozata után joggal várhatjuk, hogy az intézmény terjedése folytonosan nagyobb lendületet veend nálunk is. Hogy nálunk ily dolgok nem indulnak oly sebesen mint másutt, annak a természet az oka. Az örök emlékü legnagyobb magyar: gróf Széchenyi István sokszor emlegette, hogy „vérünkben van egy bizonyos keleti indolenczia." Gróf Migazzi ő méltósága csak az imént is panaszkodott a halászati ügyben nemzetünk lanyhaságáról. Türr István ő méltósága már 14 év óta sürgeti a vizek felhasználása és lecsapolása tárgyában teendő lépéseket, de eddig vajmi kevés sikerrel. Valódi psichológiai talány az, hogy ámbár sok tantestület majdnem bálványozza Deák Ferenczet, tiszteli Csengeryt, ünnepélyeket rendez, beszédeket tart emlékükre, de bölcs tanaikat az isk. t. pénztárakról nem követik. De legyen szabad reménylenünk, hogy azok, a kik eddig még nem barátkoztak meg az isk. tak. pénztárak eszméjével, továbbra nem fogják perhorreskálni ez intézményt.

Használok itt néhány sort gróf Széchenyi Pál igen tisztelt elnökünk csak az imént a Széchenyi-lakomán tartott beszédéből. Azt mondja ő: „de törekedjünk együttal bármelyik más nemzetkulturájával sikeresen mérkőzhetni!" azután: És akkor Széchenyi István szellemének uralkodása tagadhatlan ténynyé válik, mert hazánk, nemzetünk lesz magyar, lesz boldog, gazdag és hatalmas!"

Ne féljenek! Mi nem fukarokat akarunk nevelni. Akarunk olyanokat nevelni, a minőket már korábban jellemeztem és a minőket a következő tény jellemez. Mondják, hogy Párisban két asszony járt gyüjtő ivvel házról házra, valami jótékony czélra. (Mint ez nálunk is divatozik.) Benyitnak egy gazdagnak hiresztelt özvegy asszonynál, ki épen akkor szörnyen szidja szobalányát azért, mivel egy gyufa helyett kettőt használt gyertyagyujtásra. A két kéregető asszony már sugja egymásnak: „Na itt rosz helyen járunk! a ki egy gyufáért ilyen lármát csap, az vagy semmit, vagy igen keveset fog nekünk adni." A szobaleány kiszabadulván, a két asszony előadja kérelmét. Erre az özvegy vesz a szekrényből egy 1000 frankos bankjegyet és odaadja nekik. Ezek nem titkolhatták csodálkozásukat a mire az özvegy ekkép nyilatkozik: „Engemet gyermekkoromtól fogva megszoktattak észszerü takarékosságra; bálaistennek olyan helyzetben vagyok, hogy jótékony czélokra nagyobb összegeket áldozhatok. Ha nem gazdálkodtam volna fiatal koromtól fogva nagyban és kicsiben, nem volnék azon kellemes helyzetben önöknek 1000 frankot adhatni." Azt hiszem, hogy az igen tisztelt kör tagjai közt is vannak többen, a kik hasonló módon rendezték be életmódjukat; ilyennek vádolom magamat is; de egészben véve népünk az ellenkezőben szenved, t. i. nem tud észszerüen gazdálkodni; inkább bemerül adósságokba, szegénységbe és ezeknek következményeibe: a bünbe fiatal korától fogva. A legfőbb törvényszéknél volt büntetőper 1872-ben 4003, 1881-ben 12983, a királyi táblánál 1872-ben 19142, 1881-ben 58000. Fővárosunkban a mult évben végrehajtás utján eladatott 120 ingatlan, Bécsben csak 62. Rövid idő alatt három biró esett csődbe. E nyomasztó állapotot érezzük mindnyájan és iparkodunk is rajta javitani. — De mivel? — Lapunk a „Magyar Föld" csak nem régiben hozott egy figyelemreméltó czikket e czim alatt: „Segitsünk népünkön", azt tanácsolván, hogy a földmivelőktől venják meg a váltóképességet. De nézetem szerint, akkor még tágasabb tért nyitnánk az uzsorának. Általában: kizárólag a hitelre épiteni nemzetünk jövőjét, nem tartom helyesnek. Pedig ez irányban indul minden törekvésünk. Itt van a nagy „Magyar földhitelintézet", azután a „Jelzálog-földhitelintézet", a „Kisbirtokosok földhitelintézete". Itt van 320 takarékpénztár, melyek nálunk meg annyi hitelintézet. Tanácskoztak arról, hogy a szarvasmarhára is lehessen hitelt szerezni, majd sorra jön a szárnyas állat. Ha ez tovább igy megy, nem lesz magyar ember, a ki nem lesz adós, és nem lesz tárgy, mely nem lesz elzálogositva. A minap olvastam az „Üstökös"-ben „Hajdan és most" czim alatt a következőt: Hajdan. Valaki kérdezi: „Hol lakik az utczában N. N.? Felelet: Menjen végig az utczán, ott talál egy házat, melyen fel van irva „zálogház!" — ott lakik N. N. — Most: Hol lakik N. N.? Menjen végig az utczán, ott talál egy házat, melyre nincsen felirva „zálogház", ott lakik N. N. Pauler miniszter ő excellencziája csak az imént mondá a képviselőházban, hogyan lehet a birákat a végrehajtásoktól megmenteni, azután foglalkozunk azzal, hogy lehet az uzsora ellenévő szert találni. Egy igen egyszerü gyógyszerre vezet a volt hires humorista Saphir M. G. egy aphorizmája, mely igy hangzik: Jó tanács azoknak, a kik házasulandók: Ne házasuljon. Ép azt tanácsolnám azoknak, a kik nem akarnak sem végrehajtásba, sem uzsorás kezébe esni: Ne csináljanak adósságot. De az adósságcsinálásról is el lehet mondani, hogy vérünkben van. Egy köztiszteletben álló és jó élczeiről ismert orsz. követ azt mondta: „Mi a különbség a német, franczia, angol és a magyar fiatal tisztviselő közt? Azt mondja: „A különbség az, ha ott egy fiatal ember hivatalt nyer 1500 márk vagy frank fizetéssel, akkor 1000, 1200 ból él és 500 et vagy 300 at félre tesz a takarékpénztárba. Nálunk azonban, ha 1500 forintos hivatalt kap, az első gondolatja az, hogy most mennyi hitele lesz. Egy korcsmáros adott egy gyermeknek ingyen pálinkát. A kérdésre, hogy miért teszi azt? igy felelt: „Szoktatni akarom a pálinkaivásra, majd mikor felnő, pénzért is fogja venni."

Méltóztattak hallani, hogy — mint Kenessey mondja — a nemzet beteg, nagyon beteg, nem számit, pazarlási kórban szenved, és előttünk közel fekszik a gyógyszer, mely valószinüleg legalább a jövő nemzedéknek egy részét meggyógyitandja. Nézzük az evangelium példázatát egy vetőről Azt mondja, egy része a magnak esik a kemény köre és elszárad, egy másik része esik a tövisbe és megful, de egy kis része a magnak termékeny földre esik és dus aratást ad. Nyitva előttünk a nagy gödör, bün azt be nem takarni, nyitva hagyni, hogy tovább is bele veszszen a rövidlátó nép.

Zárszóul még . . . . rövid idézetet legyen szabad elmondanom.

Gróf Széchenyi István azt mondta 1842 ben az akadémiában: „Legyünk meggyőződve, hogy köztünk többé kevésbé mindegyik, sőt hazánk minden fia, vérünk mentője, népesaládunk jótevője, nemzetünk feldiszitője lehet; s azért töltse be minden magyar ember helyét hü sáfárilag."

Csengeri következő szavakkal végzi bevezetését az emlitettem röpiratboz. „Adja isten, hogy a kisérletet, mely iránt az inditvány már meg van téve, hasonló siker kövesse nálunk is, mint Belgiumban. Ennek előmozditásához járulni volt czélunk e kis mü közrebocsátásával."

És the last but not least.

Apponyi Albert gróf ő méltósága azt mondta nem rég az országgyülésben: „Van egy dicséretes ambiczió: alkotni valami maradandót. — Alkossunk tehát maradandót az iskolai takarékpénztár meghonositása által, hozzunk áldozatot hazánk, népünk javulására, müködjünk oda, hogy ugy mint IV. Henrik minden franczia polgárnak vasárnaponkint egy tyukot kivánt a fazekába; müködjünk oda, hogy minden magyar családfőnek legyen egy takarékpénztári könyvecskéje a fiókjában; ezért áldani fognak bennünket és közös anyánkat: az országos magyar gazdasági egyesületet.

Réti Feri, ki szintén messziről megismerte Annát, de későn érkezett a czélhoz.

Anna mosolyogva nyujtá neki kezét.

— Köszönöm Réti ur, hogy ön is megakart menteni.

— Szeretem Anna, mint az életemet és ha a vizbe ölte volna magát, én is vele haltam volna! — szólt érzéssel Feri.

— Ha nem viszonoztam szerelmét, most már okát adom. Ime! Kereszti Andor, ki önt megelőzte a szerelemben és a mentésben. Ön találhat nállam szebbet, jobbat, ö nem találhatna. Ugy-e Andor?

— Soha! — mondá Kereszti és kezét csókolá Clemencenek.

— Soha! — ismétlé Feri és szomoruan nézett maga elé.

Anna magában mormogá: „Szegény asszony! Most ismét két ember is eseng utánad, csakhogy most azt választhatom, a kit szeretek."

— Nem hittem, hogy még boldog legyek Andor!

— Mióta férjed meghalt, folyvást kerestelek! Az ég jó, nem akarja, hogy az apák hibájáért a gyermekek bünhödjenek!

A megtalált nőt két lovag vitte vissza a Bárándi házhoz, hol már kétségbe voltak esve. Nem találták meg, Anna odaveszett!

A kis Aladár urfi és Erzsike annyi zsebkendőt teleáztattak könyeikkel, hogy Agnes mamának szigoruan rájok kellett parancsolni, hogy vége legyen már egyszer a pityergésnek, ámde nem sok haszna volt. Kis szünetekkel mind addig sirtak, mig a kapu fel nem tárult és Anna néni kiséretével meg nem érkezett.

A vidéken csakhamar hire járt, hogy a Bárándiék gubernántja senki más, mint Somogyi Aladár grófné, kit évek óta halottnak tartottak.

A felfedezésnek legjobban örvendett Bors Ilonka, mert most már biztos volt benne, hogy Réti Feri nem veszi feleségül a grófnét, annál kevésbé, minthogy Anna vagyis Clemence a megérkezés után azonnal jegyet váltott Kereszti Andorral, kivel szóval és szivvel már évek előtt el volt jegyezve.

Bárándi és neje az uj rokonságnak őszintén örvendett, mert az idegen nőt csak ugy szerették, mint most Kereszti Andor menyasszonyát.

Az ismerősök, barátok, az egész környék ismételte: Tudtuk ugyis, hogy nem közönséges nevelőnő!

Csak igaz az: a sirig nem tudhatja az ember, mikor érkezik meg a boldogság!

A hivatalos lap márczius 17-iki számából. Kitüntetések. Ő felsége az egyház terén valamint a közjó előmozditása körül szerzett érdemek elismeréséül: Jorgovits Photius vojlovicai görög keleti zárdafőnöknek a Ferencz József rend lovagkeresztjét; továbbá Jerumits Luczián zlaticzai görög keleti zárdafőnöknek, valamint Trandafilovits Fülöp verseczi görög keleti esperesnek, a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

Rendkivüli engedély. Ő felsége megengedte, hogy gróf Csáky Albin szepesmegyei fő spán a Szent Gergely-rend nagykeresztjét, Blasovits Károly vasuti üzlet vezető igazgató a Takova rend középkeresztjét; továbbá Littmann Izidor vasuti állomási főnök a román koronarend lovagkeresztjét és lovag Lippert József Ervin épitész a Szent János rend I. o. zt. donatkeresztjét elfogadhassák és viselhessék.

Kinevezések. Ő felsége dr. Krausz Izidor Budapestre kinevezett és a budapesti németalföldi főkonzulátushoz beosztott németalföldi alügynöknek, ez állomás elfogadhatását engedélyezte. Wohlleben Adolf, Lipót főherczeg nevét viselő ..-ik számu hadmérnökkari ezredbeli II. oszt. századost, a magyar honvéd gyalogság tettleges állományában II. oszt. századossá kinevezte. — A m. kir. pénzügyminiszter, Recsky László segédbiztost a budapesti kataszteri kerületbe kataszteri pótbiztossá nevezte ki. — A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter, Berthóty Károly mádi állami elemi iskolai ideiglenes minőségü tanitót állomásán végleg megerősitette.

Ügyvédi kamara. A budapesti ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy Hajnik Béla ügyvéd (lakik V. Mária-Valéria utcza 14. szám alatt) a kamara lajstromába folytatólag felvétetett; továbbá, hogy Sebők Imre budapesti ügyvéd önkéntes lemondása, Thuróczy Zsigmond halasi ügyvéd és kamarai tag pedig elhalálozása következtében e kamara lajstromából kitöröltetett, s előbbi ügyvédi iratait Füredi Ferencz budapesti ügyvédnek adta át, utóbbi irodája részére pedig Friedrich Alajos halasi ügyvéd neveztetett ki gondnokul.

Alapszabálymegerősités. Az abrudbányai, abrudfalvi és környékbeli román nők egyletének alapszabályai, a szelistyei önkéntes tüzoltó egylet alapszabályai, a m. kir. belügyminiszter um által, a bemutatási záradékkal elláttattak.

Átkebelezés. A földmivelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter elrendelte, hogy a jelenlegi Borsod- valamint Pest-Pilis-Solt Kiskunmegye, bányahatósági szempontból egészen a budapesti kir. bányakapitányság kerületéhez tartozzék, tehát Küső Bócs és Kis-Oroszi község a szepesiglói, illetőleg a besztercebányai bányakapitányság kerületéből a budapesti bányakapitányság kerületébe kebeleztessék át. — A m. kir. pénzügyministerium részéről közhirré tétetik, hogy 1. Landzsér, Lindgraben, Loók és Kisujfalu községek a soproni kir. adóhivatal kerületéből a felsőpulyai adóhivatal kerületébe átkebeleztetnek; 2. Lövő, Vönöcz és Nemeskér községek szintén a soproni adóhivatal kerületéből a csepregi adóhivatal kerületébe kebeleztetnek, és végre 3. Röjtök, Muzsaj, Ebergőcz, Eszterháza, Petőháza, Sárród, Süttör és Széplak községek, hasonlag a soproni adóhivatal kerületéből, a kapuvári adóhivatal kerületébe kebeleztetnek át.